

- * Overleg Koninkrijkswerkgroep opgebroken p.1
- * Breuk in AFBW p.2
- * Kabinet-Martina in gevarenzone p.3
- * Antilliaans bezwaar tegen visumplicht p.3
- * Croes: Ronde Tafel Conferentie reeds van start p.5
- * Tromp betreurt t-shirt-concurrentie p.7



NIKI TROMP
.....concurrentie.....

EENZIJDIGE ONAFHANKELIJKHEID ARUBA DREIGT

MEP-leider Croes verlaat vergaderzaal

KWKG-overleg opgebroken

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — Het Koninkrijksoverleg over de staatkundige toekomst van de Antillen staat (opnieuw) op springen. De leider van de Arubaanse meerderheidspartij MEP, Betico Croes, is vanmorgen in Den Haag woedend weggelopen uit de vergadering van de Koninkrijkswerkgroep en dreigt de onafhankelijkheid van Aruba uit te roepen. Voorzitter Barend Biesheuvel stelde vanmiddag pogingen in het werk een breuk te voorkomen.

De moeilijkheden binnen de Koninkrijkswerkgroep spitsten zich vanmorgen opnieuw toe op de eis van de MEP dat in 1983 al geen directe verkiezingen voor de Staten meer worden gehouden. In plaats daarvan moeten volgens Betico Croes de acht Arubaanse Statenleden door de Arubaanse Eilandsraad worden aangewezen. Voor de hele Curacaose delegatie is dit onaanvaardbaar, terwijl ook de Arubaanse oppositiepartijen AVP en RURA tegen getrapte Statenverkiezingen zijn.

Pogingen om beide standpunten met elkaar te verzoenen waren gisteren al in de Koninkrijkswerkgroep mislukt. Curacao wenst pas over deze kwestie te beslissen op de Ronde Tafel Conferentie die waarschijnlijk tegen het einde van het jaar in Den Haag wordt gehouden. De kwestie is naar verluidt in kringen rond de Koninkrijkswerkgroep, zo netelig dat de Statenverkiezingen inmiddels zijn uitgegroeid tot het symbool van een "Curacaose overheersing" over Aruba.

HALSSTARRIG Vanmorgen maakte Betico Croes zich opnieuw erg boos over "de halsstarrigheid" van Curacao. Hij verwijt de Curacaose delegatie zich niet te houden aan de afspraken die tijdens de zitting van de Koninkrijkswerkgroep op St. Maarten zijn gemaakt. Daar heeft Curacao zich er volgens de MEP-leider bij neergelegd dat er een gemengd systeem wordt ingevoerd. Op Aruba wijst de Eilandsraad de Statenleden aan, terwijl ze op de andere eilanden rechtstreeks worden gekozen.

Na de Curacaose weigering accoord te gaan met afschaffing van directe Statenverkiezingen op Aruba in 1983, eiste Betico Croes dat Nederland zijn wens op de Ronde Tafel Conferentie zou steunen. Maar verder dan de uitpraak dat een gemengd verkiezingssysteem binnen één staatsverband aanvaardbaar is, weigerden de Nederlanders te gaan. Bij monde van mr J.B. Janus ambtenaar van de afdeling Grondwet en van het Nederlandse Ministerie van Binnenlandse Zaken, stelden zij zich op het standpunt slechts aanbevelingen aan de RTC te kunnen doen en de Nederlandse regering niet te kunnen binden.

MARCHANDEREN Verschillende keren werd de emotionele vergadering van de Koninkrijkswerkgroep vanmorgen geëchoord voor beraad en bedankt. Tijdens een van die echoringen pakte Betico Croes woedend zijn spullen bij elkaar en verliet het gebouw van het Ministerie van Financien waar de werkgroep vergadert. Daarnaast besloot voorzitter Biesheuvel de vergadering voor vandaag op te breken.

"Ik laat niet toe dat gemarchandeerd wordt met de belangen van Aruba", verklaarde Croes vanmiddag tegenover de Amigoe. "Met zoveel onwil,

met name van Curacaose zijde, is niet te praten".

De MEP-leider is van plan om contact op te nemen met minister Fons van der Stee van Antilliaanse zaken en de Tweede Kamer-commissie voor de Antillen. Hij vraagt nu van de Nederlandse politici garanties dat zij zich er sterk voor zullen maken op de Ronde Tafel Conferentie dat de directe Statenverkiezingen in 1983 op Aruba zullen worden afgeschaft.

Van uitstel over de beslissingen over directe of getrapte Statenverkiezingen tot de RTC zonder duidelijke Nederlandse toezeggingen verwacht Betico Croes niets. Daar zitten van Curacaose kant dezelfde partijen als die welke nu aan onze wens weigeren tegemoet te komen. Het is een illusie te denken dat ze Aruba dan wel terwille zullen zijn", zei hij.

LOSMALING

Komen die garanties van Nederlandse zijde niet, zo dreigt Croes, dan zal Aruba in overleg met Nederland zich gaan klaar maken voor losmaking uit het Antilliaanse verband. "Aruba wordt onafhankelijk desnoods maar zonder samenwerking met de andere eilanden", zei hij.

Vanmiddag stelde voorzitter Barend Biesheuvel diverse pogingen in het werk om het uiteenspannen van de Koninkrijkswerkgroep te voorkomen. Morgen ochtend om tien uur staat er een nieuwe vergadering van de werkgroep op het programma. In hoeverre die doorgaat was vanmiddag nog niet duidelijk.

Haddad-militie heeft

toegang tot VN-leger

Medestanders helpen

mee in hoofdkwartier

NAKOERA — Op het UNIFIL-hoofdkwartier in Nakoera werken zeker tien burgers, die deel uitmaken van de militie van majoor Haddad.

Het gebeurt regelmatig dat VN-militairen door deze burgers op het hoofdkwartier aan tafel bediend worden, terwijl men diezelfde burgers een paar uur later bij een wegversperring van Haddad aantreft. Daar staan ze dan in uniform en bewapend het VN-verkeer te controleren. Een woordvoerder van de VN in Nakoera spreekt van een ongelukkige en vreemde situatie. Het is niet "onaanvaardbaar" dat deze burgers grote belangstelling hebben voor alles wat zich op dit hoofdkwartier afspeelt. Aan de andere kant kun je niet zonder burgerpersoneel werken op zo'n omvangrijk hoofdkwartier als hier. En de meeste burgers in dit gebied zijn nu eenmaal



Poolse omroep dicht voor KOR-oproep

GDANSK — De Poolse regering heeft het overkoepelend stakingscomité MKS verboden een oproep via radio en televisie uit te zenden, waarin de bevolking wordt gevraagd de staking niet verder uit te breiden.

Anna Kowalski, woordvoerder van het oppositionele comité voor de sociale zelfverdediging KOR, heeft gisteren voor de internationale pers een pleidooi gehouden voor leden van de KOR die al sinds negen of tien dagen gevangen zitten. Zij omschreef hun omstandigheden als "verschrikkelijk". Onder de gevangen KOR-leden is de bekende activist Jacek Kuron.



WILLEMSTAD — In Centro Pro Arte voerde toneelgroep De Appel uit Nederland gisterenavond "De Heiligen met de Krakeling" op. Onder deze naam werden een aantal verhalen van de auteur Belcampo gedramatiseerd op het toneel gebracht. Het decor was typisch Appellaans: met een minimum middelen, in dit geval vier bedden en een pop, wordt een maximum aan omgeving gecreëerd. De spelers, Peter van der Linden, Aus Greidanus en Henk Votel hebben zelf de teksten van Belcampo bewerkt. Op de foto's een aantal scènes uit "De Heiligen met de Krakeling"; op de een Peter van der Linden en Henk Votel in het ziekenhuis, en op de andere Henk Votel als goochelaar met 'de truc-met-de-banaan'.

Cubanen in Afghanistan

LONDEN — Het Engelse dagblad The Daily Telegraph zegt in Nieuw Delhi te hebben vernomen dat er in Afghanistan Cubaanse guerrillaexperts meevrachten. Volgens het blad hebben de Cubanen veel meer ervaring met de guerrilla dan de Russische troepen die nu in Afghanistan zijn gelegerd.

Regering bang voor escalatie in Polen

Eis vrije vakbonden nog "in discussie"

WARSAU — Een officiële Poolse regeringswoordvoerder heeft gisteravond tegenover buitenlandse journalisten ernstig gewaarschuwd voor "een escalatie", die wordt veroorzaakt door "anti-socialistische elementen en extremistische groeperingen".

De hoofdredacteur van het officiële Poolse persbureau Interpress, Mirosław Wojciechowski, die slechts twee minuten sprak en geen vragen wilde beantwoorden, omschreef de situatie in zijn land als "zeer ernstig". Volgens Wojciechowski

Cubanen bestormen

vliegtuig in Lima

LIMA — Ongeveer 150 Cubaanse vluchtelingen, waarvan er twee met istolen schoten, hebben vandaag op het vliegveld van Lima in Peru een straalvliegtuig van Braniff Airlines met 12 passagiers aan boord bestormd en geëist dat zij naar Cuba zouden worden gevlogen.

Het vliegtuig stond tijdens een normale tussenlanding op het vliegveld Jorge Chavez bij te tanken. Het was onderweg van Santiago in Chili naar Miami. De twaalf passagiers werden gegijzeld. Even later kwam de Peruaanse minister van Binnenlandse Zaken, Jose Maria de la Jara, op het vliegveld aan. Hij gaf toestemming voor de vlucht naar Cuba, maar de piloot wilde niet zwichten voor de eisen van de kapers. Vermoed wordt dat de Cubanen deel uitmaken van de 700 Cubaanse vluchtelingen die in mei tijdens de massale vlucht uit Cuba in Peru waren toegelaten.



Deze week:

- * Minister Croes, di maestro den konflikto pa abogado di pas: p.1
- * No tin garantia pa progreso di beisbòl: p.2
- * Amigoe di mucha: p.3
- * Premier Botha verliest strijd: p.4
- * Quill als nationaal park: p.5
- * Het schaakspel rond de olie-prijzen: p.6

Amnestie in Zuid-Korea

SEOEL — Zuid-Korea zal ongeveer 1.100 gevangenen vrijlaten ter gelegenheid van de installatie van president Chun Doo Hwan aanstaande maandag, zo heeft het ministerie van Justitie meegedeeld.

Onder de amnestie vallen ook gevangenen die ouder zijn dan 60 jaar en zwangere vrouwen. Uitgesloten zijn moordenaars, rovers en mensen die van pro-communistische wetsovertredingen zijn beticht, politieke dissidenten en anderen die tegen de staat de wet hebben overtreden.

In totaal komen 1.139 gevangenen in aanmerking voor de amnestie in aanmerking, onder wie 153 jeugdige delinquenten.

kan de staking van 300.000 arbeiders die zich uitbreidt "als een lawine"

Het aantal arbeiders dat gedwongen wordt het werk neer te leggen wegens gebrek aan grondstoffen neemt elke dag toe, aldus de hoofdredacteur van Interpress, die verder zei dat "deze situatie niet kan voortduren". De regeringscommissie die de eisen van de stakers in Gdansk moet onderzoeken is, zo vervolgde Wojciechowski "erg ver" gegaan zonder dat dat tot zichtbare resultaten heeft geleid. Hij beschuldigde "anti-socialistische elementen en extremistische groeperingen die de zaak willen laten escaleren" van het uitoefenen van druk op arbeiders die de standpunten van het overkoepelend stakingscomité verwerpen. Wojciechowski besloot zijn verklaring met de woorden: "De situatie is zeer ernstig en kan leiden tot ernstige verstoringen".

Politieke waarnemers zien in de verklaring van Wojciechowski een aanwijzing dat de Poolse regering vastbesloten is zo snel mogelijk een einde te maken aan de stakingen. Met woorden als "extremisten" en "anti-socialistische elementen" hanteerde Wojciechowski een terminologie die sinds zondag uit de officiële verklaringen was verdwenen en alleen woensdag opnieuw werd gebezigd door het Russische persbureau Tass. De hoofdredacteur van Interpress benadrukte nog dat, alles in de discussie nog draait om de kwestie van vrije vakbonden.

ANKARA — Turkije heeft besloten zijn consulaat-generaal in Jeruzalem te sluiten, zo is in Ankara officieel meegedeeld. De verklaring van het ministerie van Buitenlandse Zaken zegt dat dit besluit is genomen "wegens het veldingen van de Israël ten aanzien van de wettige status van deze stad" heeft gesteld.

Machtsfiguur

ER ZIJN WEINIG zaken waar zo geheimzinnig over wordt gedaan als over de ontwikkelingen in de top van het politie-corps van de Nederlandse Antillen. In de Napa van deze week (zie bijlage) licht minister Hendrik Croes van Justitie de sluier althans voor een deel op over een zaak waarover tot nog toe slechts gefluisterd werd.

Het zit de minister, en ook anderen, niet lekker dat de hoofdcommissaris van politie, Johan Oldenboom, in zijn functie bepaalde bevoegdheden heeft weten te verwerven die hem gezinszins toekomen en - erger nog - waar nauwelijks controle op mogelijk is onder de huidige omstandigheden. Zo beschikt de hoofdcommissaris - aldus erkent minister Croes - over het wapenarsenaal van de politie op alle eilanden. De communicatiekanalen, die hem - ondermeer via zijn relaties met de internationale politie-organisatie Interpol - ter beschikking staan, overtreffen die van de andere plaatselijke autoriteiten. Bovendien bemoeit de hoofdcommissaris zich met zaken die onder de minister, danwel onder andere politie-functionarissen ressorteren.

Een dergelijke zeer persoonlijke gerichte samenbundeling van machten en machtsmiddelen, houdt een serieus gevaar in voor elke gemeenschap, ook of juist voor een kleine maatschappij als de Nederlandse Antillen. Het is onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat voorgaande regeringen de ontwikkelingen in die richting hebben laten gaan. Een machtsconcentratie van die orde bij een zo voornaam apparaat voor de interne rust en orde als het politie-corps moet dan ook zo snel mogelijk ongedaan worden gemaakt. Er moet vermeden worden dat nu en in de toekomst machtsfiguren ontstaan die op elk gewenst ogenblik zich boven hun feitelijke superieuren kunnen plaatsen daarmee de democratische rechtsgang op een tweede r kunnen plaatsen.

Ook het toekennen van al te grote macht aan één politieke autoriteit, - aan één minister bijvoorbeeld en niet aan de hele ministerraad - moet worden nagelaten. Er zijn in de directe omgeving van de Antillen voorbeelden te over om aan te geven dat na aanvaarding van zo'n situatie er moeilijk van teruggekeken kan worden. Het is te hopen dat de huidige en toekomstige reeringen zich dat wezenlijk aantrekken en er ook alles aan doen om verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de politie meer evenwichtig over meer personen en instanties te verdelen. Laat het deze week - eindelijk - gestarte overleg van regering met de hoge politiefunctionarissen daarvan het begin zijn.

Om te vermijden dat het weer een geheim blijft wat er aan de top van het corps gebeurt, verdient het aanbeveling dat de Staten een parlementaire enquête starten naar de huidige situatie in het gehele corps en tesamen met de regering verantwoordelijkheid dragen voor een optimaal functioneren van het hele politie-apparaat.

Afspraken

MEP LEIDER BETICO Croes is weer terug op zijn stokpaardje. Koud een week geleden verklaarde hij nog in het programma Tele-Patria dat zijn veel gematigdere houding in vergelijking met enkele jaren geleden te danken is aan de totaal gewijzigde algehele politieke situatie binnen de Antillen. De tijd van polarisatie tussen de eilanden leek hem voorbij, omdat op basis van gelijkwaardigheid en wederzijds respect overleg mogelijk was geworden tussen de verschillende partners. Hij begreep dat hij

(Vervolg op pag. 3, kol 1)



UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curief's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redactie-afdeling:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redactie:
Oswald Chatlein, Toon van
Dongen, Bernadette Baroud,
Max Stuart (sportverslaggever),
Sheila Rhodes (secrétresse),
Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Viola Bernardus, Ingrid de
Maayer, Ivar de Crato.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de vol-
gende dag moeten 1 dag van
tevorens vóór 3 uur binnen
zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op
dinsdag en vrijdag en kunnen
iedere dag tussen 7.30 - 16.30
uur worden opgegeven, behal-
ve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maan-
dag en donderdag vóór 12 uur
binnen zijn kunnen de dag
daarop (dus dinsdag en vrij-
dag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp,
Ludwina Perez,
Dijbise Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van
der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
NOTIBON, Terra Corra z/n,
tel.: 8736.

SINT MAARTEN:
Advertentie: Vance James,
tel.: 3073.

SABA:
Correspondent: Ray Hassell,
tel.: 2241.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid,
tel.: 2321.

DEN-HAAG:
Correspondent:
Jan Schinkelshoek,
Wingerd 540, Waddinxveen,
tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonne-
menten): Curacao,
Districto n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110,
tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A,
tel.: 4222.
St. Maarten: Papergarden,
tel.: 3073.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen
tussen gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per
maand). Buiten Antillen (Ne-
derland): NAfl. 59,40 per
maand (luchtpost) of
NAfl. 22,00 per maand (zee-
post), jaarlijks vooruit te be-
talen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKINDE-DIENST
eilandgenootkundigen van 30
augustus 1980 om 08.00 uur
t/m 1 september 1980 om 07.00
uur:
Stads- en 2de distrikt Oost:
dokter W. Lutchman,
Spreekkamer Montagne tel.:
674821; Spreekuren: 10.00-
11.00/17.00-18.00 uur;
spoedgevallen: tel.: 674880.
Van 29 augustus 1980 om 18.00
uur t/m 1 september 1980 om
06.00 uur:
Stads en 2de distrikt West:
dokter A. King, spreekkamer
Cas Chiquito; tel.: 23550
Spreekuren: 11.00-12.00/17.00-
18.00 uur; spoedgevallen: tel.:
84866.

In het derde distrikt: dokter H.
Stigter, Gezondheidscentrum
Barber, tel.: 641658-641605.

WIT GELE KRUIS
(wijkverpleging): kantoor
Santa Maria 17, tel.: 82947;
geopend van maandag t/m
vrijdag van 07.00-16.00 uur;
zaterdag gesloten; zuster Van
der Loo neemt waar van 06.00-
07.00 uur op tel.: 53746; de
wacht heeft zuster Bernabela,
tel.: 79977; ook te bereiken op
pageboy 027-585.
KLEUTERBUREAU:
maandag van 14.00-16.00 uur
volgens afspraak.
TANDHEELKUNDIGE
KLINIEK:
woensdagmiddag van 14.00-
16.00 uur gelegenheid voor
behandeling.

VERLOF BEGRAFENIS
30 en 31 aug.: F.H. Colinet,
Kaya Kokolishi 97.

BIOSCOPIEN
DRIVE-IN:
19.15 en 21.15 *The Bees*
(Adventure horror, Engels,
boven 18 jaar, fl. 3,50).
24.00 uur *Play Birds* (Sex-
film, Engels, boven 18 jaar,
fl. 3,50).
CINELANDIA:
19.15 en 21.15 uur *Great*
Gundown (Western, Eng-
els, boven 18 jaar, fl. 3,50
en fl. 2,50).
24.00 uur *The man from*
Okinawa (Chinese film, Eng-
els, boven 18 jaar, fl. 3,50
en 2,50).

THEATER DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Love at*
first bite (Comedy horror,
Engels, boven 18 jaar, fl.
5,-).
WEST-END
19.00 en 21.00 uur *Abbot of*
Shaolin (Chinese film, Eng-
els, boven 18 jaar).
24.00 uur *The Legacy*
(Horror, Engels, boven 18
jaar).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *The Binks Job*
(Adventure, Engels, boven
18 jaar, fl. 5,-).
24.00 uur *Tirols sex ex-
press* (Sexfilm, Duits met
Holl. tekst, boven 18 jaar,
fl. 5,-).

CINE-TRUCK:
Hedenavond te Divi Divi
Jeugdcentrum en morgen-
avond te Buurtcentrum
Janwe.

BOTICA BANDABAO
geopend van maandag t/m
vrijdag van 08.00-19.00 uur;
zaterdag gesloten.

BOTICA S (nachtdienst)
Otrabanda; Otrabanda, tel.:
25634;
Punda: Botica 68, tel.: 79098.

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE
20.30 uur "Soledad" (Comedia
musikal, estilo Mejicano).

ZATERDAG
DIVERSEN
**CLUBHUIS "DE TAMA-
RIJN"**
15.00-18.00 uur Munten-en
postzegelmarkt.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Centrale Bibliotheek (Van
Walbeek-plein 13): (Afd.
volwassenen): maandag,
woensdag en vrijdag 10.00-
12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag
en donderdag van 14.00-18.00
uur.
Zaterdag van 09.00-12.00 uur.
(afd. jeugd): maandag,
woensdag en vrijdag van 10.00-
12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag
en donderdag van 14.00-18.00
uur; zaterdag van 09.00-12.00
uur; de studiezaal is op dinsdag
en donderdag ook open van
10.00-12.00 uur.

DE TEMPEL
Voorstellingen (Images of
Curacao) om 10.00 uur, 11.00
uur en 12.00 uur.

CHRISTOFFELPARK
dagelijks geopend van 08.00-
15.00 uur.
TENTOONSTELLINGEN
GALLERY DE TEMPEL
dagelijks geopend van 09.00-
23.00 uur; zondag van 16.00-
23.00 uur.

CURACAOS MUSEUM
openingstijden: 10.00-
12.00/14.00-17.00 uur (behal-
ve op maandag en laatste zon-
dag van de maand).

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

DIVERSEN
OPENBARE
BIBLIOTHEEK
dagelijks geopend van 08.00 -
12.00/15.00-18.00 uur;
woensdag ook van 18.00-21.00
uur.

POSTSLUITING
15.45 uur voor aangetekende
stukken; 16.30 uur voor
gewone stukken - postkantoor
Kralendijk (elke dag vanaf
maandag t/m vrijdag).
LANDFILL te Lagoen:
geopend van maandag t/m
vrijdag van 08.00-16.00 uur en
zaterdag van 08.00-12.00 uur.
SPEELTUIN
maandag t/m vrijdag van
16.30-18.00 uur geopend voor
kinderen van 4 - 12 jaar.
BON. MUSEUM
(oud politiewacht)
openingstijden: maandag,
woensdag en vrijdag van
08.00-12.00 uur en zaterdag
van 09.00-13.00 uur.

TELECURACAO: 16.30
Hey, it's the King; 17.00
The Incredible Hulk (a
solitary place) 18.00 progr.:
18.30 Telenovela: Rina;
19.15 Deporte Tele-8; 19.30
Public Relations (EVD);
20.00 Notisiero Tele-8;
20.30 The Jeffersons (The
break-up Pt II); 21.00
Centennial; 22.00 Show di
Job; 23.00 Wrestling.

Muntenactie in Madurostraat

WILLEMSTAD — De ouder-
commissie van het Berg Carmel
College organiseert morgen (za-
terdag) een zogenaamde
muntenactie in de Maduro-
straat en wel
van negen uur 's morgens tot
zes uur 's middags. Het gaat
hierbij om een geldinzamelings-
actie, maar dan wel op een ori-
ginale manier, aldus de aankon-
diging. Gezaghebber mr O.
Martina zal de opening voor zijn
rekening nemen.

Gouverneur op pers-bijeenkomst:

Onze integriteit als volk is niet te koop

KRALENDIJK — Woensdag-
avond is er een ontmoeting ge-
weest tussen Gouverneur
drs. B. Leito en de Bonaireaan-
se Pers. De bedoeling van de
avond was om op een informele
basis met elkaar van gedachte
te wisselen aangaande diverse
onderwerpen.
In zijn inleiding benadrukte
de gouverneur de belangrijkheid
van de pers op Bonaire, vooral
gezien vanuit het vormende en
educatieve aspect ten aanzien
van belangrijke zaken voor de
Antillen. Niet alleen de stem
van Bonaire laten horen in be-
langrijke zaken, maar ook posi-
tieve en concrete inbreng is be-
langrijk. In dit soort zaken tellt
niet mee de hoeveelheid, maar
eerder de kwaliteit van de in-
breng.
Ter aanzien van de toekomstige
staatkundige structuur
was de bewindsman heel scherp
en duidelijk. Met het Statuut in
onze handen, aldus de gouver-
neur, moeten wij respect af-
dwingen bij onze partner ten
aanzien van onze gevoelens en

wensen. Alles wat wij in de toe-
komst willen zal het gevolg
moeten zijn van onze eigen wen-
sen; wij bepalen zelf onze toe-
komst. Wij kunnen niet tolereren
dat anderen ons voorschrijven,
zelfs niet met chantage (hier
doelde hij kennelijk op de be-
dreigende uitspraken van de
heer Biesheuvel in de KWG)
waarvoor wij moeten kiezen.
Dit dient geheel vrijwillig te ge-
schieden. Onze waardigheid en
integriteit als volk is niet te
koop en dat moet de andere
partner goed begrijpen.
Qua economische ontwikke-
ling was de gouverneur van oor-
deel dat de Antillen zich moeten
toeleggen op het diensten verle-
nend aspect. Dit is trouwens
ook
bewezen en onderstreept in het
rapport van de gemengde com-
missie, aldus de gouverneur.
Onontbeerlijk is hierbij dat er
gewerkt wordt aan de verhoging
van de kwaliteit van onze servi-
ce, van onze mensen. Hier zal
dus ons onderwijs een belang-
rijke rol moeten spelen. Het is

daarom dat ik vrees voor het
lukraak invoeren van het Papi-
mento door fanatiekelingen die
niet verder vooruitkijken. Hier-
door kan je een hele generatie de
dupe van later worden. Ik ben
er voor, aldus de gouverneur om
het Papiamento te promoveren
en ook een volwaardige plaats te
geven binnen het onderwijs.
Aan de andere kant moet men
zorgen dat de internationale
talen een geïntegreerd deel van
dit systeem moeten zijn. Wij
hebben het gewoon nodig voor
ons voortbestaan.
Al bij al kan gesteld worden
dat deze ontmoeting met de
gouverneur vruchtbaar is ge-
weest. Naast de gouverneur met
zijn echtgenote was ook de ge-
zaghebber van Bonaire aanwe-
zig, evenals de adjudant. De
Bonaireaanse pers was totaal
vertegenwoordigd, met zelfs
plaatsvervangende correspon-
dent. Dit soort ontmoetingen,
vooral op deze spontane
wijze, brengt onze leiders via de
pers dicht bij de bevolking. Wij
hopen dat ook onze eilandsbe-
stuurders dit voorbeeld zullen
volgen en regelmatig nonforme-
le ontmoetingsavonden organi-
seert met de pers.

Drie bestuursleden stappen op

BREUK IN AFBW

KRALENDIJK — Wat een
tijdlang zich aftekende, lijkt nu
bewaarheid te worden. In de
grootste vakbondorganisatie
op Bonaire is een breuk geko-
men. Zowel de secretaris gene-
raal Patricio Thomas, alsmede
twee andere bestuursleden, Hil-
do Cilicia en Simona Cicilia,
hebben hun ontslag ingediend.
Dit als gevolg van de laatste
gebeurtenissen binnen de vak-
bond.
Zoals bekend is vorig jaar
Ewald Abdul afgetreden we-
gens vertrek naar het buiten-
land en heeft de heer Juan Ja-
cobs zijn plaats ingenomen als
voorzitter van de AFBW. In
plaats van de heer J. Jacobs
(secretaris generaal onder Ab-
dul) werd gekozen Patricio Tho-
mas. Wat de emmer deed over-
lopen, aldus een communicatie
was het feit dat de AFBW sa-
men met de Fedebon een con-
gres heeft georganiseerd zonder
medeweten van de meerderheid
van het bestuur. Dit hebben wij
moeten vernemen via de kran-
ten en de radio, aldus de uitge-

reden bestuursleden. Tijdens
een opgeroepen bestuursverga-
dering over dit feit ontstond er
een heftige woordenwisseling
tussen de voorzitter en de secre-
taris, waarbij laatste- genoemde
de vergadering verliet en een
verklaring verspreide onder de
shopstewards.
Op 29 juli werd door de secre-
taris en een aantal leden een
buitengewone ledenvergadering
opgeroepen waarbij de hele si-
tuatie werd voorgelegd. In deze
vergadering bracht de secretaris
een motie van wantrouwen naar
voren tegen de voorzitter en de
penningmeester. Deze motie
werd aangenomen, noch ver-
worpen.
Op 16 augustus werd weer een
vergadering bijeengeroepen
toch kwam men niet tot een
vergelijk. Al deze procedures
hebben ertoe geleid om ontslag
te nemen uit het bestuur, aldus
het communicatie van de uit-
getreden leden. Wij zijn
gekozen om voor het belang van
de werknemers te werken, zo
stelden hij nog.

KRALENDIJK — Gouver-
neur drs B.M. Leito heeft tij-
dens zijn bezoek aan Bonaire
ook een contact-avond gehou-
den met de plaatselijke pers. Bij
de foto: de gouverneur in ge-
sprek met Aubrey Sealy, Niki
Tromp en Nochi Willem van de
Amigoe

Voor al Uw
**VAKANTIE- en
ZAKENREIZEN**
KROONVLAG

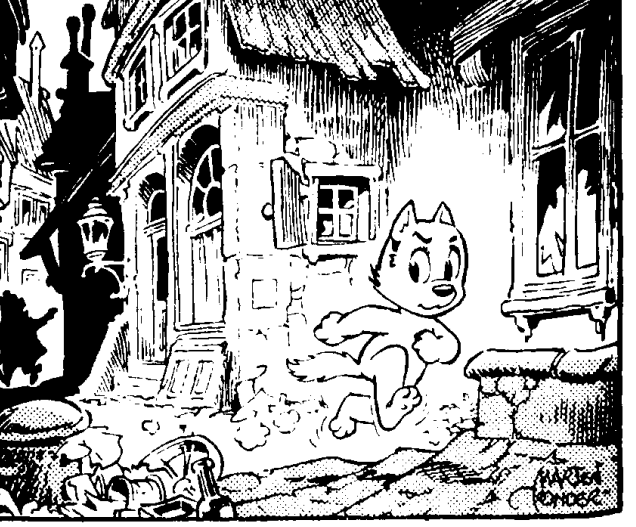
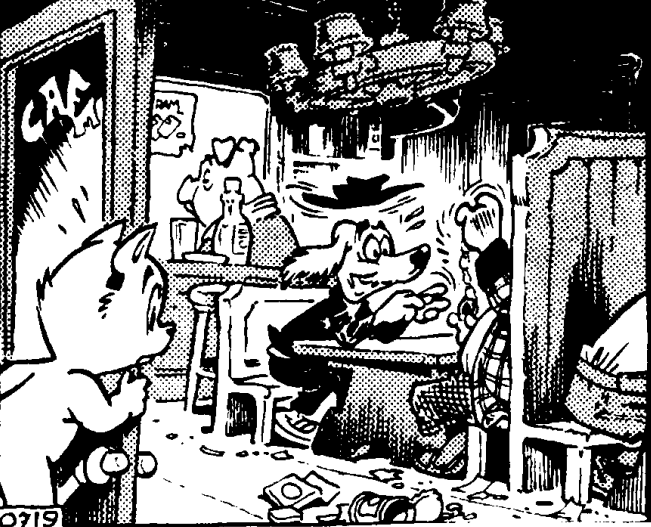
Aruba 24777 Curacao 34190-1-12072-11547

TV-PROGRAMMA

OVER BONAIRE

WILLEMSTAD — TeleCu-
racao zendt morgen (zaterdag)
avond om zeven uur een pro-
gramma uit, dat door de Neder-
landse tv is vervaardigd en dat
handelt over Bonaire. Het ging
om een tweedelige serie over de
geschiedenis en cultuur van Bo-
naire. In deze documentaire
vertelt de 82-jarige Padon aan
een paar kinderen zijn levensge-
schiedenis, welke meteen een
stuk geschiedenis van Bonaire
is.

Heer Bommel en de Minionen



0719 — Tom Poes stak zijn hoofd om de hoek van de cafédeur en
keek met toenemende verbazing naar de juwelen, die Super te voor-
schijn bracht.
„Allemaal flonkertjes, die voor de bolle bestemd waren”, hoorde hij
de aangestoken zakenman zeggen. „En weet je wat het mooie is?
Bommel wordt zelf van het achteroverdrukken verdracht, en hij
zit nu te brommen.”
Hij barstte in een smakelijk gelach uit, en daarop vertelde hij, hoe
de overval zich had toegedragen. „Maar nu moet ik van dit jasje af”,
besloot hij. „Het is te opvallend. En ik ga de poet in veiligheid bren-
gen. Als jij nu een goeie handelaar gaat zoeken, Ger de Griep of

witte Floor of zo, dan ga ik naar het pakhuis. Maar laat je niet be-
neppen, ouwe reus. Dit is Superhandel!”
Tom Poes hoorde die laatste woorden al niet meer, want hij was
wegerend.
„Dat pakhuis ken ik wel”, zei hij bij zichzelf. „En die juwelen zijn
natuurlijk het cadeautje, waar heer Bommel het over had. Ik moet
nu eerst proberen om het uit Supers handen te krijgen, en dan moet
ik heer Bommel uit die cel zien te bevrijden. Dan kunnen we ein-
delijk eens praten, zodat ik te weten kom wat hij bedoelde met
het overdoen van vandaag.”
En met die gedachten beklom hij hollend de trappen van de Gas-
drift, waar de beide zakenlieden hun lompenhandel dreven.



trinitaria
50% DI DISKWENTO

PA DAMAS:
BISTINAN, BLUSA, ZWEMPAK,
SAPATU I ACCESORIANAN

PA CABAYEROS:
CAMISA, ZWEMBROEK,
SAPATU I FLUS

BETICO CROES: VERGAANDE POLITIEKE GEVOLGEN

Strijd in KWG weer opgelaaide

Kabinet-Martina in gevaaren-zone

(Van onze correspondent)

DEN HAAG. — Het kabinet van premier Don Martina is in de gevaarenzone terecht gekomen. Het hevige conflict in de Koninkrijks-werkgroep tussen de regeringspartijen MAN en MEP over het afschaffen voor directe Statenverkiezingen voor Aruba in 1983, dreigt in een politieke crisis te ontaarden. Gisteren laaide in de Koninkrijks-werkgroep in Den Haag de strijd om de toekomstige wijze van samenstelling van het Antilliaanse parlement weer in alle hevigheid op. Zag het eerder naar uit dat de Curaçose en Arubaanse afvaardigden de vrede hadden getekend, vanwege politieke ontwikkelingen op de Antillen kwam op het laatste moment toch geen akkoord tot stand.

Afspraken

(Vervolg van pag. 1)

daarvoor wel nog de nodige uitleg en informatie moest verstrekken aan de Arubaanse bevolking.

Dit laatste lijkt wel overbodig te worden. Ironisch genoeg is het dezelfde Croes die het vuurtje weer heeft aangewakkerd. De emoties hebben opnieuw de overhand gekregen. Hij laat weer niet na krachtige taal te gebruiken. De vergaderzaal van de Koninkrijkswerkgroep heeft hij uit protest verlaten en dreigementen met een kabinets-crisis en het uitroepen van een eenzijdige Arubaanse onafhankelijkheid zijn weer aan de orde van de dag. Opmerkelijk is dat hij bij deze laatste stap Nederland wil betrekken.

Net zo goed als Croes beweert dat hij niet toelaat dat gemarchandeerd wordt met de toekomst van de Arubaanse bevolking, gaat dat ook op voor de bevolkingen van de andere eilanden. Daarom ook is het absoluut inaccpetabel dat Croes tracht zijn doel te bereiken door alle delegaties in de Koninkrijkswerkgroep te chanteren: als zij zich niet accoord verklaren met de wensen en ideeën van de MEP, want van de Arubaanse oppositie ontbeert hij ook al de steun - dan zal Aruba zijn dreigementen uitvoeren.

In deze werkgroep heeft Nederland er hard aan meege-maakt om allerlei soorten compromissen te bereiken om de partijen zo goed en zo kwaad als het ging bijeen te houden. Vooral voor Aruba zijn veel concessies bedongen. Het laatste compromis-voorstel van prof. Kapteyn voor een combinatie van directe en getrapte Statenverkiezingen is daar een uitgesproken voorbeeld van. Over dat voorstel zal evenwel nog de nodige studie verricht moeten worden voordat ermee akkoord gegaan kan worden. Het is een nieuwtje gisteren gelanceerd op de vergadering in Den Haag. Dan mag noch Croes, noch Nederland ervan uitgaan dat de anderen er gelijk afspraken over maken.

Nu deze kwestie - mede door de houding van Nederland - helemaal op de spits is gedreven, ziet Nederland zich in een zeer moeilijk parket geplaatst. Betico Croes verzoekt zeer dringend om Nederlandse garanties om zijn wil door te drijven. Ditmaal echter zien de Nederlanders geen mogelijkheid mee te gaan met de Arubaanse politieke leider. Men wil de Nederlandse regering niet binden aan een uitspraak in de KWG. Ondertussen zijn de Antillen wel al opgescheept in de loop van de zeven vergaderingen van de KWG met een reeks van "bindende afspraken" - want dat zijn het geworden - over uiteenlopende zaken waar eigenlijk pas op de Ronde Tafel Conferentie's besloten over genomen moesten worden. Betico's verklaring van vanmorgen op Aruba dat de huidige KWG-vergadering gezien moet worden als een RTC is een volkomen incorrecte en misplaatste opmerking. Het geeft wel weer wat Nederland en Aruba hebben trachten te bewerkstelligen, maar zo doorkruisen beide partijen toch openlijk de in allererste instantie gemaakte onderlinge afspra-

mee, maar een deel, onder wie MAN-vertegenwoordiger Winston Lourens, wilde wel over de bezwaren heen stappen. "De voor- en nadelen tegen elkaar afwegend, ben ik bereid dit in welwillende overweging te nemen", verklaarde Lourens woensdagavond tegenover de Amigoe.

Maar gistermorgen in de vergadering van de Koninkrijkswerkgroep weigerde de hele Curaçose delegatie, inclusief de MAN-afvaardigde, zich tot grote woede van Betico Croes met het compromis te verenigen. In plaats kwamen zij met het voorstel de Ronde Tafel Conferentie te laten beslissen over de directe of getrapte verkiezingen. De "ommezwaai" van Lourens - na telefonisch beraad met premier Don Martina - wordt in Den Haag toegeschreven aan politieke ontwikkelingen op de Antillen. Die ontstonden na de uitslatingen van de MEP-minister Chenco Yarzagaray, die zich openlijk ontevreden toonde over de opstelling van de MAN in de werkgroep. Hij vond dat voortzetting van de samenwerking met de partij van Martina en Lourens een discussiepunt op de MEP-partijraad zou moeten worden. Deze uitspraken zette kwaad bloed bij de MAN.

EMOTIES

Daarbij kwam, aldus kringen rond de Koninkrijkswerkgroep, dat op Curaçao meer en meer de indruk ontstond dat met name de MAN in Den Haag telkens weer toegeeft aan de eisen van Betico Croes. Onder die omstandigheden oordeelden premier Martina en Lourens het verstandiger uiteindelijk niet met het voorstel van Kapteyn akkoord te gaan. Deze beslissing werd vergemakkelijkt omdat zij het idee van de kiesmannen toch al nauwelijks werkbaar achten.

Het resultaat was wel dat gisteren in de Koninkrijkswerkgroep opnieuw grote moeilijkheden losbarstten. Betico Croes maakte zich zo kwaad op de Curaçose delegatie, in het bijzonder op de MAN-vertegenwoordiger, dat hij op een gegeven moment dreigde de vergaderzaal te verlaten. Maar voorzitter Berend Biesheuvel wist dit te voorkomen.

De enige voorwaarde waarop de MEP-leider zich bereid toonde de beslissing over de getrapte Statenverkiezingen naar de RTC door te schuiven was, dat de Nederlandse delegatie zich achter zijn standpunt stelde. Na schorsing verklaarde Kapteyn dat de Nederlanders erbij blijven dat een gemengd systeem binnen één staatsverband uitvoerbaar is. Mr J.A.B. Janus, topambtenaar van de afdeling Grondwetszaken van het Haagse Ministerie van Binnenlandse zaken, kreeg daarop de opdracht dit schriftelijk uit te werken. Vanmorgen kwam dit stuk in de Koninkrijkswerkgroep aan de orde, waarbij de emoties weer hoog oplaaide totdat Croes uiteindelijk voortijdig de vergadering verliet.

KABINETSCRISIS

Voor Betico Croes zijn getrapte verkiezingen voor de Staten in 1983 een voorwaarde om de overgangsfase te aanvaarden. "Al in de periode die voorafgaat aan de onafhankelijkheid, willen wij tot uitdrukking brengen dat de Eilandsraad, en niet de Staten, voor Aruba het belangrijkste is", zei hij. Komen er geen indirecte verkiezingen, dan zal Aruba volgens hem contact opnemen met Nederland om een eenzijdige onafhankelijkheid van Aruba zo spoedig mogelijk te realiseren.

Maar voorlopig hoopt de MEP-leider nog met de coalitie-partners MAN en UPB tot een akkoord te komen. "In het

belang van de samenwerking van de eilanden in een regeringscoalitie hoop en verwacht ik dat de MAN ons tegemoet komt", zei Croes. "Anders zal dat vergaande politieke consequenties hebben". Op de vraag of dat een kabinetscrisis betekent zei hij: "Daarop wil ik thans niet vooruitlopen. Ik heb nog vertrouwen in mijn coalitie-genoten".

Hoe groot de kans is op een akkoord met de MEP over de indirecte verkiezingen kon MAN-vertegenwoordiger Winston Lourens gisteravond niet zeggen. "Wij zullen de wensen van de MEP bekijken en vervolgens beoordelen of overeenkomst mogelijk is".

Door uitblijven protectie

Banklening voor Café Antillano loopt gevaar

WILLEMSTAD — De plannen voor de vestiging van een koffieverwerkende industrie op Curaçao, lijken te mislukken vanwege het uitblijven van een beslissing inzake regeringsbescherming. Volgens de Colombiaanse initiatiefnemers zou de financiering door buitenlandse banken bedreigd worden omdat als voorwaarde voor de banklening van twee en een half mil-

joen gulden die regeringsbescherming geldt. Daar komt nog bij dat geen enkele bank voor al te lange tijd meer dan een miljoen dollar vasthoudt, welk bedrag gebruikt kon worden door andere ondernemers.

Het project loopt al sedert begin van dit jaar en is een initiatief van de heren Gustavo Lopez, Alvaro Vega en Jorge Robledo, allen afkomstig van Colombia maar elders woonachtig.

Het is de bedoeling om via het bedrijf op Curaçao alle Antilliaanse eilanden te voorzien van alle soorten koffie en om te exporteren naar de Caribische, Europese en Noord Amerikaanse markt. De koffie zou worden geïmporteerd en op Curaçao verwerkt en verpakt worden.

Van het eilandsbestuur zou wel medewerking zijn ontvangen, gezien de diverse vergunningen die reeds in het bezit zijn van de directeuren van de maatschappij. Echter moet nog gewacht worden op de beslissing van de landregering inzake protectie die het bedrijf wil genieten, als verwerkende industrie.

WILLEMSTAD — Tijdens een korte sobere plechtigheid op het detachement Suffisant vond vanmorgen de beediging plaats van de tweede luitenant der mariniers (Kon. Marine Reserve, Kon. Officier) S.O. Isenia. De heer Isenia legde de eed af in handen van majoor der Mariniers E. de Koning, in aanwezigheid van diverse marine-autoriteiten en familieleden. Op de foto het moment waarop de eed werd afgelegd.

Bezwaar Antillen tegen visumplicht

Aantekening er van gemaakt in Den Haag

WILLEMSTAD — De visumplicht voor Surinamers ingesteld door Nederland, zal op de Antillen niet van kracht zijn. Dat liet minister-president Don Martina in een gesprek met de Amigoe weten. De Antillen hebben zelfs laten aantekenen tegen dit Nederlandse besluit te zijn.

Woensdag maakten de Nederlandse minister Chris van der Klaauw van Buitenlandse zaken en staatssecretaris mevrouw Haars bekend dat besloten is tot invoering van een visumplicht voor Surinamers die Nederland binnen willen komen. Een dergelijke maatregel krijgt acht dagen na afkondiging kracht van wet. Dat maakt dat deze maatregel per 1 september ingaat. Vandaar ook dat nu op de luchthaven Zanderij in Suriname grote drukte is ontstaan om nog net "op tijd" Nederland binnen te gaan.

Hoewel Nederland heeft laten weten de uitvoering van deze grote soepel te zullen toepassen en dat het in feite niet meer inhoudt dan een grondige registratie van migranten uit Suriname, is de Surinaamse regering niet van plan eraan mee te werken. Gelijktijdig is Suriname niet van zins hetzelfde te doen ten aanzien van Nederlanders die naar Suriname gaan. Nederland wil bereiken dat de toeloop van Surinamers wordt tegengehouden.

Premier Don Martina zei dat gevolmachtigde minister

Ronnie Casseres van de Antillen in Den Haag in de laatste rijks-ministerraad, waar deze kwestie aan de orde kwam, aantekening heeft laten maken er niet mee akkoord te gaan. Volgens de Antilliaanse regering zijn in 1975 afspraken gemaakt ook over de toelating uit Suriname die pas op 25 november dit jaar aflopen. Dan moeten die afspraken ook geheel worden nagekomen.

"De Antillen delen Nederlandse mening in deze niet. De maatregel is dan ook alleen geldig voor Nederland", zei de premier. Dat houdt in dat Surinamers die naar de Antillen komen geen visum nodig hebben, hoewel de Antillen nog steeds deel uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden. De premier sloot de mogelijkheid niet uit dat na 25 november wel met instemming van de Antillen een visumplicht zou kunnen worden ingevoerd.

ONTVANGEN
LEUKE TRICOT
JURKEN

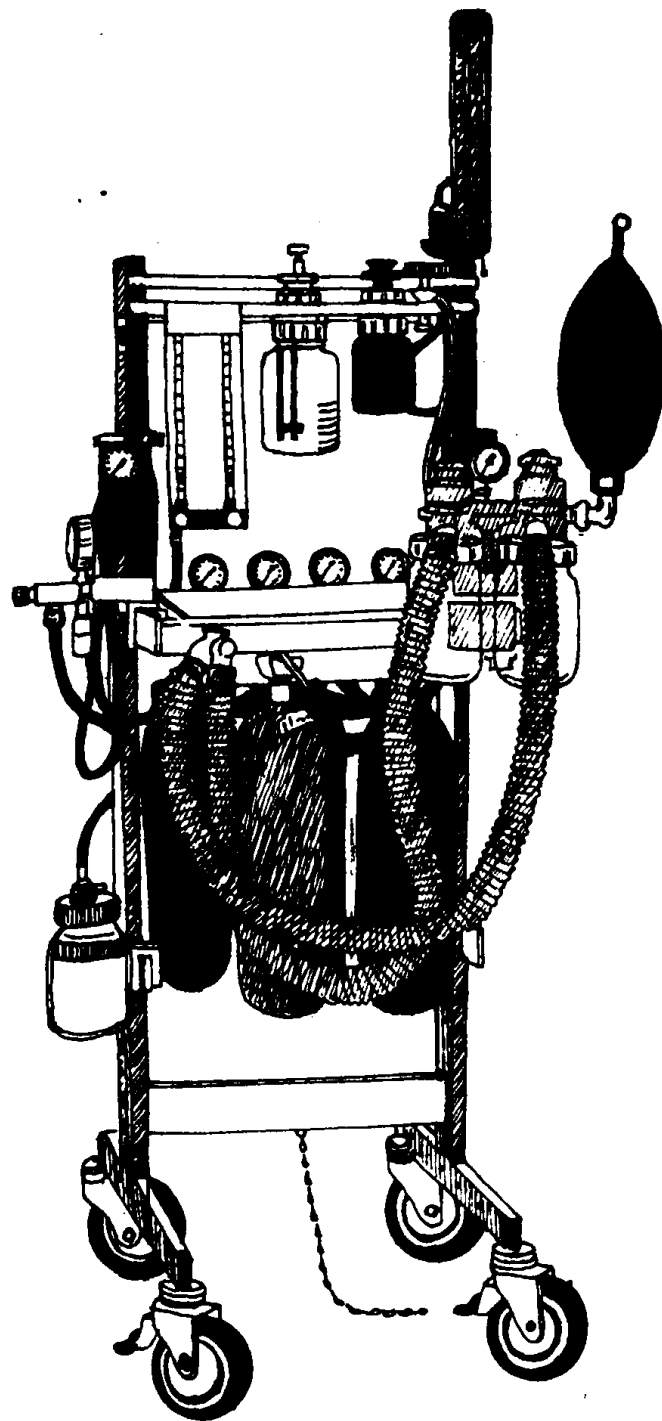
Boutique
CHIC

Sta. Rosaweg 40

Canon
CALCULATORS
antraco

TEL: 37247 - 36999 - 35973

Hoekloos International & Hoekloos



DORMODULE 500

- ZIEKENHUISINRICHTING
- GASSENDISTRIBUTIE
- ZIEKENVERPLEGING
- E.H.B.O.
- ANESTHESIE
- BABYVERPLEGING
- INTRA AORTIC BALLONPOMP
- H2 ADEMTST APPARAAT

VOOR NADERE INFORMATIE OF EEN BEZOEK AAN ONZE SHOWROOM KUNT U ZICH WENDEN TOT:

ADRES: HOEKLOOS INTERNATIONAL

kantoren N.V. VERUS,
Fokkerweg 64,
Curaçao N.A.
Tel.: 14260 - 14481
Telex: cuzuf na 1229

hoekloos

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba.
dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever.
Ingrid La Fama, Popular, Piet
Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store.
De Wit Stores in Aruba.
Caribbean- en Sheratonhotel.
Van Dorp in Americana en
Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00 - 12.00/
14.00 - 17.30 uur; zaterdag
gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoor-
tijd: 21639, 22316, 22950.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays
bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag.
tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 24555.

ALARMCENTRALE: 115.

FATUM
De Nederlanden van 1845
"sigur, pa un i tur!"
TELEFOON 24888
Nationale Nederlanden

BIOSCOPIEN
Boulevard theater: 20.30 *The
empire strikes back* (All); 24.00
The manappers (18 jr).
Rialto: 20.00 *Crystal first* (14
jr); 22.30 *Let me die a woman*
(18 jr).
Drive inn: 20.30 *Three days of
the condor* (14 jr); 24.00 *Snake
crane secret* (18 jr).
Principal: 20.30 *Ashanti* (18 jr);
24.00 *Sex games Swedish style*
(18 jr).

WIT GELE KRUIS:
Oranjestad: tel.: 23168;
Noord: tel.: 23425; Santa Cruz
en Paradera: tel.: 28288;
Savaneta: tel.: 47020; Dakota:
tel.: 24444; San Nicolaas: tel.:
45906; tijdens kantooruren
Patiestraat 27.
**WACHTREGELING DOK-
TOREN** (Oranjestad, Sta Cruz,
Paradera en Noord):
dokter J.C. Frederiks, Stadion-
weg 27, tel.: 24484;
(San Nicolas en Savaneta):
dokter P. Deelman, Savaneta
195, via hospitaal P'foon 259.
BOTICA'S: Oranjestad:
Aruba, tel.: 21081; San
Nicolaas: San Nicolas, tel.:
45712.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION
CENTER:
dagelijks geopend van 07.00-
20.00 uur; na 20.00 uur infor-
maties via verkeersstoren.

SPORT
VOETBAL:
19.30 uur Dep. Arikok vs
S.L.D. - Wilhelmina stadion.
VOLLEYBALL:
19.30 uur A.S.V. Trappers vs
Vulcanus Datsun; 20.15 uur
Galeria Moderna vs Florin;
21.00 uur C.B. Noord vs Rapid
Wegenbouw - Sportcentrum
Savaneta.

BASKETBALL:
19.00 uur C.B. Noord vs Es-
trella; 20.00 uur Marlboro vs
Noord Centraal - Caribe
Terrein.

ZATERDAG
DIVERSEN
FUNDASHON DIABETICO
ARUBANO:
07.00-11.00 uur R.K. School
Sta. Anna, Noord. (zuster Lim-
Apo).

TOERISTENSCHIP:
08.00-24.00 uur "Britanis"
vert. Selma.

SPORT
BILJART
15.30 uur Urutaka B.T. vs Ti-
gers B.T. - Schlitzbar.
15.30 uur Savaneta S.S. vs Da-
kota Bar - C.B. Dakota.
15.30 uur Refresqueria 33 vs
Extra Aruba - Refresqueria 33.

VOETBAL
16.30 uur Teachers United vs
Elmar; 18.30 uur Inter vs SV
Doosva - Wilhelmina stadion.

SPORT
CAMACURI BOWLING
CENTER
openingstijden: maandag t/m
vrijdag 18.00-24.00 uur;
zaterdag en zondag van 13.00-
19.00 uur

TELEARUBA: 17.00 Woody
Woodpecker; 17.30 Incredible
hulk; 18.00 Noti-deportivo;
18.30 Eng. news (lokaal); 18.45
Telenovela: Rina; 19.30 Cock-
tail musical (lokaal); 20.00 Tele-
noticias (lokaal); 20.30 Por-
traits of power; 21.00 Switch;
22.00 Sanford & Son; 22.30
Wrestling.

MEP-leider Betico Croes:

KWG-vergadering fungeert als RTC

ORANJESTAD — Bij de
Arubaanse voorlichtingsdienst
konden persvertegenwoordigers
op Aruba vanmorgen luisteren
naar een telefoongesprek dat
door MEP-leider Betico Croes
vanuit Den Haag met statenlid
Ronny Koolman werd gevoerd.

Alternatief toernooi

Badminton Association

ORANJESTAD — Nu dat de
Antilliaanse badminton-
kampioenschappen dit jaar geen
doorgang meer vinden, heeft de
Badminton Association Aruba
een alternatief toernooi ge-
organiseerd voor haar leden die
voor de kampioenschappen
hadden ingeschreven. Dit toer-
nooi wordt vanavond van zeven
tot twaalf uur en morgen van
vier uur 's middags tot midder-
nacht in de sporthal gehouden
in de klassen A, B en C. De
prijzuitreiking zal plaatsvinden
op maandagavond ten huize van
de heer Simon, hooiberg 91,
waarbij tevens afscheid zal
worden genomen van Jimmy
Layow, de Jamaicaanse trainer
die de Arubaanse selectie ge-
durende twee en een halve week
intensief heeft getraind.

Sepa en Gaba over

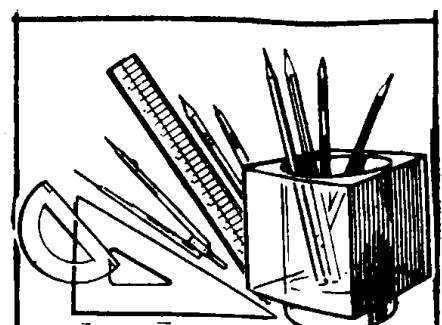
Bonaire-bijeenkomst

ORANJESTAD — De
besturen van SEPA en GABA
hebben in een gezamenlijke ver-
klaring verslag gedaan van de
bespreking die plaats hadden
tussen vertegenwoordigers van
overheidsvakbonden om zoveel
mogelijk gezamenlijk op te
treden. Op Bonaire waar men
vergaderde werd overeen-
stemming bereikt, waarop de
besturen in een latere verklaring
uitvoerig zullen terugkomen.
Wat de kwestie indexering
betreft verwijzen wij naar het
verslag over deze vergadering
op Bonaire dat de Amigoe af-
gelopen dinsdag reeds bracht.

Duidelijk stellen Sepa en Gaba
dat zij de voorstellen zo maar
niet aangenomen hebben doch
daarbij de dwingende voor-
waarden stellen dat de overheid
de garantie moet geven dat er
een algemene herziening van
salarissen komt. Daarbij moet
ook hersteld worden de schade
die 5-C heeft toegebracht aan
hen die onder de dertien duizend
gulden verdienen.

Dronken joyrider aangehouden

ORANJESTAD — De 24-
jarige man L.S., een bekende
van de politie, pleegde bij een
perceel te Rooi Kochi joyriding
met een auto waarmee hij even
later de mondi te Brazil inreed.
L.S. probeerde hierna te voet
verder te cluchten, maar werd
bijtijds in zijn kraag gegrepen
door een burger de direkt inzage
wat er aan de gang was. De joy-
rider, die onder drankinvloed
verkeerde en ongeschikt was
een auto te besturen, werd door
de politie ter ontuchtering en
terzake van joyriding inge-
sloten.



Voor Kantoor en School

**ANTRACO
SAMSOM**

Something Special

Speciaal voor Uw baby en
kinderkamergordijnen en bij-
passende bedsprei

Ennia Winkelcentrum
Nassaustraat
tel. 24012

Bij het begin merkte Betico
Croes op dat zich vanmorgen
nieuwe ontwikkelingen hadden
voorgedaan sinds de besprekin-
gen van de Koninkrijkswerk-
groep (KWG) zeer gespannen en
emotioneel verlopen zijn toen
begonnen werd met de indirecte
verkiezingen.

De heer Betico Croes stelde
dat de Curacaose delegatie ge-
bruik heeft gemaakt van de ver-
deeldheid in de Arubaanse dele-
gatie door nu de indirecte ver-
kiezingen - waarover op Sint
Maarten afspraken waren ge-
maakt - nu geheel van de hand
te wijzen. De heer Croes wees
erop dat ten aanzien van de
overgangsfase op Sint Maarten
duidelijke afspraken waren ge-
maakt, onder meer over de
centralisatie, non-overruling,
indirecte verkiezingen enz. Hij
beschouwde de vergadering van
de KWG die thans plaats vindt
als een soort Ronde tafelconfe-
rentie (RTC).

Als Curacao, dat nu de meer-
derheid in de staten heeft zich
niet houdt aan gemaakte af-
spraken, wat kunnen wij dan in

IDEFRE houdt marathon lopen

ORANJESTAD — Sport-
bureau IDEFRE begint binnen-
kort met de organisatie van een
serie marathon hardlooppwed-
strijden. De eerste wedstrijd
wordt op 12 oktober gehouden
en het traject is Sportcentrum
Noord naar de sportaal te Santa
Cruz (9 km). Op 17 januari
volgend jaar wordt de afstand
DOW Oranjestad - Lago Sport-
park San Nicolaas (18 kilo-
meter) gelopen, te wijl op 18
maart 1981 de grote afstand
Malmok-Lago Sportpark (30
km) gehouden zal worden. Deze
laatste wedstrijd draagt een
internationaal karakter. De
deelnemers, die 16 jaar of ouder
moeten zijn, kunnen voor in-
schrijving terecht bij het
IDEFRE-kantoor op tele-
fonisch inschrijven door 24987
of 26331 te bellen.

Marlboro voorsprong weer ongedaan gemaakt

Coca Cola wint weer

SAN NICOLAS — Het Coca
Cola-offensief sloeg gisteravond
in de 5e en 6e innings toe met
8 honkslagen die - geholpen
door 2 Marlboro errors - 7 runs
produceerden. Marlboro kwam
deze klap niet meer te boven en
Coca Cola won ook de tweede
wedstrijd van de baseballfinale
met 8-3. De Rangers leggen
vanavond met nog één over-
winning beslag op hun eerste
kampioentitel. Marlboro staat
nu met twee nederlagen zonder
winst aan de rand van de af-
grond. Wil de sigarettenploeg
zijn zes titels verlengen, dan
moet men drie overwinningen
achter elkaar weten binnen te
halen.

Marlboro met een beter offen-
sief (7 hits) tegen Herman
Brown dan een avond tevoren
tegen Hendrick Mercelina, wist
ook gisteravond een voorsprong
(2-0 in de 4e inning) niet te
handhaven. Deze twee runs
werden binnengeslagen met een
driehonkslag van Albert Lake
en een solo van Archie
Williams. Coca Cola beet in de
5e inning hard terug met een
offensief van 5 honkslagen en 4
runs hetgeen later voldoende
zou blijken te zijn voor de over-
winning.

In deze inning werd Marlboro's
startende pitcher Caryl Kelly
bij een achterstand van 2-4
vervangen door Everett Croes,
die het vuur wist te doven en de
inning - wist - te sluiten met een
strike out op Wilfrid Thiel. Dit
alles gebeurde nadat de tweede
out reeds gevallen was.

Een inning verder werd ook
op Croes het vuur geopend na 2
outs. Drie honkslagen en 2
errors leverden 3 nieuwe runs op
en de stand werd 7-2 voor Coca
Cola.

Marlboro's pitcherswerk
werd in de 7e inning
overgenomen door Haligan
Riley, die van het middenveld
naar de heuvel verhuisde. Riley

de toekomst verwachten, althuis
de heer Croes. De heer Croes
stelde dat gebrek aan goede af-
spraken van Curacao tijdens deze be-
sprekingen hierdoor geen oplos-
singen hebben kunnen brengen.
Vanmorgen heeft de heer Croes
duidelijk gesteld dat wanneer
Curacao zich niet aan de ge-
maakte afspraken op Sint
Maarten houdt, Aruba geen
overgangsfase wenst en met ga-
rantie van Nederland bilateraal
zijn onafhankelijkheid zal uit-
roepen.

De heer Croes verklaarde dat
hij vanmorgen toen wederom
bleek dat Curacao geen goede
wil wilde tonen om een oplos-
sing te vinden samen met Nel
Oduber namens de MEP de ko-
ninkrijksvergadering verlaten
heeft. De heren Eman en Vos
bleven in de vergadering die
korte tijd later tot vanmorgen
tien uur werd geschorst. De
heer Biesheuvel kwam korte tijd
later bij het hotel Babilon waar-
in de heer Croes verblijft en no-
digde hem uit voor een gesprek
waarbij ook minister Van der
Stee aanwezig zou zijn. De heer
Croes besloot met op te merken
dat er in Haagse kringen grote
consternatie en bezorgdheid is
ontstaan over de consequenties
van het gebeuren.

Gokhol ontdekt

ORANJESTAD — In de
afgelopen nacht om half twee
heeft de politie een inval gedaan
in een bar in de Arendstraat
omdat het vermoeden bestond
dat hier een transactie in ver-
dovende middelen plaats had.
Zes politiemannen braken de
deur van het pand open en
verrazen een groep van twaalf
mensen - van tien tot 57 jaar
- die aan het gokken waren om
grote bedragen. Bij onderzoek
werden geen verdovende
middelen gevonden.

De bartender werd naar de
politiewacht overgebracht.



TV UIT LUCHT DOOR STAKING

ORANJESTAD — Het
personeel van TeleAruba is
gistermiddag om drie uur in
staking gegaan, waardoor het
station de uitzendingen moest
staken.

Voordat tot staking werd
overgegaan had de secretaris
van de landsbemiddelaar, de
heer Larmonie, het personeel
nog een uiteenzetting gegeven
van de laatste ontwikkelingen.

Het personeel wenste hierop
niet verder in te gaan en besloot
tot staking waarna het werk
werd neergelegd. FTA-
voorzitter Richardson verklaarde
met verbazing kennis genomen te
hebben van de verklaring van ATM-
directeur Nobert Hendrikse aan
de Amigoe dat men de ATM
niet als regeringsinstelling
moest zien.

"Hoe is het dan mogelijk dat
tijdens de onderhandelingen

door de ATM-directie een
telegram van de minister-
president ter tafel wordt ge-
bracht, waaruit het tegendeel
blijkt", aldus de heer
Richardson, die eraan
toevoegde dat men dit telegram
van de premier dan voor
directie-gebruik intern had
moet houden, maar niet tijdens
onderhandelingen ter tafel
brengen.

De directie van TeleAruba gaf
gistermiddag na bekend worden
van de staking een verklaring
uit, waarin werd megedeeld dat
het station tijdelijk uit de lucht
gaat. De ATM-directie stelt dat
zij het personeel duidelijk heeft
trachten te maken dat het niet
verantwoordelijk is aan de eisen
van het personeel te voldoen,
gezien de financiële en
economische situatie van

POS CHIQUITO — Zoals
elders in deze editie vermeld zijn
de werknemers van TeleAruba
gistermiddag in actie gegaan
en hebben het werk neergelegd,
waardoor het televisiestation
gisteren niet kon uitzenden.

Op de foto's, de aktiverende
werknemers in gesprek met
FTA-voorzitter Clarence
Richardson, en op de andere
foto het verlaten TeleAruba-
gebouw.

TeleAruba en de ATM.
Namens de ATM biedt
directrice Mayra Maduro
verontschuldgingen aan de
telekijkers, sponsors en andere
klanten van TeleAruba voor de
onstane situatie.

In een op Curacao uitgegeven
communiqué van de ATM-di-
rectie deelt deze mee, dat men
TeleAruba gesloten heeft in
verband met de FTA-actie en
dat TeleAruba gesloten blijft
zo lang de actie voortduurt. De
directie deelt zijn personeel op
Aruba mee, dat het onverant-
woordelijk is tegemoet te komen
aan de eisen van de FTA, gezien
de financieel-economisch situa-
tie van TeleAruba en de ATM.

ARUBA PRESS CLUB
ARUBA, NETHERLANDS ANTILLES

UITNODIGING
De ARUBA PRESS CLUB
nodigt U uit ter gelegenheid van de
viering van "DIA DI PRENSA" een
bezoek te brengen aan de
**ARUBAANSE PERSFOTO
TENTOONSTELLING**
met actuele foto's bij de APC
aangesloten persfotografen.
Van 1 tot en met 13 September 1980
in een van de winkels in de
benedengallery van het
BOULEVARD CENTER in Oranjestad
toegang gratis.

ROLEX
Rolex Day-Date
18 karaat goud
Fls. 12.087,-

KANJUWELIERS

Volleyballers beeven Vulkanus

Op vrijdag 27 juli, om 18.00 uur, zullen twee teams de overwinning behalen van de Rapid Flash Unicon en Rapid Flash Unicon. De wedstrijd zal om 18.00 uur van start gaan. De wedstrijd zal om 18.00 uur van start gaan. De wedstrijd zal om 18.00 uur van start gaan.

Rapid Flash Unicon de nederlaag met 2-0 van Charlie Bar Boozers. De setstanden waren 15-9 en 15-13. De wedstrijden gaan vanavond in het Sportcentrum Savaneta door met de games tussen: ASV Trappers vs Vulkanus Datsun (dames B-klasse), Floralin vs Galeria Moderna (heren B-klasse) en Centro di Barrio Noord vs Rapid Wezenbouw (heren A-klasse).

Zwemlessen

weer van start

ORANJESTAD — De Stichting Schoolzwemmen gaat weer met de zwemlessen van start voor beginnelingen en bevorderden.

In en herinschrijvingen kunnen plaatsvinden vanaf 4 september op iedere donderdagmiddag om half drie te Palmbeach (na bij Concord), en om 6 uur in de pool in Americana.

Bij genoeg belangstelling kunnen ook zwemlessen gegeven worden aan volwassenen.

Voor meer informatie gelieve persoonlijk langs te komen tijdens de zwemuren.

Voetbaltoernooi

overheidsdiensten

ORANJESTAD — Het voetbaltoernooi, georganiseerd door sportbureau IDEFRE voor teams van overheidsdiensten, gaat aanstaande maandagmiddag van start, waarbij Sportgedeputeerde Remie Zaandam de aftrap zal verrichten. Er zullen iedere maandag, woensdag en vrijdagavond gevoetbald worden. De eerste drie wedstrijden op aanstaande maandag gaan tussen DOW-TAV/Oranjestad, Laboratorium, Onderwijs/Staatk. Structuur, Douane B. en Telefoon dienst - Luchthaven.



Saba Herald: voorbereiden op bezoek koningin

WILLEMSTAD — Saba heeft een heel goede naam in Nederland en dat moeten we zo zien te houden, zo meent het blad Saba Herald, waarvan gedeputeerde Will Johnson de hoofdredacteur is. Nu bekend is wanneer de koningin de Antillen komt bezoeken, moeten de voorbereidingen beginnen zodat onze huizen en tuinen er mooi uitzien en ook heel Saba er goed uitziet. In elk dorpje moet een comite worden gevormd om deze voorbereidingen te controleren. Dit moet men niet allemaal aan de overheid overlaten. Daarbij moet men zich realiseren dat het koninklijk bezoek gepaard gaat met veel belangstelling van de pers en de tv en dat er toeristen door aangetrokken worden. Het resultaat heeft iedereen zelf in handen, aldus Saba Herald.

ORANJESTAD — Een Amerikaanse toeriste deed aangifte van diefstal van haar handtas, die op het strand, bij een der grote hotels lag. Dat gebeurde toen zij aan het zwemmen was.

In de tas had zij belangrijke papieren, twee gouden halskettingen, ring en polshorloge.

In een perceel in de Dahliastraat hadden onbekenden een slot van een deur gebroken en uit de slaapkamer een sieradendoosje, met twee gouden halskettingen, een diamantenring, een dameshorloge en vier paar oorbellen, ter waarde van 1500 gulden, meegenomen. Tevens namen ze een bedrag mee van 375 gulden.

ORANJESTAD — De comishon Cultural Totonen di di cultura Aruba ta na ooreenstemming bereikende de expositie van werken van di Arubaanse schilder Parly Teofilo (Toton) Quandt, van 27 tot 30 oktober in Gas di Cultura Toton. Quandt zal op voornoemde dagen zijn werken van de afgelopen 10 jaren tonen.

In november december vorig jaar exposeerde hij nog in twee succes op Curacao. Bij die gelegenheid werd zijn bekende werkstuk "Aruba vs. Curacao" aangeschaft door de Sticusa voor de rouwcollectie van Sticusa in Amstertam.

Op de foto het bereiken van ooreenstemming, waarbij Gas di Cultura vertegenwoordigd werd door Jan Heugens (midden) en Comishon Totonen door Tico Bernades, Aurita Kock, Mario Tacon, Toton Quandt en Jan Burleson.

VOOR
verzekeringen

ennia

ALTIJD GOED

Complete

AWACAM

WATERBED

Fl. 765,- any size

11-6 SCHOOLSTR. 3

Mrs. Blanche L. Jones, Plans to request the honor of being at the wedding of her son.

Mrs. Blanche L. Jones, Plans to request the honor of being at the wedding of her son.

Lisette

Ven

Giegfried O.

Lisette P.

Finan

Loonstra

which will take place on the 10th of September, between hundred and eighty at five o'clock. The Protestant Church, Oranjestad.

Please consider this as a personal invitation.

Ludklas op

begonnen

ORANJESTAD — In de Ludklas op het eerste schooljaar, de Ludklas, zijn de kinderen op vrijdag 27 juli, om 18.00 uur, van start gegaan. De wedstrijd zal om 18.00 uur van start gaan. De wedstrijd zal om 18.00 uur van start gaan.

Colombia zal zijn eerste wedstrijd tegen Israël op zaterdag 28 juli, om 18.00 uur, van start gaan. De wedstrijd zal om 18.00 uur van start gaan.

Colombia zal zijn eerste wedstrijd tegen Israël op zaterdag 28 juli, om 18.00 uur, van start gaan. De wedstrijd zal om 18.00 uur van start gaan.

MADORNAN — CAMPANJA di WINKEL'S HANDEL MAATSCHAPPIJ. WHITE LABEL Y DEWAR'S DELUXE PREMIUM SCOTCH WHISKY

Vanaf 1 Augustus 1, 1980

		Cash Fls.	Max. an Val. di Fls.
Winkels Wier	Bontemantelstr. 17	750.00	500.00
Winkels Wier	Palm Beach 27	500.00	200.00
Winkels Wier	San Miguel 15	250.00	150.00
Winkels Wier	Semleerstr. 14		75.00
Winkels Wier	Mahuma 17		75.00
Winkels Wier	Siribana 40B		75.00
Winkels Wier	P.A.B. 6		75.00
Winkels Wier	Isaac Wagemakestr. 66		75.00
Winkels Wier	Cherokeezstr. 13		75.00
Winkels Wier	Jaburibari 11		75.00

Pa compra mercancia na Winkel's Handel Maatschappij, N.V. Paasuma bo premio na Winkel's Handel Maatschappij, N.V. Wilhelminastraat 74.

Entrega cinco (5) tapa di Dewar's White Label Scotch Whisky y mas e pagina benter cu e aviso aki for di bo corant y lo casuishi cinco (5) coupon extra pa partisipa den e tender entre cu lo tuma lugar riba un fecha cu lo worla anuncia despues.

SIGI CAMBIA BO TAPANAN DI WHITE LABEL Y DEWAR'S DELUXE PREMIUM SCOTCH PA CUPON. E HENDEN TIN CHENS ATROBE!!

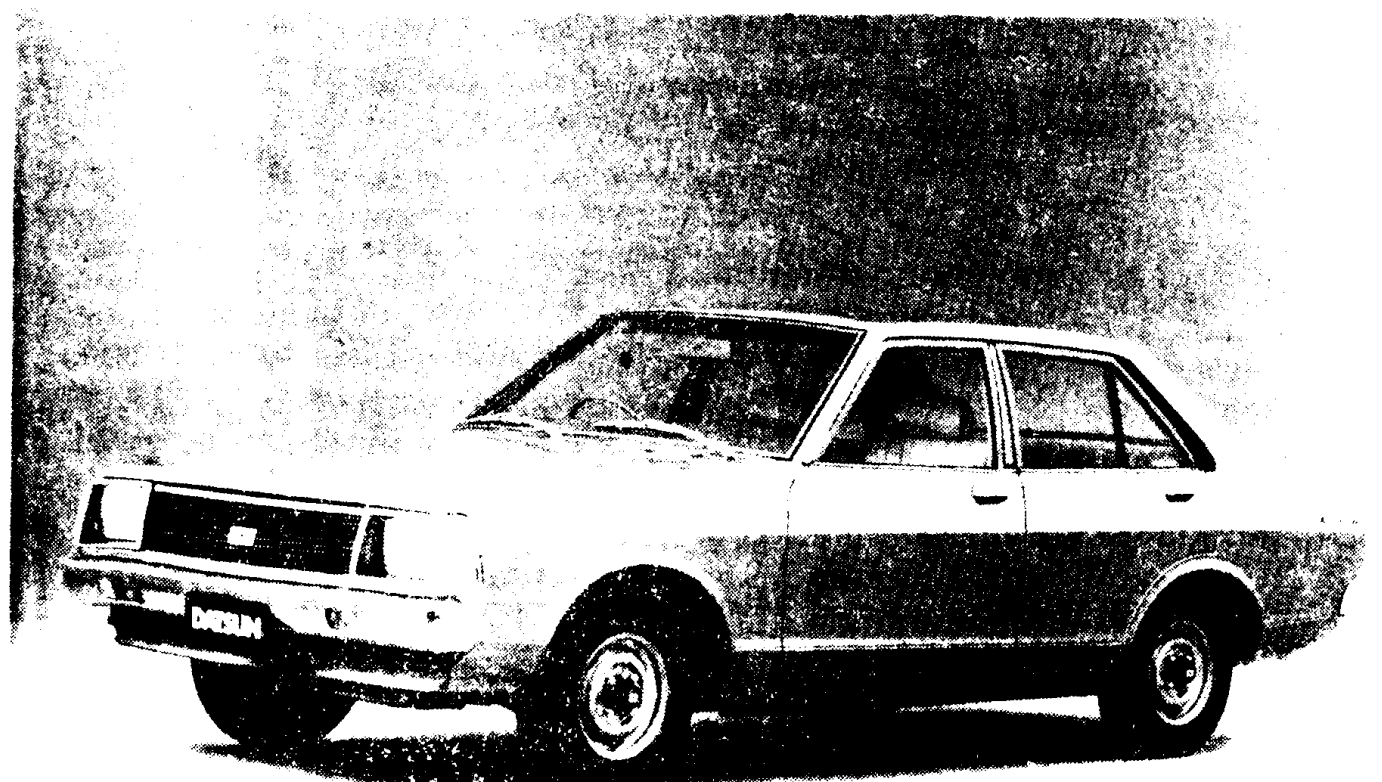
Best by test

ANNOUNCING



PLAZA SUPER CELEBRATION

For each Fls. 100.00 of purchase at PLAZA you will receive a ticket to participate (must be 18 years or older).



FIRST PRIZE

A sparkling new 4 door DATSUN 190X

2nd PRIZE

Deluxe dining table with 4 chairs Value: Fls. 1150.-

3rd PRIZE

New AMF Moped Value Fls. 800

4th thru 10th PRIZES: Food Baskets at a value of Fls. 100.- each.

ALSO MANY BONUS ITEMS

DRAWING ON OCTOBER 31, 1980
Supervised by:
The office of Mr. E.L. Lacle
Notary on Aruba

All Prizes are on display at Plaza Supermarket

Blue Hawks a gana ku skor konvinsente

10010133 2000000
 10010133 2000000

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat met ingang van 28 augustus 1980 de hoogst toelastbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen, per aangegeven hoofscheid, voor wat betreft het elandgebied CURAÇAO als volgt zijn vastgesteld:

		hoogst toelastbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelastbare prijs aan de consument	
Milk in Milk	verpakking	per cello	per eenheid	
Frische Vlag	98/170 gr.	f. 42,34	f. 0,49	
	48/410	f. 42,34	f. 0,88	
(gecondenseerd gezuikt)	120/78	f. 32,93	f. 0,30	
	48/397	f. 47,38	f. 1,10	
My Boy				
(gecondenseerd gezuikt)	120/78	f. 41,99	f. 0,39	N
	48/397	f. 52,96	f. 1,22	N
Melkpoeder				
Frische Vlag	24/400	f. 53,79	f. 2,42	-f. 0,04
(instant)	6/1800	f. 58,96	f. 10,62	-f. 0,16
	12/900	f. 62,18	f. 5,60	
Frische Vlag	6/5 lbs	f. 68,98	f. 10,62	-f. 0,16
	12/2 1/2	f. 62,18	f. 5,60	
	24/1	f. 53,79	f. 2,42	-f. 0,04
Reenboer				
Bruun	12/2236 gr.	f. 200,66	f. 18,56	+f. 1,24
Babyvoeding				
Nutricia				
Almiron	24/400 gr.	f. 112,49	f. 5,39	+f. 0,11
Camelpro	24/484	f. 112,69	f. 5,40	+f. 0,12
Nutrition	24/400	f. 117,23	f. 5,82	+f. 0,70
Crème Nutricia				
(vanille)	24/484	f. 122,23	f. 5,86	
Crème Nutricia				
(4 fruits)	24/484	f. 130,09	f. 6,02	+f. 0,02
Fantomalt	24/400	f. 86,86	f. 4,02	+f. 0,01
Margarine				
Beol	24/260	f. 37,36	f. 1,73	-f. 0,03
Seltzer				
Colonial	12/5 lbs	f. 56,67	f. 5,16	+f. 1,86
	30/2	f. 61,17	f. 2,29	+f. 9,77
Dominio	100 lbs	f. 84,19	f. 90,93	+f. 42,80
	500 gr.		f. 1,00	+f. 0,46
Alle Merken				
Gezouten Vies				
Brisket Navels	30 lbs	f. 91,49	f. 4,13	N
(gez. vies zonder vet)	36 lbs	f. 106,74		
Neck Ribs				
	100 lbs	f. 122,64	f. 1,84	-f. 0,17
Gezouten Vies	90/450 gr.	f. 253,66		
(alle merken)	50/450	f. 211,36		
	40/450	f. 169,08		
	25/450	f. 105,88		
	21/450	f. 98,77		
	20/450	f. 84,54		
	25 kg.	f. 234,83		
	450 gr.		f. 4,96	+f. 0,20

Aantekening: naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uitvaard toelastbaar.

De absolute prijsverhogingen en prijsverlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.

Eventuele wijzigingen tevens telefoon no. 11355, toets 2000 of 1999 op

N.B.
 N.B.
 N.B.

DE PLV. DIRECTEUR.

Voz supremo en OTI-festival op 21 sept.

ORANJESTAD. — De Voz supremo Songfestival OTI-Antilla (voorselectie) en Voz supremo zullen ook dit jaar tegelijkertijd worden gehouden. Op 21 september, 8 uur 's avonds in de Rembrandt Room van het Sheraton hotel.

De deelnemers voor deze avond zijn: Henk Braafhart, Theo Hank Liedek, Lillian Boudt, Gilda Fernandez, Juancho Croes, Don Ramon, Susette de Cuba, Tommy de Cuba, Hubert Ignacio, Rodolfo, Duo Los Doodle Sofia. De deelnemers van de voorselectie zijn: Eddy Don Ramon, Burt Frank Sneek, Fernando Roberto, Montiel, Gonzalez, Hildard Croes, Albert Croes.

De muziek-arrangementen worden verzorgd door Amado Eddy Bennett, Danilo en Fernando.

De Voz supremo wordt dit jaar samen met het OTI-Antilla festival gehouden op deze avond de

Pas ontvangen:

- BEAUTY-CASES
- en
- JUWELENDOOSJES

La Indiana
Hendrikplein 11

TE KOOP

wegens vertrek

Stationwagen
chevrolet malibu

Bouwjaar 1979
Financiering mogelijk.

Tel.: 82784
na 6 uur p.m.

Hierbij maken we bekend dat van ons is heengegaan onze lieve vrouw en dochter

CARLA ADOLPHINE DE BOER - VAN LEEUWEN

Moge ze nu voor alle eeuwigheid in vrede rusten.

Haar men: Cor de Boer
Haar ouders: Boeli van Leeuwen en Dorothy van Leeuwen-Deboer
Haar zussen: Ana en Lily
Haar broer: Pieter

Tenaarbestelling: heden 5 uur des namiddags op de begraafplaats te Botsdorp.

VERHUISBERICHT

Vanaf 4 SEPTEMBER A.S. is het kantoor van de

VERTEGENWOORDIGING VAN NEDERLAND VOOR ONTWIKKELINGSHULP

gevestigd aan
DE ROUVILLEWEG 39
(hoek Klipstraat)

Het nieuwe telefoonnummer luidt 26232, terwijl het kantoor per telex bereikbaar zal zijn onder nummer 8081 VNONA NA (voorlopig).

Gelieve alle correspondentie te adresseren:
Postbus 2070
Curaçao

Wegens verhuizing zal het kantoor gesloten zijn op 2 en 3 september.

MOTORBOATS KORSOW

DAY CRUISER: Model Korsow S-27 van 7.80 meters lang, ruime Sandeck privé scheepshut in voorstaven, bekled met namaak leer, compleet uitgerust met 1 motor Mercruiser 330 HP. of 2 motoren Mercruiser 230 HP.

FISHERMAN 23-F CONSOLE: Laatste mode, om van het vissen te genieten, met motor 200 HP. of 2 motoren van 115 HP.

MOTORBOOT: Model Korsow S-19 van 5.50 scheepslengte met motor Mercury 200 HP.

SPEEDBOAT: Weinig gebruik motor 235 HP. Snelheid: 50 Zeemijl.

VISSERSBOOT: Model Korsow L-18 met motor 15/20 HP.

VISSERSBOOT: Model Korsow van 5.50 Mts van Fiberglas voor interne Motor. NPL 4200.

MOTORBOOT: Model Korsow J-14 Sportief en zeer snel met motor Johnson Stinger 75 HP.

MOTORBOOT: Model Korsow P-14 Economisch met motor Mercury 40 HP.

BOOT: Model Korsow R-12 van 12 voet met motoren vanaf 7.5 HP tot en met 15 HP.

BOOT: Model Korsow F-11 van 11 voet met motor Mercury 9.8 HP of Motor Johnson 4.5 HP.

MOTOR: Johnson 25 HP / Short Shaft - Elektrische Starter met Kontrol. Voor ongeëfde prijs.

KORSOW SCHEEPSWERF NEDERLANDSE ANTILLEN N.V.

Industriepark Brievoort 1-3/5
CURAÇAO N.A.
Tel. 76121 TELEX 3020 Korsow NA

MODEL FISHERMAN 23-F CONSOLE

* Bovendien zijn er andere maten met of zonder motor

* Wij beschikken over financiering mogelijkheden.

ELKE ZATERDAG
ZIJN WIJ
TÖT 12 UUR OPEN.



STROOMONDERBREKING

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken op:

Op Maandag 1-9-80 van 08.00 - 18.00 uur.

aan CARACASBAAIWES (omgeving Peritoa Mar) - gedeelte ANASAWES (nabij Anasawes en Manayawes) - gedeelte MANAYAWES (nabij Caracabaai).

BELLEVUE

Hotel-restaurant
Voor uw zakenlunch of een gezellig diner, het restaurant met het beste CROÛLLO en lekkerste SEAFOOD.
Open: voor lunch van 12.30 u. Voor Diner van 18.00-22.00 u. Tropical sfeer in airconditioning.
Reservatie: 500 p.p. gesloten. For reservations: tel. 54291/54294.

IRWIN en MARGARETH HALLEY-VAN LOUWZEN maken met blijdschap de geboorte bekend van hun dochter



CHRISTY YVONNE

op 26 augustus 1980.

WEGGELOPEN DUITSE HERDERS-HOND

teef, zwart/gul omgeving
Kortst Partij 35
betering f. 250,-

Ronald Ravenstein
tel. 673865

JARDIN TROPICAL

voor al uw
kamp, en tuinplanten
week-end special:
WATERPALMEN
3 kollen - 2 betalen

Paradiseweg 5 - Juliana dorp
tel.: 88839

ADVERTENTIE

Namens de Peters Dominicaanse onze oprechte dank aan allen die op een of andere manier hun bijdrage hebben geleverd bij het overlijden en de begrafenis van onze medebroeder

PATER MARTINUS VAN LANKVELD

Moge hij in vrede rusten.

M. Ertkamp o.p.
vriend

OPENBARE AANBESTEDING

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao wordt bekend gemaakt de aanbesteding van bestek no. D.O.W. 80-20.

Het schiedhouden van verplaatsingen, bermen, taluds en verplaatsingen op de volgende: Fokkerweg, Schiedweg, Fokker Rindahurweg, Nijmegen, Fokker Eeuweweg, Rijnbeekdijk, Emancipatie-levend, met de verplaatsingen van de Kerk, de liandweg met bijkomende werken.

De inschrijvingen dienen in een gelaten aanpak, waarop vermeld staat: bestek D.O.W. 80-20, uiterlijk op donderdag 18 september 1980 vóór 10 uur in de daarvoor bestemde bus voor de tekenverkoop en de tweede verdeling van het bestek te worden gedaan. De coördinator 24 is worden gepost.

De openbare aanbesteding van de verplaatsingen van de Dier-Opendere Werken, Panga, tegen betaling van f. 80,- per STUK en het voortzetten bij de afsluiting van de Verkeers van de Openbare Werken.

Inschrijvingen omtrent het bestek worden geopend op donderdag 18 september 1980 vóór 12.00 uur.

Het hoofdstuk van de Openbare Werken van Th. de Jongh, M.A.

NMB

NMB Bank, Curaçao vormt een onderdeel van de jonge, schrijvende vestigingen van de Nederlandse Middenstandsbank N.V., Amsterdam.
Op kortetermijn wij men in contact treden met:

administratieve medewerkers

Deze medewerkers worden in de administratie van de Bank en worden al naar gelang de behoefte ingezet in verschillende deel administraties en deelnemingen van de N.M.B. N.V. De plannen voor de introductie van een nieuw computersysteem zijn in een vergevorderd stadium.
Aanvullende ervaring met moderne bank- en computersystemen is derhalve gewenst. Een grote mate van flexibiliteit moet steeds aanwezig zijn om op dit niveau te functioneren. Van de kandidaten wordt verwacht dat zij zich op een MBA niveau kunnen waarmaken en minimaal 5 jaren administratieve ervaring bezitten.

ref. no. 989



psychologisch adviesbureau

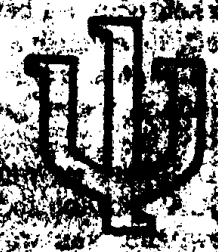
Schiedweg 75b, Curaçao

In opdracht van een van onze relaties, een dienstverricht bedrijf in de administratieve sector, zoeken wij met spoed contact met gegadigden voor de volgende functie:

administratieve kracht

Zij is verantwoordelijk voor de financiële administratie en rapporteert direct aan de directeur.
De boekhouding is overzichtelijk en duidelijk geïntegreerd. De verslaglegging geschiedt per kwartaal.
Kandidaten moeten een PD Boekhouden kennisniveau hebben en kennis hebben van de wetgeving op het gebied van lonen en sociale zekerheid, het zeer vertrouwelijke karakter van deze functie. Een leeftijdminimum van 40 jaar gesteld.
De salarising en de overige arbeidsvoorwaarden zijn afhangend van de gestelde eisen.

ref. no. 990



psychologisch adviesbureau

Schiedweg 75b, Curaçao

SECRETARESSE

Vereisten: ervaring en gedegen kennis van de Engels taal.

Persoonlijk melden: kantoor P.O. Box 240

NIELANG CURUS

PRINCIPES VAN MANAGEMENT

LEVEN : René C. Maduro
Een Maandag 11.15 tot 22.00
Dinsdag 12.00 tot 22.00
Woensdag 12.00 tot 22.00
Donnerdag 12.00 tot 22.00
Vrijdag 12.00 tot 22.00
Zaterdag 12.00 tot 22.00
Zondag 12.00 tot 22.00
Cursus moet met behulp van de cursus begeleider worden gevolgd.
Kosten: 100,-
Inschrijvingen: Tel. 8887/8885
Voor 11 september 1980

efficiency in operation

BEKENDMAKING

Artikel 3 van het Arbeidsrecht van 1977, artikel 242, heeft de werkdagen van 08.00 tot 18.00 uur van het referendum onder de werkdagen van 08.00 tot 18.00 uur van het referendum op donderdag, 18 september 1980.
De afsluiting van het referendum is de verandering van het referendum van de landbouwsector te Fort Amsterdam.
De afsluiting van het referendum is de verandering van het referendum van de landbouwsector te Fort Amsterdam.
De afsluiting van het referendum is de verandering van het referendum van de landbouwsector te Fort Amsterdam.

Financieel topman Ogem: Energiebelangen snel overdragen in de West

WILLEMSTAD — De Ogem wil zijn energiebelangen in de West versneld gaan overdragen aan Suriname en de Nederlandse Antillen. Zo heeft dr. L. Koopmans verklaard in een vraaggesprek met Elseviers weekblad (EW). Deze nieuwe aanpak bij Ogem heeft te maken met de financiële problemen waarin dit concern terecht is gekomen en waarvoor een reddingsoperatie is opgezet van om en nabij de zeshonderd miljoen gulden. De problemen zijn het gevolg geweest van het optreden van de inmiddels opgestapte Ogem topman, oud-minister Udink, maar volgens het weekblad Vrij Nederland is het evenzeer de schuld geweest van

de nu weer plotseling opgedoken Fibbe, op de Antillen bekend als onderhandelaar bij de overname van Ogem door het eilandgebied Curacao. Dr. Koopmans, de financiële topman van het huidige Ogem-bedrijf bedoelt kennelijk, wat de Antillen betreft, deze belangen van Ogem in het Arubaanse elektriciteitsbedrijf Elmar. Ogem wil daar kennelijk vanaf, zoals zou kunnen blijken uit de verklaring van dr. Koopmans.

Ogem heeft op Curacao nog belangen in bv Antem en Elga, Prospero Baiz-Interconti, Aruba Equipment, Lindetevés en Unicon.

Uit het EW-interview blijkt dat Ogem ook iets gaat doen met de "hele rits minderheidsdeelnemingen, die ooit eens zijn gekocht". Ook die wil men versneld van de hand doen.

Bij deze operatie wil Ogem overigens wel voorzichtig te werk gaan, omdat er altijd wel mensen zullen zijn, die er een slaatje uit proberen te slaan, als Ogem er snel mee klaar wil komen. Dr. Koopmans verwacht wel dat Ogem dit jaar een behoorlijk verlies zal lijden. Hij denkt aan een bedrag van tegen de negentig miljoen gulden. Onder meer zullen er koppen gaan rollen in de top staf, welke op het ogenblik 180 man telt. Deze zal nagenoeg gehalveerd gaan worden. Volgens dr. Koopmans kan tegenover EW kan men de situatie als volgt omschrijven:

De Ogem is niet kerngezond, maar heeft wel een gezonde kern. En die wordt gesauveerd bij de reorganisatie die we nu onder handen hebben".

Remitido

Chaque di H'70

KU PLAKA di e pueblo aki mes, plaka di belasting, Richard Hooi y Eugene Godfried ta sinta na Penstraat 55, den un cas grandi di sjon blancu, rondona pa bukinan ku nan a hanja for di Cuba, ta traha chaque pa henter e pueblo di Corsow, of manera Yerba Secu a bin na Curum, traha trampa pe pueblo:

— Chaque number 1: bisa ku Hubentud 70 ta un organisashon cultural, pero verdad ta ku e ta un organisashon di 2 persona ku finnan netamente politiko.

— Chaque number 2: Bao di capa di cooperativa, bao di capa di cultura y bao di capa di hubentud nan ta chika varios diez mil florin for di e pagadonan di belasting.

— Chaque number 3: Dia Democraat, Nacional y PSD a bai traha hunto nan a declara e dia ei "dia di luto" awor cu demokraat cu MAN ta bai traha hunto nan ta bisa ku MATEMATICAMENTE tin otro posibilidad. Acaso Hooi ke pa D.P. traha ku PSD y NVP-U? of Hooi ke pa nan saca Hueck for Nacional pa MAN traha ku Nacional?

— Chaque 4: Hooi ku Anthony ta opera bao di hubentud 70, hasiendo sifuera ta miles di hende tin nan tras; ta na unda Eus a keda, ela bai y awor ta boso dos so a keda?

— Chaque: number 5: Hooi y Eugene tin rabia riba kapitalista, pero ta coi mira nan cana den punta chifla tur comerciante y busca donashon, premio etc. cerca nan y busca manera di cohe gobiernu nan tambe cabes abao.

Nos a fada di Hubentud 70 y pihò ainda ora nan papia y traha asina tantu chaque pe pueblo aki.

C. MADURO
F. VRUTAAL

Ingezonden

W.A.-wet

HET ARTIKEL ONDER de kop "Regering overweegt uitbreiding WA-wet" dat in de editie van Amigoe van woensdag 27 Augustus 1980 is verschenen, wordt helaas ontsierd door een aantal storende fouten. Een van de fouten vindt zijn oorsprong in het feit, dat u kennelijk niet op de hoogte bent van hetgeen zich om het z.g. "Waarborgefonds" heeft afgespeeld sinds de invoering van de L.A.M.

Het waarborgfonds is nimmer in werking getreden en er is nimmer premieverhoging toegepast ten behoeve van het waarborgfonds. De autoverzekering-premie's werden twee jaar terug weliswaar verhoogd, maar na verkregen toestemming van het Dept. van Economische Zaken ter compensatie van verliezende, alsmede voor de verhoging van het WA bedrag van Naf. 60.000,— tot Naf. 90.000,— zijnde dit het door de L.A.M. ingestelde minimum. Uw vraag of er premie restitutie zal worden verleend ingeval de L.A.M. wordt ingetrokken is derhalve ondoordacht en in het kader van het bewuste artikel irrelevant.

FELIPE CROES

Musiceren op grens van stilte



GISTERENAVOND waren wij in de Tempel met vele andere belangstellenden de gast van de Curacaosche Kunstkring, het Cultureel Centrum Curacao en de V.G.K.S. Onder de aegis van deze organisaties gaf het Cuarteto de guitarras Martinez Zarate een van de eerste tot de laatste toon boeiend concert, grotendeels bestaande uit gearrangeerde werken, deels ook uit originele voor een gitaarsensemble geschreven composities.

Voor de pauze hoorden 18e-eeuwse muziek: vijf werkjes van Attainant, twee fuga's van Bach en het Concerto Grosso in D van Vivaldi. Hoewel men op zichzelf bedenkingen kan hebben tegen het bewerken van oorspronkelijk voor een geheel andere bezetting geschreven composities van deze oude meesters, bij het

beluisteren van het geraffineerde resultaat gaf men zich voor deze gitaristen zonder veel aarzeling toch gaarne gewonnen. In de eerste plaats door de kwaliteit van het (samen) spel van de musici, in de tweede plaats doordat de klank qua intimiteit, beslotenheid en ingetogenheid geheel overeenkwam met de klanksfeer van de lang vervlogen tijdsperiode waarin deze composities ontstonden.

En wat de kwaliteit van het samenspel betreft, hierover niets dan positiefs! Alle vier beheersten zij hun vak en noch technisch, noch stilistisch heeft het klassieke gitaarspel geheimen voor hen.

Daarbij staan allen op gelijke hoogte, zodat men steeds van een homogeen en volstrekt evenwichtig samengaan der muzikale

lijnen kon genieten. Alle werken kwamen in lichte en afwisselende — maar nimmer te sterk aangezette — kleuren uit de verf. De spiritualiteit en intelligentie waarmede alle werken verklankt werden, was bijvoorbeeld scherp toetsbaar in de acht voor gitaar gezette stukken van Strawinsky, kleine hoogwaardige diamantjes van muziek, ieder deeltje een fonkelend facet van het genie van de componist vertegenwoordigend. Ook in de andere eigentijdse werken — o.a. het verdroomd ten gehore gebrachte kwartet van Manuel Ponce, de sophisticated gespeelde tango's van A. Piazzolla — werd de ban, gelegd door dit subtiel musiceren op de grenzen van de stilte, nergens verbroken. Een bijzonder concert!

J.E. SPRUIT.

AMERICA LATINA

ASUNCION — Oud president Somoza Betayle is bezig met zijn memoires. Dit is een van zijn belangrijkste werkzaamheden tijdens zijn asiel in de hoofdstad Asuncion van Paraguay. Ruim een jaar geleden moest Somoza het veld ruimen in Nicaragua voor de Sandinisten. Een tientallen jaren duren Somoza bewind (verdeeld over verschillende leden van deze familie) ten einde. Somoza wordt niet zoveel meer in het openbaar gezien in Asuncion zoals in de eerste maanden van zijn verblijf.

AREQUIPA — De Chagas-ziekte vormt een latente bedreiging voor 35 miljoen inwoners van Peru, Chili en Bolivia, zo verklaarde onlangs de Boliviaanse medicus Alfredo Romero Davila. Deze ziekte is genoemd naar de Braziliaanse arts welke hem indertijd vaststelde. Hij wordt overgebracht door een klein insect, de Chirimacha. De ziekte is endemisch in zuidelijk Peru. De Chagas-ziekte is gevaarlijk als hij het hart bereikt. Tot heden toe is er geen geneesmiddel voor gevonden.

SANTIAGO DE CHILE — In de Letelier-affaire is weer een nieuwe fase achter de rug. De krijgsraad in Santiago heeft het verzoek afgewezen van familieleden van de inder-

tijd door Chileenen in de VS vermoorde oud kanselier van Chili, Orlando Letelier. Deze hadden een klacht ingediend tegen de fiscaal Rolando Melo Silva wegens vervalsen van paspoorten. Als gevolg van deze al lang spelende zaak is de verhouding tussen Chili en de VS niet zo goed, omdat Chili de uitlevering van de belangrijkste verdachten in deze zaak geweigerd heeft aan de VS. De aanslag werd indertijd gepleegd door de Chileensen en de Amerikaans geheime diensten.

MEXICOSTAD — Mexico is een centrum van bevolkingsproblemen als gevolg waarvan het land nu op de tweede plaats staat in Latijns Amerika wat betreft de bevolkingsaanwas. Deze groei is bijna 3 procent. Het is dringend nodig dat er maatregelen getroffen worden zo meent men in kringen van het Mexicaanse verantwoord ouderschap. De snelle aanwas veroorzaakt ook gebrek aan evenwicht op gebieden als de voeding, het onderwijs en op socio economisch gebied.

SANTA HELENA — Zevenhonderd landbouwers, kolonisten en grondbezitters hebben onlangs de kantoren bezet gehouden van de directie van de Braziliaans-Paragyaanse waterkrachtwerken te Itaipu. Dit in verband met het feit, dat daartoe een groot grondgebied onder water werd gezet. De bezetters willen meer betaald krijgen voor de grond, welke zij verliezen als gevolg van dit project.

Leden hebben

vertrouwen in

Abvo-bestuur

WILLEMSTAD — Twee moties werden gepresenteerd tijdens de buitengewone ledenvergadering van de Abvo, de afgelopen woensdag. De eerste motie betrof de uitnodiging om wederom een gevarenpremie te eisen voor alle ambtenaren welke motie door de ledenvergadering werd verworpen. De tweede motie sprak vertrouwen uit in het bondsbestuur. Die werd wel aangenomen.

De vergadering van woensdagavond was aangevraagd door Abvo-leden om opheldering te krijgen van het bestuur over de hele gevarenpremiekwestie. Tijdens de vergadering ontstonden felle emotionele discussie, vertelde Abvo-woordvoerder Scoop gisteren in het radioprogramma van de Abvo.

Het bestuur gaf daarbij uitgebreid een overzicht van de ontwikkelingen rond de gevarenpremiekwestie, waarna de moties in behandeling werden genomen.

Gisteren verklaarde de heer Scoop dat het bestuur, gezien de geringe belangstelling voor de buitengewone ledenvergadering, aanneemt dat de meerderheid van de Abvo-leden accoord gaat met het beleid van het bestuur in deze kwestie.

Gestolen bank-

boekje opgespoord

WILLEMSTAD — De negentienjarige D.A. is donderdagmiddag aangehouden omdat hij probeerde met een gestolen bankboekje geld op te nemen. Hij wilde driehonderd gulden opnemen. De diefstal was enige tijd geleden gepleegd in een woning aan de Venlostraat. A. is ingesloten voor nader onderzoek.

Nummerplaat

gestolen

WILLEMSTAD — Van een auto is de nummerplaat C-2184 gestolen. Dit gebeurde toen het voertuig te Sufficient geparkeerd stond.

Zakenvaria

SMIT INTERNATIONAL'S nieuwbouw aan de Emancipatie boulevard heeft in het personeelsorgaan van dit internationaal bedrijf, de sleptros aandacht gekregen. Naast twee foto's welke een beeld geven van het gebouw aan de binnen- en de buitenkant gemaakt. Bij die gelegenheid wees directeur BJ. Baarda op de snelle en voorspoedige groei van de Antilliaanse tak van dit bedrijf, begonnen in een kamer in zijn eigen woning in 1970; ook was er aanvankelijk ook één schip, terwijl de vloot nu uit tien schepen bestaat en uit ander varende materieel.

SHELLGARD is een merk voor wormverdrivende middelen, maar onder deze naam vallen ook voerartsenijkundige preparaten en sanitaire stoffen; producten voor de gezondheidszorg voor dieren, middelen voor het reinigen van dieren door middel van wassen, onderdompelen of shampooen. Aldus een deel der omschrijving van dit door Shell Nederlandse Antillen verkoopmaatschappij nv op de markt gebrachte merk. In het Merkenblad Nederlandse Antillen, waarin doorgaans voornamelijk buitenlandse merken worden vermeld, werd in het dezer dagen verspreide maandnummer van 1978 (verschijningsdatum 16 augustus 1980) melding gemaakt van genoemde Shellgard; de laatste geschiedde inschrijving, aldus de mededeling, dateert van 17 mei 1968.

Terrorisme

binnen Abvo

WILLEMSTAD — Abvo-woordvoerder Shonna Scoop heeft gisteren tijdens het radioprogramma van de bond, gewaarschuwd voor terrorisme binnen de Abvo waar "externe lokale krachten" pogingen zouden ondernemen om de bondseenheid te breken.

De bondsman trad niet in details maar gaf wel een omschrijving van terrorisme dat altijd een politiek doel heeft.

Hij beloofde later terug te komen op dit onderwerp, en waarschuwde alle Abvo-leden de bondseenheid te verdedigen en alert te zijn. Waarvoor de leden moeten oppassen is vooralsnog een open vraag omdat vanmorgen het bondsbestuur niet bereikbaar was om het een en ander nader toe te lichten.

Richardson tekent

statutenwijziging

FCCA onder protest

ORANJESTAD — Uit goede bro: verneemt de Amigoe dat de vice-voorzitter van de FCCA, Clarence Richardson, maandag bij de notaris de acte heeft getekend waardoor de verandering in de statuten om het aantal bestuursleden op acht te brengen, werd goedgekeurd. De heer Richardson heeft echter bij het tekenen van de ondertekening van deze acte een brief gedaan dat hij als lid tegen dit besluit is van de bestuursleden die op tien april zonder hem, voorzitter Van der Ree en mr Rudy Weaver dit besluit hebben genomen.

Het bezwaar van deze leden bestaat niet tegen de benoeming van de heer Kelly, maar wel tegen het feit dat men het aantal bestuursleden heeft uitgebreid tot acht en niet op zeven gehouden of tot negen uitgebreid. Nu is het zo dat gedeputeerde Kelly met de drie andere door het BC benoemde leden vier van de acht stemmen heeft. Bij het staken van de stemmen, aldus de statuten, beslist de voorzitter, doordat de vertegenwoordigers van het BC altijd de meerderheid hebben omdat in feite voorzitter Kelly twee stemmen heeft.

Voorts verneemt de Amigoe uit goede bron dat voordat het bestuur van de FCCA op 10 april het besluit nam tot uitbreiding van het bestuur tot acht bestuursleden deze kwestie reeds enige malen in tegenwoordigheid van het voltallige bestuur besproken werd. Er waren toen geen bezwaren tegen deze uitbreiding waardoor gedeputeerde Kelly in het bestuur kon komen. Alle bestuursleden -- dus ook de particuliere sector in de persoon van Richardson en Van der Ree -- waren het eens dat de gedeputeerde die mede de politieke verantwoordelijkheid in het beleid draagt, ook bestuurslid diende te zijn. Wat de nu ontstane verhouding diende te zijn. Wat de nu ontstane verhouding mogelijk van 4-4 betreft dit werd destijds eveneens met kabinet Antilliaanse zaken besproken, die daar tegen geen bezwaren had.

De opzet en werking van de FCCA is thans zodanig dat wat toewijzing van woningen en in-casso van huren betreft de bestuursleden pertinent geen directe contacten met betrokkene

Min. Croes: spoedig

stelling- name over

de persvrijheid

WILLEMSTAD — De minister van justitie mr H. S. Croes heeft het statenlid E.A.V. Jesurun de belofde, dat hij er naar streeft op korte termijn zijn daaromheen aan de er naar streeft op korte termijn zijn standpunt met betrekking tot de persvrijheid en de problematiek daaromheen aan de staten bekend te maken. De bewindsman verschijft dit in antwoord, op vragen van de heer Jesurun.

Overigens vermeldt min. mr Croes niet wanneer de vragen van de heer Jesurun gesteld zijn, terwijl bekend is dat dit statenlid heel wat series vragen stelt. Er zou inderdaad grond voor ongerustheid kunnen bestaan voor beperking van de persvrijheid wanneer de artikelen 136 a tot en met 136 d van het Wetboek van strafrecht stringent zouden worden toegepast. Door het grotere reikwijdte dan artikel 137 van hetzelfde wetboek het zogenaamde opruiingsartikel kan rigoreuze toepassingen van eerder genoemd artikel 136 de vrijheid van me-

ningsuiting in gevaar brengen aldus min. mr. Croes. Zij werden tot dusver hier te lande echter, anders dan in het voormalige Nederlands Indie, waar zij voorkwamen in het destijds aldaar gegolden hebben wetboek van Strafrecht, zelden toegepast, aldus de Antilliaanse bewindsman. Rond 30 mei 1969 is dit wel gebeurd, red. (De bewindsman laat tenslotte weten, dat het hem niet bekend is dat de Antilliaanse pers in het verleden herhaaldelijk tegen het bestaan van onderhavige artikelen heeft geprotesteerd. Tot zover min. mr Croes aan het statenlid Jesurun.

Interview over

tandverzorging

WILLEMSTAD — In het programma Interview van morgenochtend komt het onderwerp de tandverzorging aan de orde. Op 3 oktober a.s. start een propagandaweek -- georganiseerd door de Fundashon Servicio Dental -- waarin speciaal de jeugdtandverzorging alle aandacht

speciaal de jeugdtandverzorging alle aandacht krijgt! speciaal de jeugdtandverzorging, omdat de preventie zich natuurlijk vooral op de jeugd richt. De twee gasten die op bezoek komen zijn de tandarts Eric de Brabander en de voorzitter van de Fundashon Servicio Dental, Jan van Kouwen. Met deze beide heren zullen Anneke van Arkel en Jac Visser praten in het programma Interview morgenochtend via Radio Hoyer 2 om kwart over negen.

WILLEMSTAD — Uit een auto welke te Scharloo geparkeerd stond heeft men de rijbewijs van de eigenaar gestolen. Voor de betrokkene is het niet duidelijk hoe men kans heeft gezien zijn auto open te krijgen. Uit een auto op de Maduro Plaza nam men de portofoon weg.

Di maestro den konflikto pa abogado di pas



...Na 1974 mi tabata purba saka resultado for di opiniononan ku ta den konflikto ku otro...

Pueblo di Kòrsou ta kordé komo un di e ministernan mas kontroversial di e último añanan aki. Ela bati record komo e minister ku tabata mas tantu den konflikto ku un sindikato na Kòrsou (VLC). Pero awor ku ela dreña atrobe den Forti, e por kontá di e tempu turbulento ku e tabata minister di enseñansa di 1973 pa 1975 ku un sonrisa riba su kara, i un fasilitad impresonante di kòrda fecha, number i detaye di kosnan di pasado. Awe, minister di hustisia Hendrik Croes ta bisa ku antes e tabata praktiká e prinsipio ku bo por saka bon konklushon for di opiniononan ku ta den konflikto ku otro. Pero awor e ta purba funshoná mas tantu posibel den un ambiente di trankilidad i kompreshon. Kisas e hecho ku polis a kaba di reklamá ku mester bini un mihó komunikashon entre nan i e minister di hustisia, ta nifiká ku Mr. Hendrik Croes no a logra konvensé tur hende di su bon intension.

Minister Hendrik Croes no a haña strato ku e tema di Polis ta e promé punto ku mi a tresé dilanti. Notisianan di intrankilidad den kuerpo di polis a bolbe logra okupá atenshon di tur hende. No solamente pasobra tabatin otro akusashon di maltrato di polis, pero prinsipalmente pasobra algun miembro di e kuerpo ku mester mantene respet pa autoridat a pone hende duna si nan mes ta praktiká esaki.

Mei mei di tur e problema nan aki, tin un situashon ku nos no por neghlishá. Un situashon ku hopi hende ta konsiderá origen di e falta di union den e aparato di polis. I esei ta e distansha grandi entre komisario en hefe Oldenboom hunto ku algun ofisial di polis un banda, i komisario Thomas i su funshonarianan otro banda.

Minister Croes ta kere ku no ta posibel pa buska origen di e problema aki sin rekonosé e problema di kuerpo di polis en general. "E último añanan aki publiko ke partisipá mas tantu den diskushon riba aktitud di polis. Publiko ke husga polis abiertamente mientras ku kuerpo di polis no ta prepará pa esaki ainda. Esaki ta un desaro ku tin ront mundu. Ademas komo ku eskases di plaká a okashoná falta di diferente areglo pa polis, e tenshon ku nan ta traha aden ta aumenta."

"Ta un sekretu publiko ku tin un diskrepansia di poder i personalidat entre komisario en hefe Oldenboom i komisario Thomas."

"Si. Esaki ta korekto. Mester bisa aserka ku esaki por sosodé den tur organisashon. Awor gobièrnu mester soru pa e institut di polis no sufri bou di e diskrepansia aki. Na promé logá mester bini mas klaridat den e relashon di trabou entre komisario en hefe Oldenboom i gezaghebber, i entre e komisario en hefe i komisario Thomas. Mester hefe tin algu di bisa riba e hendenan ku ta kai bou di komisario di polis, of si e mester aktua den e kaso aki via di e komisario."

"Kiko señor Croes mes ta haña?"

"Segun mi, no ta e intension pa komisario en hefe tin kos di bisa direktamente riba

Pa:
Bernadette
Halabi



gezaghebbernan si tin kontrol, apesar di e hecho ku ta parse ku parti di nan poder a pasa bai pa komisario en hefe Oldenboom. Ami tin un bista global riba funshonamentu di e komisario en hefe. Mi tin sigur ku por ehempel e minister di finansa tampoko no ta na altura di delaster un detaye den trabou di e direktor di finansa."

ARMA

- Kon bini no opstante e kontrol di gezaghebber i komisario, i no opstante señor Croes su bista global, tòg maneho di depósito di arma tambe a resultá poko poko den man di e komisario di polis?

"En berdat ofisialmente ta e kuerponan di polis riba kada isla mester manehá depósito nan di arma di polis. Pasobra e responsabilidad final riba e kantidat i sorto di arma na kada isla mester ta den man di gezaghebbernan i komisario nan di polis. Ta normal si pa e komisario en hefe funshoná komo e instansha ku ta kumpra i distribuí arma konforme e nesesidat di e aparatonan di polis riba kada isla. Pasobra esei ta mas efisiente. Sinembargo awor ta e komisario en hefe ta manehá e depósito di arma tambe pa tur isla."

- Esei ta na su lugá?

"No. E no ta na su lugá. Pero ta e intension pa koregí e situashon aki konforme areglonan di polis."

- Nos komisario en hefe di polis tin e ekiponan di komunikashon internashonal mas sofisticá ku kualke outoridat na Antia. Gobièrnu ta pará tras di e situashon aki, of esaki tambe ta un kos ku a krese malu den pasado?

"Den kurso di tempu debí na eskases di personal na parket di prokurador general, nan a laga kontaktonan internashonal manera INTERPOL den man di komisario en hefe di polis. Mi no por bisa si e situashon aki lo keda eksistí. Pasobra e tarea hudisial di polis ta kai bou di prokurador general. Ma haña e situashon asina aki i mi ta studiando kiko mester sosodé. En berdat e ta disponé di ekiponan di komunikashon eletroniko mas sofisticá ku kualke outoridat na Antia. Na mi opinion 50% di e fasilitadnan aki ta dimas. Ni Minister Presidente no tin nan den su poder."

LANDVOOGD

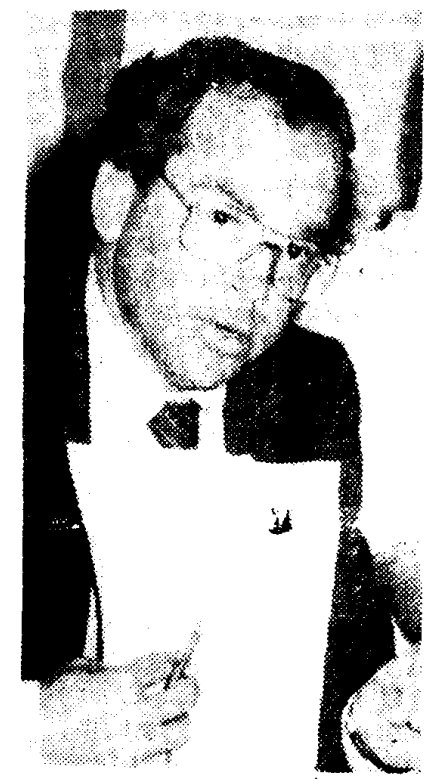
- Tur loke nos a papia te awor ta duna un impreshon ku riba e minister di hustisia tin un persona todopoderoso na Antia.

"E komisario en hefe ta kai bou di minister di hustisia. I ya ku ami no ta todopoderoso e tampoko no por ta todopoderoso. Mi tambe ta na altura di e preokupashon di hende ku ta bin kontami ku e komisario en hefe a bisa ku un dia e ta bira "landvoogd" di Antia of ku elo kontrolá gobièrnu. Otro hende ta preokupá pa e manera ku e ta karga su uniform, ku ta algu uniko den henter Antia. Pero mi no ta kere ku ta trata aki di aspirashonnan serio di nos komisario en hefe. Un realidat ta ku falta di atenshon pa asuntunan di polis a trese kune ku nos no tin un inspektor general ku por kontrolá tur loke ta sosodé den kuerpo di polis. Konsekuensia di esaki

ta por ehempel ku ami no tin mes tantu bista den trabou di komisario en hefe, ku gezaghebber tin den trabou di komisario di polis."

- Si no tin un inspektor general pa kontrolá trabou di Oldenboom, no tin pa kontrolá Thomas tampoko. Kon bini gezaghebber si tin un bon bista den trabou di Thomas?

"Thomas tin un otro personalidat. E sa eksakta-



...Si ami no ta todopoderoso, Oldenboom tampoko no por ta todopoderoso...

mente unda e ta pará den su relashon ku gezaghebber. Pero mi tin e impreshon ku e komisario en hefe no sa semper unda su lugá ta."

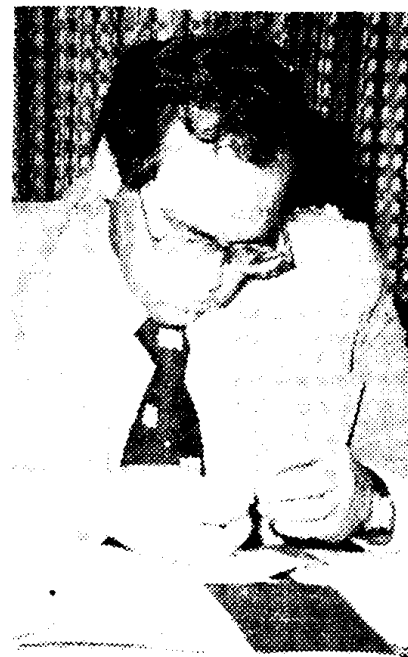
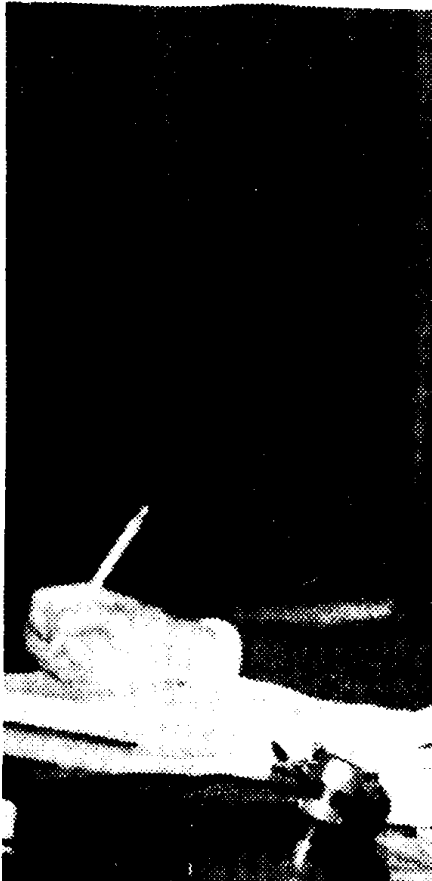
IRONIA

E hecho ku Hendrik Croes ta desidió pa solushoná problemanan den kuerpo di polis a base di kompreshon i trankilidad, lo sorprendé hopi di esnan ku ta kòrda su gobiernashon tumultoso komo minister di enseñansa di 1973 pa 1975. Mr. Hendrik Croes, un hende ku en prinsipio ta kansa su selebre pa buska argumento kontra di kualke grupo ku ta pone preshon riba dje, ta bisa ku e biaha aki e ke traha tur problema lós for di emoshon i polarisashon. I en berdat, den un reunion ku Staten a yama dia 6 di maart 1980 pa diskutí dos kaso di maltrato di polis na Kòrsou i St. Maarten, minister Croes a tene un diskurso kasi apashoná pa pidi kompreshon pa polis, banda di su promesa na pueblo ku lo trata kada kaso di maltrato ku firmesa i

seriedad. Durante e entrevista aki e minister a keda referí na difikultatnan básiko ku polisnan ta enfrentá, i ku ta hasi nan trabou mas pisá. Kisas ta un ironia ku no mas ku siman pasá ofisialnan di polis a menasá ku lo bini problema si nan no haña un mihó komunikashon ku e minister di hustisia.

No mester hasi ningun enkuesta ofisial pa por bisa ku masha poko hende na Kòrsou tabatin simpatia pa Mr. Hendrik Croes, tempu ku e tabata minister di enseñansa. No solamente nan tabata hafé kaprichoso pero nan tabata akusé tambe ku e ta neghlishá su tarea komo minister den un gobièrnu sentral pa e sigi ku su aktividatnan na Aruba. Otro ministernan di Aruba tabata keda 4 of 5 dia pa siman na Kòrsou, pero Hendrik Croes tabata bini mainta i bai Aruba bek atardi.

Awe, e por hari ora e korda e indignashon di esnan ku a kritiké pe motibu ei. "Dia ku nan a aserkami pa mi bira minister na 1973, mi tabatin apenas 6 siman den mi kas nobo. Un kas ku mi mes a traha. E tempu ei nos tabatin dos yu. Na 1974 nos di tres yu a nase. Kisas e kosnan ei a pone ku mi no por a keda Kòrsou 4 of 5 dia pa siman pasobra mi tabata sinti ku ta na Aruba mi mester tá. E aktitut aki por a krea un presidente, pasobra awor tur e ministernan di Aruba ta biba mas tantu posibel na Aruba mes."



...Awor mi ke solushoná problemanan a base di trankilidad i kompreshon...

bisa por ehempel ku e kastigunanan ku nos kuerpo hudisial ta imponé na Antianan Hulandes ta relativamente mas pisá ku na Hulanda. Ela bisa tambe ku na Hulanda tin hopi mas kontrol demokráτικο riba e hendenan ku bai será, i ela rekomendá pa aumentá e kontrol demokráτικο aki na Antia. Na di tres lugá nos prisonnan na Antia - ku eksepsion di esun di Kòrsou - falta personal i ekipa pa prepará e presunan pa nan regresá despues den komunidat. Konsekuensia ta ku en bes di e presu haña oportunidat di pensa riba su eror nan i riba su bida, e ta sali ku mas odio ainda kontra komunidat i elo resultá un hende kostoso den final. Na di kuater lugá, nos ta konstatá falta di posibilitadnan korektivo especialmente pa hevennan ku desviá for di kaminda korekto. Pe motibunan aki mi ta haña ku e posibilitat di grasía por ta un manera pa yuda ekilibrá e situashon. Tanten ku nos falta tur e kosnan ku mi a kaba di menshoná, nos mester buska un manera pa apliká grasía liberalmente."

- Ya ku ta minister di hustisia por duna grasía, ta nifiká anto ku ta señor Croes lo tin e último palabra despues di wes?

"No. No ta nifiká ku mi ta sinta riba stul di nos poder hudisial, pero komo ku tin asina poko instansha involvi den nos sistema penitensiaro nos mester por apliká grasía mas liberalmente."

- Ma kompréndé ku un hende por bini na remarke pa grasía si a sosodé algu importante despues di su sentensia ku awes no por a tene kuenta kune. E hecho ku nos tin tiki fasilitat i alternativa den nos sistema penitensiaro meresé tur atenshon. Pero e ta hustifiká pa e minister di hustisia mishi ku un sentensia di wes door di duna grasía?

"E definishon ku ami tin di grasía ta ku bo ta laga Pordon pasa dilanti Lei."

Esei no ta konta solamente pa kosnan ku por a pasa den bida di e akusado despues ku sentensia di wes kai.

E por konta tambe pa situashonnan ku tabata eksistí kaba

...Mi no sa sinta riba stul di wes...

pero ku nan no a bisa wes. E asunto aki ta reglá den Staatsregeling, i Staatsregeling ta bisa tambe ku promé ku bo apliká grasía bo mester tende konsego di e wes ku a dikta sentensia. Den praktika wes i fiskal ta duna konsego riba un kaso asina. Por lo general minister ta sigi e konsego ku e risibi."

- No semper?

"Ma yega di diferenshá di opinion."

- Si e minister duna grasía tòg mientras ku wes rekomená pa no hasi i mientras ku nada konkretu no a sosodé ku lo por a influenshá sentensia di wes, e ora ei minister no ta krusa kaminda di poder hudisial?

"Ya.... parsialmente. Parsialmente si. Mester atmiti esei. Pero atmitiendo esei mi mester bisa ku konstitushon mes ta rekonosé e posibilitat aki banda di poder hudisial. Esei ta e uniko posibilitat pa poder ehekutivo duna último palabra riba loke nan disidi den nos aparato hudisial."

- Señor Croes a yega di duna grasía kontra konsego di wes den un kaso na St. Maarten, debi na e situashon malu den prison. Pero si e prison ta malu pa un hende e ta malu pa tur. Minister no a krea un presidente aki ku e no por kumpli kune?

No. Den asunto di grasía bo mester konsiderá kada kaso riba su mes. Bo manera di mira e kos aki ta bai mas den direkshon di un Pordon General. Esei si mi no ta kere ku mi ta di akuerdo kuné. Mi ta na favor di un trato individual. Awor den e kaso di grasía pa un presu di St. Maarten, no ta e kondishon malu den prison tabata e uniko argumento. E faktor prinsipal tabata e konsekuensia desastroso pa famia di e presu den e kaso spesifiko ei."

- Si ta dependé di señor Croes so, no tin hopi hende den prison?

"Na mi opinion ta bon pa korte di hustisia tene kuenta ku posibel alternativa den dunamentu di kastigu. Na Hulanda por ehempel nan a introdusí e posibilitat di kastigu di prison den fin di siman pa esnan ku kore muchu duru den tráfiiko. Esei ta nifiká ku bo tin ku sinta tur fin di siman den prison te dia bo alkaná e kantidat di dianan total di kastigu. Na Inglatera - komo prisonnan ta muchu yen - nan a disidi ku mester duna mas tantu but en wes di kastigu inkondishonal. Nos prisonnan na Antia tambe ta muchu yen. Pesei mi ta haña ku nos tambe mester kumina pensa riba e alternativanan aki. Otro faktor ku na mi opinion nos mester tene mas kuenta kuné ta e influensha korektivo ku tin den komunidat. Loke mi ta bisa no ta un kritika riba nos weanan. Pero si mi no ta kiboká, tempu ku ma bin traha komo abogado na 1967, tabatin un esfuerso grandi entre reclassering, weanan i fiskalnan pa hasi uso di influenshanan korektivo pa evitá ku un akusado ta resultá den prison. Ora mi papia di influenshanan korektivo mi no por basa esaki riba ningun estudio profeshonal riba e materia aki. Pero e importansha di podernan korektivo ta un kos ku ma sifa den tempu ku ma traha komo abogado. Na mi opinion si fiskalnan o weanan no tene kuenta ku influenshanan korektivo den un komunidat, nan ta kore peliger di tuma un desishon ku no ta kuadra ku e situashon i realidat ku e akusado ta biba aden. Mi ta konvensé ku ta bon pa tene kuenta ku aspektonan individual di kada akusado."

Tabata mitar di 5 di atardi. Minister Hendrik Croes a despedí dimi pasobra e mester a bai Korte di Hustisia pa asisti na instalashon di un wes nobo. Testigunan a bisami ku e minister a dreña sinta néchi riba e stul ku nan a reservá p'e. I no riba stul di wes.

Falta di fasilidatnan adekuá i dirigentenan kalifiká

No tin garantia pa progreso di beisbòl

Pa Max Suart

WILLEMSTAD. — Ku beisbòl lokal ta progresando ku pasonan inmenso, no tin niun duda. Pero e progreso aki ta ensera prinsipalmente e liganan mas abou den e mundu di beisbòl lokal, manera entre otro Little League i Senior League. Sinembargo no tin un base ku ta garantisa ku e progreso di e hobennan aki por kontinua den un rumbo positivo pa loka ta enserá e deporte beisbòl. Dos di e faktoman mas determinante den e garantia pa un progreso sano ta: skarsedat di fasilidatnan adekua i un bon organisashon den e otro kategorianan di beisbòl, ku mayan esnan chikitu lo mester bai tuma parti na dje.

Ta kasi imposibel pa un yui di Korsou i dirigentenan lokal ta na duda ku tin progreso enorme ta tuma luga den beisbòl liganan menor. Na varios okashon selekshonnan di Little i Senior League a saka kara di un forma digno den eksterior. Un prueba resien di esaki ta e aktuashon realmente fantastiko ku e selekshon di beisbòl Little League a kaba di logra na Panama, titulando kampeon Latino Amerikano sin perde niun solo partido i alabes estableiendo varios rekòrt.

FASILIDAT

E faktor aki ta un di esnan ku ta hungando un papel mas determinante den mundu di deporte lokal den su totalidad, i na varios okashon enfasis a ser butá riba e aspekto enkuestion. Pa loka ta trata beisbòl esaki ta enserá lo siguiente: den beisbòl Little i Senior League nos hobennan tin un parke di beisbòl na Sufisant ku por ser konsidera komo un di esnan mas mihó den nos region. E parke aki ta posee di un kuadro kompletamente kubri ku yerba i hasta gran parti di e outfield. Esaki ta trese kune ku e hoben peloteronan ku ta hasi uzo di e parke aki por hunga beisbòl muchu mas trankil i tambe ku mas seguridat i un porsentahe

minimo pa sufri kualke leshon. Sinembargo niun di e parkenan ku despues nan lo tin di kontinua nan karera di beisbòl den dje no ta posee di e fasilidatnan menshona.

Naturalmente ta komprendibel ku no por bai planta yerba den tur e terenonan di beisbòl, ni buta aluminashon artifisial ya ku esaki ta kosta basta plaka. Pero e fasilidatnan aki mester tin sikiera e nesidatnan basiko manera un montikulo adekua i un kuadro drechi kaminda bo por praktika beisbòl ku e porsentahe minimo di sufri un leshon.

Si tuma por ehempel e tereno ku beisbòl hubenil ta hasiendo uso di dje aktualmente, tereno di Stuyvesant banda di Holiday Beach, tin di bisa ku esaki no ta adekua p'e deporte enkuestion. Esaki sin duda por ta diferente si hasi e kambionan nesario ku e deporte ta eksigi i kua nos dirigentenan sa tambe muchu bon ta kiko i ta kon e mester ta. Mester por bini a lo menos un parke mas di beisbòl adekua, ku yerba i aluminashon artifisial pa garantisa ku e progreso di beisbòl por kontinua di un forma positivo. E eskusa ku esaki ta kosta demasiado plaka no por ser akseptá di niun forma ya ku e parke di beisbòl na Sufisant a lanta for di nada.



Komo prueba di dirigentenan ku realmente ta traha na bienestar di deporte por tuma komo un ehempel ehemplar e directiva di beisbòl Little League. Naturalmente den tur direktiva i no unikamente den deporte sino den tur aspekto di bida fayonan ta ser komete, pero na momentu ku algu ser hasi esaki mester tuma luga di un forma konkreto i di un manera ku e komunidad por probecha di dje. I esaki ta neta-mente lokual a tuma i ta tumando luga den seno di beisbòl Liga menor, i tambe a base internashonal.

Durante di e kampeonato Latino Amerikano di beisbòl Little League na Panama a sosode algu ku hopi yui di Korsou a lamentá, pero ku awe a resultá den un rekòrt ku nunka lo por ser iguala. E selekshon lokal mester a gana no menos ku sinku partido prome ku nan a klasifika p'e buelta final den un torneo kaminda apenas tin dies pais ta partisipa. Esaki pa motibu di un programá malu ku a ser huza durante dje kampeonato enkuestion.

WILLEMSTAD — "Shon Ki" Nicasia Coach di e selekshon di Little League lokal den presen-
cia di Gerald Dunlop despues di ku esaki a kaba di registra su "no hit no run" kontra e ekipo di Venezuela durante dje kampeonato Latino Amerikano na Panama. Nan tras señor Ramon Anasagasti otro dirigente ferviente den seno di beisbòl Little League lokal.

lokal, ta e echo ku e ekipo ku titula kampeon Latino Amerikano ya pa varios aña den su prome kompromiso ta enfrenteando e ekipo di Taiwan, ku pa ocho aña konsekutibo ta titulando kampeon mundial.

Lo ta nada stranyo ku si den futuro e punto aki tambe ser kambia i asina hasi e posibilidat pa un selekshon Latino Amerikano di beisbòl Liga Menor tambe por titula kampeon mundial.

E puntunan aki ku ta pasa sin ku kasi niun hende ripara ta esnan ku ta demonstra ku un dirigente realmente ta traha na bienestar di su pais i e deporte ku tantu e tin na kurason.

ku tur siguransa ku e preparashonnan tabata manera debe ser ya ku esakinan a ser sigui dj'aserka personalmente.

Despues di e ultimo dia di training un kombersashon a ser hiba ku e manager enkuestion señor Frank Curiel i ela duna di konose ku e ta konvensi di ku e muchanan lo hasi nan maksimo esfuerso na Williamsport, prinsipalmente si e animo keda haltu manera tabata e kaso durante e kampeonato Latino Amerikano na Panama kaminda nan a titula kampeon.

DISIPLINA

E manager a splika ku e no tin niun klase di problema ku e hobennan aki pa loka ta trata disiplina. Enkuanto disiplina personal ela sigui splika ku e muchanan a ser motiva debidamente pakiko nan no mester hasi tal kos of visa



Entrega

nr 27



MI TA SPERA ku e Salto di Kabai ku nos a trata den e lès anterior a duna tur hende un bista kla riba Komementu dje Kabai.

Awe nos ta bai sera e kapitulo aki ku e di seys i ultimo piesa den Ajedres kwal ta e PEON. Laga nos korda bon ku e PEON ta e piesa di mas chikí riba tablero, pero tog ku hopi balor. Komo té ta habri kaminda pa e otro piesanan, kasi semper e ta muri den bataya. Pero bo ta korda tambe ku un gran re-kompensa ta wardé, si e PEON no muri. E rekompensa aki nos ta yama promoshon! E PEON por kambia pa un otro piesa ora ku e alkanse e otro banda di tablero! Korda ku REY si e PEON NO POR BIRA, NI TAMPOKO E NO POR KEDA PEON!

Kon e PEON ta kóme? Kasi sigur bo ta pensa ku esaki ta bai meskos ku ba sinya di e otro piesanan, ma serka e PEON kos ta bai otro! E REY, DAMA, TORE, ALFIL i KABAI tur ta kóme meskos ku nan ta move, pero e PEON si no ta kóme meskos ku e ta move.

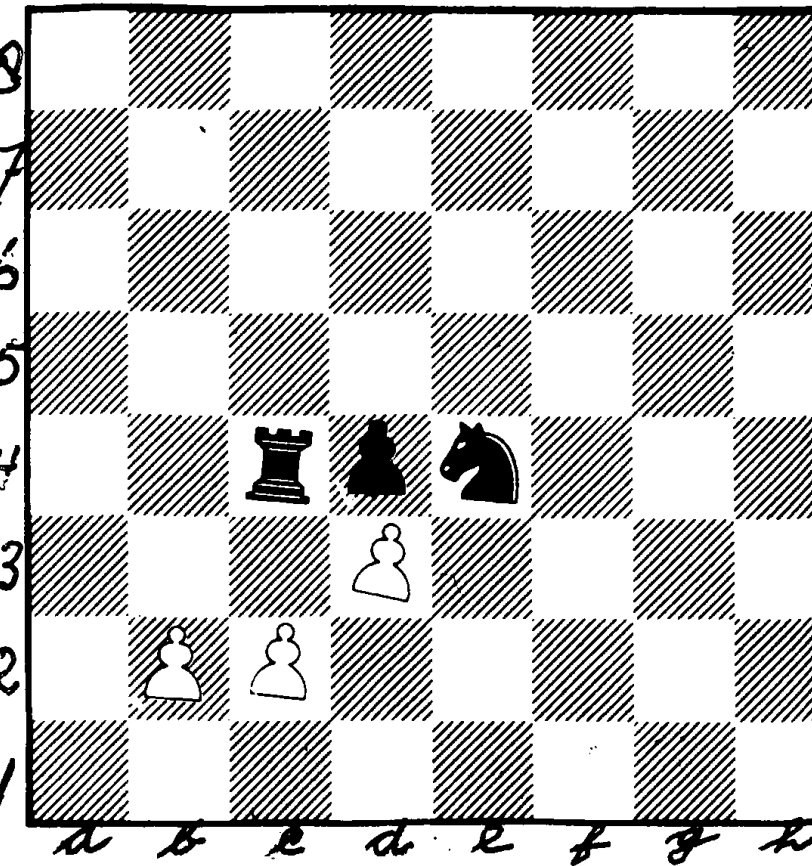
NOS A SINYA ku e PEON ta move UNIKAMENTE DEN UN DIREKSHON, KWAL TA regt DILANTI, i ta bai pára na ehòki dilanti djesun ku e ta pará né. Esaki nos ta yama den Ajedres "un stap". E PEON por move i hasi "dos stap", ORA E TA BAI MOVE PA PROME BIAHA. Den e kaso aki e PEON por salta e hòki dilanti djesun ku e ta pará né, i bai na e di dos hòki su dilanti. Ta pesey nos ta bisa ku e PEON ta hasi e ora ey "dos stap". Ma si tin un piesa na e hòki ku e PEON tin di salta, e PEON no por move di ningun manera, pasobra e ta blokeyá!

Komementu dje PEON awor ta totalmente otro! E PEON TA KOME NA E HOKI SCHUIN DILANTI PABOU I NA E HOKI SCHUIN DILANTI PARIBA! Esaki ta nifika ku e no ta kóme meskos ku e ta move. Mientras ku e ta move solamente un hòki regt dilanti, e PEON por kóme na dos hòki, un pariba i un pabou, schuin dilanti. E manera aki di kóme dje PEON ta duné un forsa partikular den ataké, pasobra pa chikí ku e ta i ku menos forsa ku e otro piesanan, tog e por ataká dos piesa grandi parew!

EN PASSANT!

"EN PASSANT" ta un posibilidat ekstra di kóme ku e PEON tin. E posibilidat aki ta presenta ora un PEON di otro koló, hasi "dos stap" i pasa un hòki schuin dilanti di un PEON ku por a komé. Den e kaso aki e PEON ku a kaba di move, por wordu komé, maske e no ta pará na e hòki schuin dilanti dje PEON.

Laga nos ban riba tablero pa mira Komementu dje PEON.



Riba e diagrama aki riba nos por mira:

- a. PEON BLANKU na b2, c2 i d3;
- b. KABAI PRETU na e4;
- c. TORE PRETU na c4;
- d. PEON PRETU na d4;

E PEON BLANKU na d3 por kóme of e KABAI PRETU na e4 of e TORE PRETU na c4. E no por kóme e PEON PRETU na d4, pasobra e PEON aki ta par e g t su dilanti!

GANAN PREMIO!

E PREGUNTA DI siman pasá té ainda no a keda kontestá korektamente. E PREMIO di un vale na balor di fl. 50,— pwes ta keda un biaha mas valido pa esun ku manda su kontesta kórekto aden!

Manda bo karta pa: KLUP DI KORANT PEON, Sr. Omelio Merien, Parallelweg 32, Korsou.

Bridge

Verzorgd door:
H. Dorsman

EEN HAAR EN NOG een haar maken samen nog geen baard!
Dit oude Egyptische spreekwoord mag dan wel waar zijn, maar als je maar veel keertjes zo'n hartje te pakken krijgt, komt er wel wat van.
Zo is het toch wel prettig zo'n extra slagje te stelen in een deel-score situatie.
De runners-up van het Kaasstad-toernooi, het echtpaar Vet pikte dat extra hartje mee in 'een competitiewedstrijd. De kaarten lagen:

O/W kwetsbaar Zuid geveer	Sch. Q J 9 8 Ha. A Q 9 8 Ru. 7 5 3 Kl. 9 5	Sch. A 7 6 4 3 Sch. 10 Ru. K Q 9 6 Kl. 6 3 2
Sch. 52 Ha. K 7 6 3 Ru. A 8 4 2 Kl. K 10 7	Sch. K 10 Ha. J 5 4 2 Ru. J 10 Kl. A Q J 8 4	

Zuid opent volgens Precisie met 2 Kl., waarop Noord het vraagbod van 2 Ru lanceert. (2 Kl. betekent 5 of 6 kaart klaveren en, indien een 5 kaart, dan is er een vier kaart in de hage kleuren naast).
Op Zuids antwoord van 2 Harten wordt verder rondgepast en West start met Schoppen 5. De tweede schoppenronde is voor Zuids Heer waarna de hartensnit met de vrouw volgt.
Nu Zuid de 10 van harten zag vallen gaat ze naar klaveren Aas en speelt een kleine harten naar de acht, die uiteraard houdt. Nu volgt schoppen vrouw van Noord waarop Zuid een verliezend ruiten écarteerd. Deze wordt getroefd door West, die nu voor de ontzettend moeilijke opgave zit om onder zijn ruiten aas uit te komen voor de heer van zijn partner, die dan door schoppen na spel het contract op 8 slagen kan houden. Hij speelt echter eerst ruiten, Zuid troefde de volgende ruiten af en speelt net zo lang klaveren totdat West moest introeven.
Een van de ander paren zag bij het identieke begin ook de tien van harten vallen, maar speelde z.g. safety-play, door daarna eerst hartenaas te slaan, en direct de verliezend ruiten op schoppenvrouw te laten verdwijnen. Hierdoor was het maken van het contract dus niet afhankelijk van het gunstige zitsel van klaveren, maar een overslagje kon men dan ook wel vergeten.



Sinembargo pa motibu di e dirigentenan lokal mui en partikular señor Boy Tweekboom kende a trese e punto aki na mesa di reunion durante dje kampeonato na Panama e susedó aki ya no por tuma luga, a lo menos ora ei alrededor di binti ekipo lo mester tuma parti n'e kampeonato.

E kambio ku e señoresnan lokal aki a trese ta, ku tur e paisnan ku ta partisipa n'e torneo lo traha un programá signu e sistema eliminashon di dos i esun mas mihó i ku mester ser aproba pa tur e paisnan partisipante lo ser huzá.

Esaki ta ensera ku e kampeonato di otro aña na Mexico lo tuma luga di un forma muchu mas adekua ku tabata e kaso anteriormente.

Otro punto ku tambe ta hayando debito atenshon di e dirigentenan di beisbòl LL

WILLEMSTAD — Esaki ta e seksteto prinsipal pa loka ta trata e pitcheo den e aktual selekshon di beisbòl Little League lokal, kampeon Latino Amerikano ku ta partisipando den e kampeonato mundial na Williamsport Pennsylvania. Sinembargo e sonrisa di e hobennan aki na hopi okashon sigun nan ta sigui desaroya den e deporte enkuestion ta bira masha limita. E falta di fasilidatnan adekua i un direkshon optimal hopi bia t'e kousanan prinsipal di esaki.

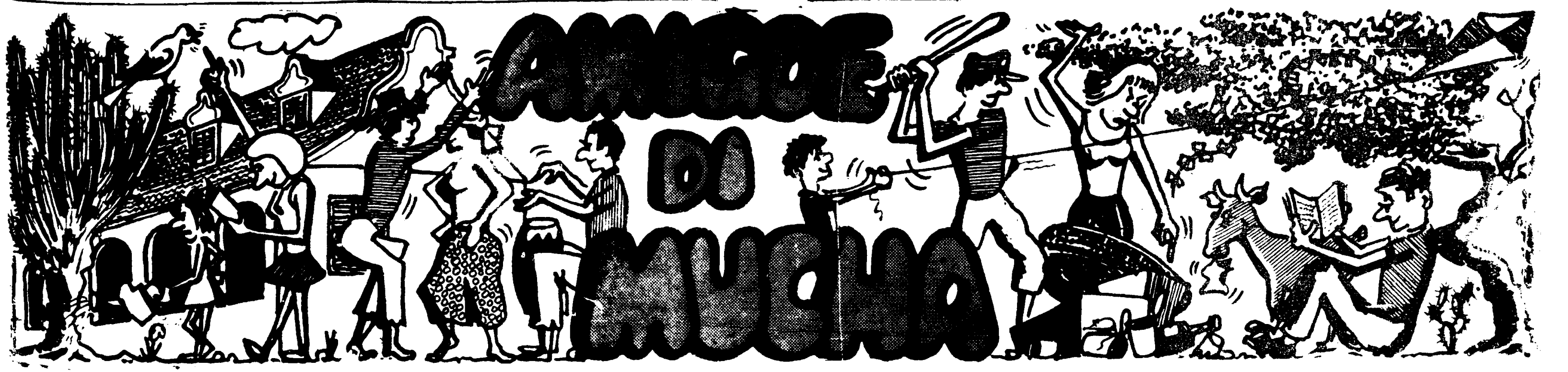
SELEKSHON LL


Mirando e aktuashon di e selekshon di Little League lokal te ku awor durante dje kampeonato mundial na Williamsport Pennsylvania e konklushon por ser saka, ku e selekshon berdaderamente a prepara p'e kompetensia enkuestion. Hasta por ser bisa

ampliamente, pero debi na espasio esaki lo mester ser tene mas kortiku posibel. Sinembargo den e proksimo edishon di Napa i tambe den e korant diario nos lo sigui elabora enkuanto e topiko aki ku sigur ta di hopi importansia pa futuro di beisbòl lokal.

N.V. CURAÇAOSE DOK MAATSCHAPPIJ

De schaakrubriek Peon wordt gesponsord door de CDM die ook de prijzen beschikbaar stelt.






Partisipa Bo tambe den e sistema di spar pa mucha
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Amiguitonan konta

DURANTE FAKANSI Maduro & Curiel's Bank a organisá un konkurso masha atraktivo pa kòrda tur su spardonan di "Jeugdspaarplan" pa nan spar i no fayaden e dos lunanan ey, kos ku otro añanan sa sosode. Tur mucha ku a bai spar den fakansi lo a haña un bale pa un eiskrim grandi i alabes nan por a yena un papel nòmber i adrè pa nan por partisipa den un paseo ku lo tuma luga kabamentu di luna.

Aki ta sigui un lista di e ganadornan. Nos ta pidinan bèl 14016 òf 14280 pa nan tende ki dia nan ta na burt pa bai keiru i na unda mester reuni.

Geraldine Suart, Noord Zapateer, Yulaiska Emers, Ingostastraat 10; Sherman Lourents, Pannekoek 67; Tanja Ragunath, Jan Erasmusstraat 14; Dennis Engelhardt, Kaya Dòdò Palm 27; Gregory Seinpaa, Fleur de Marie 130; Gyslaina Jamanica, Rio Canario 15 P.W.; Elton Villareal, Araratweg 8; Charissa Obispo, F.D. Rooseveltweg 371; Juride Marks, Seru Pretu 55; Florella Grigori, Amazoneweg 60; Dorothy Albertus, Terakora 57; Myron Jansen, Shawneweg 19; Artur Bitto, Rooi Santu 365; Nadjeska Sambo, Seru Fortuna-
weg 116; Ulrick Callister, Bethencourtstraat 9; Igmari Thielman, Coniëstraat 9; Monique Rog, Kaya San Andres 6; Franklyn Nicinimus, Klein Sta. Martha 16; Shadessa Nicolina, Kaya Henny Eman 22; Edurne Fermin, Montagne Rei 138; Jurriam Isenia, Westpunt 302; Milton de Windt, Kaya Tòr v/d Linde 8; Liduska Hansz, Barber 128a; Guido Scorea, Winterswijkstraat 10; Ingebert Salome, c/o M.C.B.; Esther Steenbaar, Kaya Jantiel 19; Eugene Albertus, Juicio 48a; Haydell Andrea, Brazilweg 13; Edgarda Suart, Noord Zapateer 128; Saira Eddine, Amazoneweg 62; Graciolo Soleana, Schonegevelstraat 49; Gurdley Angela, Stenen Koraal 81a; Geraldine Davelaar, Rooseveltweg 344; Lisaira Magdalena, Montserratweg 14; John Moron, Resedaweg 1; Haimin Muidens, Moonchiweg 285; Ralf Luidens, Umatillaweg 4; Caroline Luidens, Umatillaweg 4; Nathaira Drommond, Stenen Koraal 171; Rigoberto Sillie, Blanquillaweg 124; Corine Haddacks, Gacaweg 4; Glenn Statie, Kaminda Lora 6; Charir Pereira, Weg naar Fuik 90; Farley Luyando, Geepi-
straat 6; Xiomara v.d. Hansz, Winkelsteeg 16; Monroe Nichols, Kaya Augustu Boelijn 44; Ivette Goeloe, Nijmegenstraat 39; Charlotte Ferero, Veeris 172; Alsan-
drelle Toppenberg, Kustbatterij 49; Urenda Gutierrez, John Fergusonstraat 40; Jacques Guthman, Slo-
keweg 7; Lunette Rock, Dommelstraat 40; Raiza Mar-
tis, Koraal Partier 40; LLOYD Hinds, Uteweg 72; Gis-
berth Serraus, Eenhoornstraat 3; Pierre Leue, St. Lou-
rentzweg 36; Dorris Djaen, Aloestraat 14; Michelan-
gelo Kopra, Dommelstraat 40; Juliene Panneflek, Noord Zapateer 36a; Raiflin Ortela, Barber blok 23; Cheryl Roos, Suax, Fabiola Mathilda, Sucasa 53; Jer-
ry Rodriguez, Arikokweg 40; Jadira Felida, Kaya Do-
do Palm 140; Angelique Craane, Penstraat 19; Valery Heerenveen, dr. Martin Luther Kingboulevard 60; Gianella Gonesh, Esperanzaweg.



ta desea bo
BON APETIT

Tres bibida dushi

di anasa
Machika un
bakoba. Brué
dor di 1/2 liter
di djus di anasa
i 1/2 liter di le-
chi. Yene den
un kanika la-
gue fria i ora

bo sirbié pone
un pida anasa
n'e "ritje".

di apel
Pone dos blò-
ki di eis den bo
glas. Yene
awor te na mi-
tar ku djus di
apel i sobra ko-
la. Saborié ku
un "ritje".

di kalmèki.
Pone suku se-
gun bo smak
den bo glas di
kalmèki i tira
algun chèri i un
tiki di su stropi
aden. Dushi!

Libby's
Libby's
Libby's

Pa un bon resultado di e reseta usa esun mihó

De gestolen koekoeksklok

(door Nel Basilio)

WOPPER WAS BOOS. Vreselijk boos. Op de kabouter- en alle dieren uit de mondi. En waarom dan wel? Vanwege de koekoeksklok natuurlijk! Niemand had meer tijd om met hem te spelen, want iedereen wilde het vogeltje zien, als hij koekoek riep. Al een kwartier van te voren zaten ze in rijen voor de klok en keken vol spanning naar het deurtje. "Wat!" blafte hij, "Wat is daar nou aan te zien? Hij zegt alleen maar koekoek". "Sst", siste iedereen woedend, "Houd je mond. Ga weg!" "Maar ik kan veel moeiëre geluiden maken", riep Wopper. "Ik kan piepen en grommen en blaffen en eh, oh nog veel meer".

Maar de dieren hoorden hem niet eens. En Pinkie merkte zelfs niet, dat Wopper van vervingeling aan zijn karretje begon te knabbelen. Bah, die nare vogel. En wat deed Wopper op een goede dag? Of liever op een kwade nacht. Hij sleepte de koekoeksklok weg. Zo maar het tuinhokje door en de mondi in. Nu hadden de dieren tenminste weer tijd om met hem te spelen, als ze bij de kabouter- en alle dieren kwamen. Hij sleepte de klok wel een half uur verder de mondi in, en verstopte hem onder een paar struiken achter een grote steen. "Zo kan niemand hem vinden", dacht hij te vreden. "Zelfs al roept hij nog zo hard koekoek".

MAAR DAT DEED HET arme vogeltje nog maar een paar keer. Want kabouter Brr was er nu niet meer om hem op te vinden en het deurtje van de klok bleef gesloten. "Help!" snikte de koekoek diep bedroefd. Maar niemand hoorde hem.

De kabouter- en alle dieren misten hun nieuwe vriendje ook heel erg. "Waarom zou hij weg gelopen zijn?" vroeg Pinkie verdrietig. Kabouter Brr schudde zijn hoofd. "Ik snap er niets van" zei hij. "Elke morgen vond ik toch de klok voor hem op". "En hij leek zo blij", knikte

Coördi- nashon:
Pöpi Muzo



Poetsje. Wopper sprong intussen vrolijk om de kabouter- en alle dieren heen en blafte: "Kom je spelen, Pinkie? Laten we verstoppertje spelen". Maar Pinkie had geen zin in spelen. Hij ging met zijn dieren- en alle dieren vrienden in de tuin zitten en praatte over de koekoeksklok.

TELEURGESTELD SLOOP Wopper de tuin in, legde zijn kop op zijn poten en sloot zijn ogen. Maar gek, he, slapen kon hij niet. Hij moest maar steeds aan de kabouter- en alle dieren denken, die zo verdrietig hadden gekeken. En aan de dieren, die met ernstige kopjes in de tuin zaten. En vooral aan het vogeltje in de klok, dat zo angstig om hulp geroepen had. Eigenlijk was het toch wel leuk geweest, toen de koekoeksklok nog in de tuin stond. Iedereen was vrolijk. En de koekoek lachte zo blij, elke keer als hij koekoek riep. Zou hij nog steeds huilen, daar ver weg in de mondi, achter die grote steen?

Opeens schrokken de kabouter- en alle dieren op. Wopper was piepend overeind gesprongen en de mondi ingierend. "Hij is zeker door een wesp gestoken", zei Poetsje. Maar Wopper dacht niet eens aan wespen. Hij stootte door de mondi en stond pas stil bij de koekoeksklok. "Wie is daar?" knikte het vogeltje achter het dichte deurtje. "Eh, ikke", blafte Wopper verlegen. "Oh oh, asjeblijft!" schrok de koekoek. "Breng me niet nog verder de mondi in. Help help!".

OH, WAT SCHAAAMDE Wopper zich. "Stil maar", zei hij gauw. "Ik ben gekomen, om je te halen. De kabouter- en alle dieren zijn zo verdrietig en eh, ik mis je ook". "Meen je dat?" vroeg de koekoek. "Ja echt", knikte Wopper. "Je kan zo mooi koekoek roepen. Toe, kom eens naar buiten en zeg het". Dan moet je eerst aan de ketting trekken", zei de

Weet je wat een....is?



Een flessenaktie van de V.L.C. Welnee, een heel gewone manier van broodwinning in vroegere tijden. Ze werden schoongemaakt en voor een paar centen verkocht. RONDA BOTER.



E
VITAMINA C
di
SUPER



DIADUMINGU PASA tabatin un konkurso di pintamentu ku a hala hopi atencion di tur ku tabata sa di dje. Maduro & Curiel's Bank ta bai habri un ofesina nobo na Skalo. Pa duna e bario un tiki ambiente nan a disidi di kombida muchanan di skolnan avansa pa bin pinta e tablanan ku nan a sera nan tereno ku ne. 15 skol a asepta e invitashon i for di mainta 9'or te mas o menos dos or di merdia bo por a mira e damsi-
ta i yonkuman traha ku kabes, man i kurpa pa nan parti di e palisada ta esun di mas bunita. Pasobra aunk-
ke Sr. Layo Capriles a bisa ku tur skol ku partisipa lo haña un premio den forma di un chèk, tòg el a priminti di balora e tres miho obranan ku un premio ekstra. Nos ke konseha boso tur di bai tira un bista na Skalo nèt pariba di e brug, na otrobanda di postkan-
tor pa wak e obra artistikanan ku nos muchanan a produci.

E hurado: Sra Lucilla Engels, Sra May Henriquez i Sra Dineke v/d Geest tabatin un trabou sumamente difisil pa saka e ganadornan. Despues di hopi studiamentu nan a saka e siguiente skolnan.

1. Peter Stuyvesant College ku nan dos kuadronan: Piskado ùn pareha;
2. Andreas College: Barkunan di bela den nos haf;
3. Jeanne d'Arc College: Arko Iris.

Radulphuscollege a haña un premio di apresio pa nan Bista riba Dèmpel i Wilhelminabrug.

Nos ta desea tur e ganadornan i tambe esnan ku no a kai den premio masha pabien ku un "job well done".



De winnares van de puzzel van de vorige keer is:

Gennevieve Obia,
Noord Sta Rosa 56, Curaçao.

Oplossing:

B	L	O	E	M
L	O	R	R	E
O	R	G	E	L
E	R	E	N	D
M	E	L	D	T

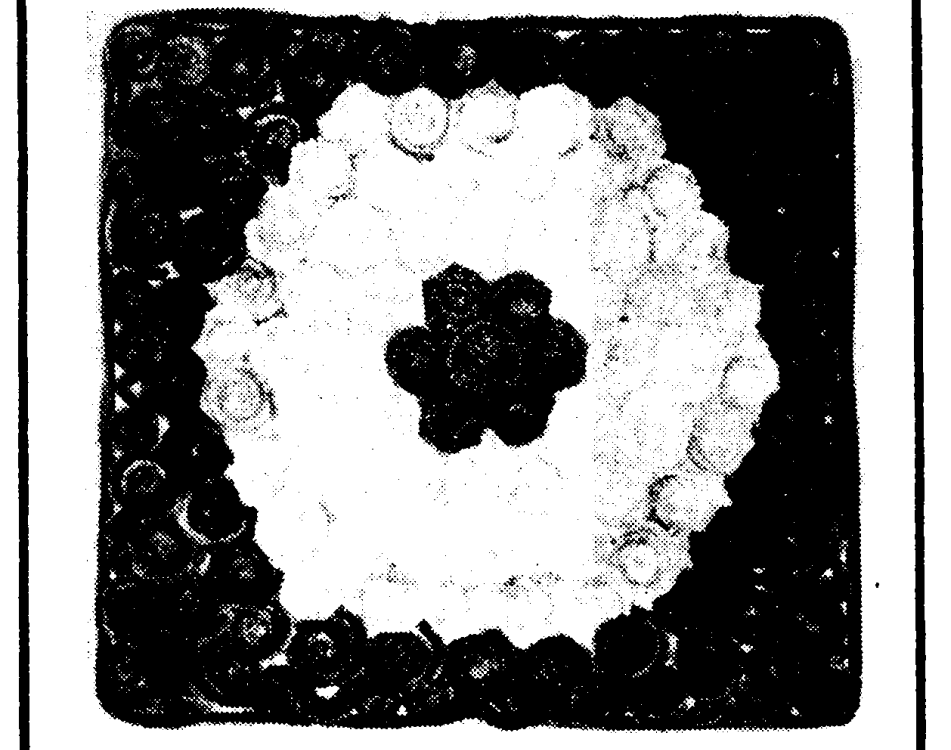
Puzzel van deze week:

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

1. je bouwt er huizen van;
2. niet volle;
3. deel van het gezicht;
4. vervoeging van kennen.

Onder de goede oplossingen zullen we dan een waardebon van vijftien gulden van Augustinus verloten. De oplossing en de gelukkige winnaar(s) zullen

Nos mes ta traha



UN PORTRÉT DI "CHENILLE"

NOS MESTER DI un pida palu of karton diki. Nos ta kumpra tambe "chenilledraad" di algun kolo. Kumpra mas o menos un 25 cm. di kada kolo. Nos ta lora rònchi dje kolonan na grandura di un plaka.

Riba e palu of karton nos ta pinta un figura ku nos ke bai yena. Awor bo ta yena e portrèt ku bo diferente kolo.

Depende di bo areglo di kolo i forma, bo por haña un nèchi kuadro.

op de Kinderpagina van 12 september 1980 worden bekend gemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 10 september 1980 opsturen naar

de Antigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577: Aruba - Nassaustraat 110: Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL.

Jelena Bonner, de vrouw van de academicus Andrej Sacharov, zegt dat ze heel erg moe is. En zo ziet ze er ook uit, als ik haar op een zonnige zondagochtend opzoek in haar flat in de Tsjkalovstraat in Moskou. Een vermoede vrouw in een huis zonder man.

Er hangt een briefje aan de deur: blijven bellen, want er is altijd iemand aanwezig. Grootmoedertje in ieder geval en meestal ook Liza Aleksejeva, een knap meisje van 24 jaar met oosterse gelaatstreken. Die gaat er, hoewel er in deze Olympische dagen voor een meisje als zij van alles te beleven valt in Moskou, alleen maar uit voor boodschappen. Want ze is bang.

Jelena Bonner is niet bang, om de dooie dood niet. Ze is alleen maar erg moe. Daarom gaat ze er af en toe bij liggen op de sofa. Twee keer per week reist ze heen en weer van en naar Gorki, het verbanningsoord van haar beroemde man, vijfhonderd kilometer terug. Ze maakt die lange reis om het contact met de buitenwereld te onderhouden.

Haar grijze paardenstaart wipt strijdlustig heen en weer als ze met hese zware stem vertelt hoe ze daar in Gorki wonen: vijftien kilometer uit het centrum, geen vrienden in de buurt, niets of niemand, alleen politiebewaking en geen informatie, je wordt er dol van.

Behalve dat isolement is ook het typisch Russische interlokaal winkelen een reden voor haar om te gaan. Er is daar in Gorki geen vlees, klaagt ze, en melkprodukten waar Sacharov zo van houdt, kan ze er evenmin iedere dag krijgen. Dus die haalt ze meteen in een moeite door op in Moskou.

GEEN VISUM

Liza Aleksejeva is de derde reden waarom Jelena Bonner twee keer per week in het stille huis aan de Tsjkalovstraat te vinden is. De Sacharovs zijn erg bezorgd om het meisje.

Jelena Bonner: „Ze is verloofd met Andrej's aangenomen zoon, Aljosja Semjonov. Die moest tweeënhalf jaar geleden op last van onze autoriteiten uit de Sovjet-Unie vertrekken en woont nu in de Verenigde Staten. Liza heeft sindsdien al die tijd geprobeerd om ook weg te komen, Aljosja achterna. Nee, geen enkele politieke reden, ze houden gewoon van elkaar, dat is alles. Maar dat visum krijgt ze gewoon niet. De OVIR, het visabureau, kwam opeens met de eis dat zij, hoewel ze meerderjarig is, goedkeuring van haar ouders moest hebben en die kreeg ze niet”. Liza is er bij komen zitten. Beide vrouwen steken de zoveelste

sigaret op Liza: „Mijn ouders willen me niet helpen, die vinden iedereen die de Sovjet-Unie wil verlaten een verrader”. In hoeverre de KGB in die starre houding een woordje meespreekt is onduidelijk, zegt

ze. Ze zit er enigszins geknakt bij en beweegt en spreekt niet meer dan nodig is. Ze is pas 24 jaar, maar haar blik heeft al iets dops en introverts gekregen. Later hoor ik dat ze een zelfmoordpoging heeft ondernomen.

Ze vertelt hoe het met haar ging, nadat zij dat visum had aangevraagd: „Ik werd van het instituut waar ik studeerde weggestuurd. Ook mijn bijbaantje mocht ik niet houden. Daarna werd ik door de KGB bedreigt. Ze hielden me op straat aan en zeiden me dat ze me voor het gerecht zouden halen als ik niet af zou zien van mijn uitreisplannen naar Amerika. Maar dat kan ik niet”.

Ook naar Gorki, naar de schoonouders in spe, mocht Liza niet vertrekken, zodat ze nu min of meer in de val zit in dat stille huis aan de Tsjkalovstraat. Ik vraag haar of er dan helemaal geen wettelijke mogelijkheden voor haar zijn om die onredelijke eis van de ouderlijke goedkeuring aan te vechten. Nee, schudt ze: „Deze maatschappij heeft daar eenvoudig geen mechanisme voor. Ik ben inderdaad naar de rechtbank geweest, maar die stuurde me weg met de opmerking dat de OVIR, als die

dat eiste, er wel zijn reden voor zou hebben en dat het verder hun zaak niet was. Je moet niet denken dat de rechtspraak in het land objectief is. Die doet wat zij, de machthebbers, willen”.

Jelena Bonner, die het beoogt grimmig knikkend heeft gevolgd, mengt zich in het gesprek: „Er is in haar geval geen sprake van wettelijke belemmeringen, evenmin trouwens als bij Sacharov”.

Dat maakt de situatie meteen ook zo verschrikkelijk moeilijk. In een kamp is de commandant tenminste nog formeel verantwoordelijk te stellen, maar hier is niemand verantwoordelijk. Er is geen persoon of instantie te noemen, tot wie

je je met een beroep op de wet zou kunnen wenden. Denkt u zich dat eens in. Het enige dat je kunt doen is afwachten”.

GEPRUTTELD

Er is in het stille huis in de Tsjkalovstraat geen spoor van optimisme te bekennen. Jelena Bonner is zeer teleurgesteld over het uitblijven van iedere concrete steun van de westerse collega's van haar man:

„Ze hebben even gepruteld, maar nu gaan ze weer gewoon naar Sovjet-congressen alsof er niets gebeurd is”. Wat Liza betreft: die heeft, behalve de Sacharovs, helemaal niemand die voor haar een vuist wil maken. Ze is nu eenmaal onbekend, het is niet eens een dissidente, want van politiek

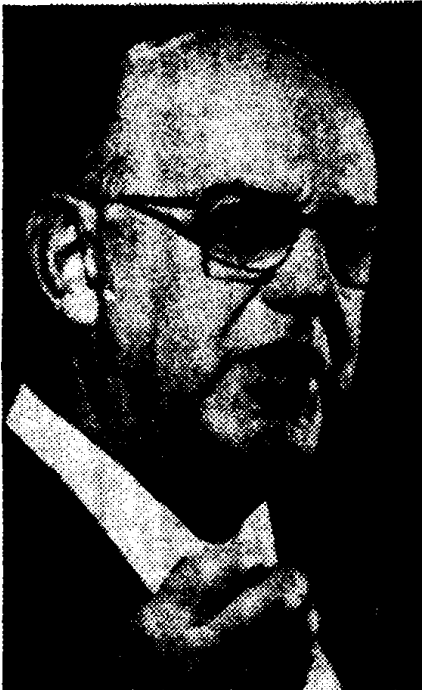
wil ze absoluut niets weten.

Tweeënhalf jaar wacht ze al op hereniging met de jongeman waar ze van houdt. Een tijd die op deze leeftijd kostbaarder is dan ooit. Een jonge dissident, die zelf drie jaar heeft gezeten en met wie ik op de ochtend van mijn vertrek langs de rivier Moskva wandelde, knikte toen ik er over begon. Hij had van het geval gehoord. „Het is misschien onvoorstelbaar voor je”, was zijn commentaar, „maar het is een feit: ze wordt gewoon gebruikt als middel om Sacharov onder druk te zetten. Ze kwijnt weg, dat is zeker”.

Maar dat deert de autoriteiten niet. Als ze maar aan Sacharov kunnen laten merken wie hier de baas is in de Sovjet-Unie”.



Toen eind januari de jongste parlementsitting begon, verwachtte iedereen dat het een zitting zou worden, waarin Zuid-Afrika grote veranderingen op politiek, sociaal en economisch gebied zou beleven. De zitting is inmiddels afgesloten, maar die verwachting is maar zeer ten dele uitgekomen.



PREMIER "PIK" BOTHA

In feite is er maar één ingrijpende maatregel genomen die op een liberalisering van de apartheid in de toekomst zou kunnen duiden: de instelling van de zogenaamde presidentsraad. Dit is een raad die in plaats van de senaat komt en waarin benoemde vertegenwoordigers van de blanke, Indiëse en Chinese gemeenschappen en de kleurlingen verder zullen beraadslagen over de grondwettelijke toekomst van het land. Er is ook een aparte raad voor de zwarten ingesteld, die door de presidentsraad geaapleegd kan worden. Buiten het parlement is de po-

Aangekondigde veranderingen blijven uit

Premier Botha verliest strijd tegen Treurnicht

larisatie tussen blank en niet-blank toegenomen. De afgelopen maanden werden gekenmerkt door boycotacties, demonstraties en ook stakingen op beperkte schaal. Wat is er aan de hand?

'PAS AAN OF STERF'

Verleden jaar trok premier Pieter Botha alsof hij op een kruistocht was door het land met het reffrein: "Pas aan of sterf!" Tijdens de afgelopen parlementsitting zei hij echter op een keer: "Dacht u nu werkelijk dat ik van de principes van mijn partij zou afwijken?"

Steeds meer waarnemers zoeken de oorzaak hiervan in de confrontatie tussen Botha en de officieuze leider van de regerende Nationale Partij (NP), dr. Andries Treurnicht, die bijna tot een scheuring in de partij leidde. Toen de confrontatie in maart plaats vond, duidde alles er op dat Botha een duidelijke overwinning zou behalen. Maar de gebeurtenissen nadien laten zien dat dit niet het geval was.

Op een vergadering in Oudtshoorn liet Treurnicht uitdagend horen dat hij helemaal niet van gedachten was veranderd over de deelneming van kleurling-schooll jongens aan een rugby-

toernooi. Kort tevoren had dit bijna tot een scheuring geleid. Toen de oppositie premier Botha kort daarna hierover aan de tand voelde, was zijn antwoord: "Treurnicht heeft recht op zijn mening".

Blijkbaar is Botha gaan inzien dat de rechtervleugel van de NP nog steeds te sterk is en dat hij door te snel met zijn hervormingsplannen door te gaan wel eens zijn machtspositie zou kunnen verliezen. Er is, voor zover bekend, geen enkele waarnemer die denkt dat Botha helemaal niet meer hervormingsgezind is.

Botha lijkt dus het politieke gevecht binnen zijn partij althans voorlopig verloren te hebben. Maar dat wil nog niet zeggen dat hij zijn hervormingsstreven helemaal heeft opgegeven. De tekens wijzen er trouwens op, dat hij zich nu met dubbele ijver op de economische problemen gaat storten.

Zo heeft de regering zich bijvoorbeeld bij de aanvaarding van het tweede rapport van de commissie-Wiehahn over arbeidszaken verbonden aan „het handhaven van individuele economische vrijheid door de eliminatie van ongerechtvaardigde discriminatie en de bevordering van de mobiliteit van arbeid op beroeps- en geografisch gebied”.

Vrijwel ongemerkt is in de Staatscourant aangekondigd, dat de bewegingsvrijheid van zwarte arbeiders in de praktijk aanmerkelijk vergroot zal worden. Vroeger was er een heersende voorwaarde waaraan zwarten moesten voldoen om verblijfsvergunningen buiten de thuislanden te krijgen. Nu moet er slechts aan twee eisen voldaan worden: men moet over werk en over goedgekeurde behuizing beschikken. Dit betekent, dat de oude droom van een blank Zuid-Afrika buiten de thuislanden, waar de enige zwarten tijdelijke gastarbeiders zijn, geheel is opgegeven. Mettertijd moet dat logischerwijs althans wel gevolgen voor de politiek hebben.

Zoals de commentatoren van de oppositionele Sunday Times, Fleur de Villiers, het stelde: „De redenering is doorzichtig: de regering heeft het politieke gevecht verloren, zoals blijkt uit het feit dat de zwarten niet tot de presidentsraad toegelaten worden, zodat het voornaamste politieke instrument voor verandering daardoor vernietigd is. Dus zal de economie, het stille en onopvallende instrument voor verandering, gebruikt worden om de hervormingsraad te verrichten”. Een frontverandering om hetzelfde effect te bereiken, zou je

dus kunnen zeggen.

Een andere kwestie die potentieel echter veel gevaarlijker is, is de afkalving van de democratie. De afgelopen maanden zijn verschillende maatregelen aangenomen die de individuele vrijheid nog verder beknotten. Zo is bijvoorbeeld een wet gelanceerd die de pers verbiedt zonder officiële toestemming namen te publiceren van mensen die ingevolge twee bepaalde veiligheids wetten worden aangehouden.

Critici van die wet vrezen dat de regering hierdoor in staat gesteld wordt dissidenten gewoon te laten „verdwijnen”. Minister van politie Louis le Grange heeft wel gezegd dat het niet de bedoeling is. Hij wil guerrillastrijders gewoon niet laten weten wat tegen hen ondernomen wordt. Maar het staat wel vast dat de wet heel gemakkelijk misbruikt kan worden.

Insiders verzekeren mij dat Botha en de linkervleugel van de partij nog steeds op de hervormingstoer zijn. „Wacht maar tot volgend jaar. Dan zal je zien wat er allemaal gebeurt”, zo zegt hij. De hamvraag blijft echter of Zuid-Afrika het zich kan veroorloven tot dan te wachten. De rellen bij de herdenking van Soweto hebben be-

DE WERELD VANDAAG

Onoplosbare quiz

VAN WEEK tot week wordt het Amerikaanse volk, dat in november zijn president moet kiezen, meer en meer vertwijfeld. Het zal zeker, geconfronteerd worden met twee kandidaten, de Democraat Jimmy Carter - de Baptist - en Reagan - de cowboy. Het vraagt zich niet meer af wie van beide de beste is, maar wie de minst slechte en de minst gevaarlijke zal blijken.

De Baptist kwam naar het Witte Huis om voorrang te verlenen aan de menselijke persoon en om te beklemtonen dat de overeenstemming tussen de volken de stormloop van het ene tegen het andere zou uitbannen. Maar hij werd een man van tegenspraak. De Moslims hopen hem omdat hij teveel steun verleent aan Israël, de Israëli's verwijten hem dat hij een onzekere bondgenoot is, en zijn Europese partners distanceren zich ten dele van hem.

Feitelijk kan de Baptist niemand meer verbazen. Het zou niet verwonderen indien hij nog tactischer en roekelozer wraak zou nemen op de Russische provocatie in Afghanistan.

De Iraanse uitdaging en de Westeuropese halfslachtigheid. Men acht hem tot alles in staat. In een parlementaire democratie, meent Arthur Schlesinger, had hij al lang moeten aftreden.

De Cowboy wil naar het Witte Huis om voorrang te verlenen aan militaire macht. Hij boezemt angst in. Naar zijn oordeel is het expansionisme van de Sovjet-Unie, zoals het zich heeft aangediend in Afghanistan, een gevolg van een twintigjarige uitwijkingpolitiek van de Ver. Staten en van 'n eenzijdige ontpanning, die onder John Kennedy werd ingeluid en onder Richard Nixon werd voortgezet. De Sovjets zouden z.i. „gestraft” moeten worden, b.v. door een militaire actie tegen Cuba. De ontpanning noemt hij „grotendeels een misleidende illusie”. Het Kremlin, zegt hij, heeft meer respect voor de sterken dan voor de zwakken.

Reagan belooft dat - als hij gekozen wordt - hij zich meer aan de „bescherming” van bondgenoten zal wijden dan aan het „vrijen” met tegenstanders. De verbondenheid met Israël acht hij nog belangrijker voor de Ver. Staten dan voor Israël zelf. Want dit land vormt in het Midden-Oosten een tegenwicht tegen de Sovjet-Unie-Landen tegen het communisme gekant zijn, of zij geregeerd worden door dictatoren of niet, dienen door de Ver. Staten gesteund te worden.

Toen Reagan zich aandiende, deed hij velen ironisch lachen. Thans mompelt men: „op slot van rekening, waarom niet Reagan”.

DE BAPTIST heeft zijn laatste deugd verspeeld, zijn eerlijkheid. Die van Reagan is nog onbelast. Carter mag iets intelligenter zijn, maar op zich zelf is intelligentie niet de eerste politieke deugd. Bepalend is veeleer het karakter. In wezen is Carter een zacht gekookt eitje, Reagan een cowboy met een stoere ruggegraat. Zijn wereldbeeld zou nochtans van de vorige eeuw kunnen zijn. „Om het morgen beter te kunnen te hebben moeten wij leren van gisteren”, is zijn lijfspreuk. Hij is afkerig van politiek gefilosofeer, van getheoretiseer over economie. Hij wenst Amerika te herbouwen op de vijf oude zuilen: familie, arbeid, nabuurschap, vrijheid en vrede. Hij spiegelt zich aan Roosevelt, die de nazi's verpletterde. Amerika moet weer „het groot arsenaal van de democratie worden”.

De inzichten van Carter steunen op een geloofsovertuiging,

die van Reagan op een onwrikbaar geloof in brute macht. Hij is wars van bijkomstigheden en interesseert zich slechts voor de kern van het probleem. Wie afgaat op zijn woorden zou menen, dat hij regelrecht ten oorlog zou trekken waar de Sovjet-Unie de Ver. Staten waar ter wereld ook ontoelaatbaar in de wielen zou rijden. Maar bij hen, die hem acht jaar geleden tot gouverneur van Californie kozen, liet hij een herinnering na van pragmatische leider, allerm minst van een Neanderthaler, zoals zijn Democratische rivalen hem graag voorstellen.

Zij hebben van zijn buitenlands beleid een afschrikwekkend beeld geschilderd: ongebreidelde terugkeer naar de Koude Oorlog, naar een tomeloze bewapeningswedstrijd, naar een latent isolationisme en naar onbeperkte steun voor de ergste rechtste dictatoren van Latijns-Amerika en elders. Zijn omgeving wijft zich in de ogen om deze „schandalige lasteringen”.

Deze voorspelling wordt in hoofdzaak gevoed door zijn plan om - als hij gekozen wordt - een urgent bewapeningsprogramma te verwezenlijken met het doel de geloofwaardigheid in de Amerikaanse afschrikingsstrategie te herstellen. De lopende defensieplannen van Carter laten Amerika in de kou staan. Zij tellen zesduizend kernwapens minder en zestig oorlogsbodems minder - om niet van andere categorieën te spreken - dan bevestigd werd onder het presidentschap van Ford. Reagan wil de achterstand inhalen en daarenboven de Sovjet-Unie overtroeven met meer neutronbommen, meer en verbeterde ballistische en Cruise-raketten en met alle vaart te zetten achter de ontwikkeling van laserstralen voor de ruimte. Zij zouden rond het midden van de jaren tachtig een volledige ommekeer teweeg moeten brengen in de oorlogvoering.

DIT ALLES is zeer bedenkelijk maar de toestand in de Ver. Staten is het niet minder. Niet alleen Carter werd door Iran vernederd, door de Sovjet-Unie gevoerd, door de Europese bondgenoten in de steek gelaten, maar geheel het Amerikaanse volk. De trotse natie is evenzeer gefrustreerd als haar huidige president. Zij is daadwerkelijk in een stemming om terug te keren naar de anti-Russische confrontatie van de Koude Oorlog. Doch ten opzichte van Carter en Reagan laat deze stemming zich niet onder één noemer brengen. Het enige waarover allen het, wat beide betreft, eens zijn is hun onzekerheid over hetgeen de een en de ander zal doen met hun toekomst.

Mensen, met name politici, worden vaak eerst gemaakt door de moeilijkheden waarin zij verzeild raken. Zij kunnen er ook door worden afgebroken. Zie Carter..... Pas geleden zei hij dat de ontpanning moet rusten op de afschrikking, op de militaire superioriteit van Amerika. Maar hij babbelde eindelijk Reagan na. Al maanden lang betoogt deze, dat hij Amerika zo afschrikwekkend wil bewapenen dat geen mogendheid ter wereld het meer waagt om de Ver. Staten te na te komen. M.a.w. het „groot arsenaal van de democratie” zou nooit ingezet moeten worden. Carter daar-

entegen prakkezeert of hij geen tweede militair avontuur tegen Iran zal wagen. De vraag wie van beide de gevaarlijkste is brengt het Amerikaanse volk van de wijs. Het is een quizvraag, waarop het geen antwoord vindt.



DR AUGUSTINUS

SINT EUSTATIUS — Vijf botanici hebben over een periode van drie weken onderzoekingen verricht op St. Eustatius. De groep stond onder leiding van prof. dr. A. L. Stoffers, hoogleraar bijzondere plantkunde aan de Rijks-Universiteit van Utrecht, de andere plantkundigen waren dr. P. G. E. F. Augustinus, wetenschappelijke hoofdmedewerker vakgroep fysische geografie van dezelfde universiteit, drs. M. van Slageren, mossenkundige, tijdelijke medewerker Instituut Bijzondere Plantkunde, Utrecht, mevrouw M.H.C. Rouweler, studente Instituut Systematische Plantkunde Utrecht en drs. H. Sipman, korstmossen-deskundige, ook verbonden aan het Instituut Bijzondere Plantkunde. De laatste heeft zijn vakantie ingericht naar het geplande bezoek van de kerngroep.

In 1952-53 kwam prof. Stoffers naar de Antillen, zoals hij zelf zegt: "Als noodzakelijk gevolg van het verouderen van de flora van Bolding". Laatstgenoemde verrichte zijn onderzoekingen in 1906 en 1907. Zijn eerste bezoek aan de Antillen was mede geïnduceerd omdat frater Arnoldo erg actief geworden was op de Benedenwinden. De Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen heeft toen op een gegeven ogenblik gelden gevoterd voor in de eerste plaats het samenstellen van een nieuwe flora collectie en in de tweede plaats een overzicht te geven van het plantendek als zodanig met bij voorkeur een classificatie, die toegankelijk zou zijn.

Zijn bezoek aan de Bovenwinden, in 1953, had hij gelijkelijk verdeeld over de drie eilanden: 2 maanden per eiland. Hij probeerde toen een indeling te maken maar had geen enkele mogelijkheid dit te correleren met bodem, klimaat en andere factoren. In de jaren erna is de zaak uitgewerkt en de Benedenwindse Eilanden hebben toen een duidelijke voorkeursbehandeling gekregen, vooral omdat in die jaren dr. Kristensen erg actief was toen hij naar de Antillen kwam en met anderen het initiatief nam voor het oprichten van Stinapa. Toen prof. Stoffers' bevindingen min of meer afgerond waren - "dergelijke onderzoekingen worden, uiteraard, nooit afgesloten", moesten ook de Bovenwinden wat meer aandacht krijgen: het bezoek nu.

Deze keer niet weer alleen een botanische zaak maar ook met name, de fysiografische aspecten naar voren brengend. Dit ging gemakkelijk omdat in het



DRS H. SIPMAN

Prof. dr. Stoffers, leider botanisch onderzoek:

Quill op Statia is bij uitstek nationaal park

DOOR JAN SMID

Instituut voor Fysische Geografie te Utrecht sterk op de Antillen gewerkt wordt. Het heeft ertoe geleid dat van de stichting WOTRO een subsidie is verkregen om op St. Eustatius en Saba een onderzoek in te stellen naar de correlatie tussen het plantendek en de fysiografische factoren, die daarbij een rol spelen.

Ontbekenden

Voor het onderzoek is een tijd gevraagd van twee keer zes weken, omdat voor de plantengroei ook een natte periode genomen moet worden. Vooral noodzakelijk omdat prof. Stoffers in 1953 op Saba een droge periode had meegemaakt, die in jaren niet was voorgekomen: "De koeien hadden niets te eten en ook voor de botanici viel er toen weinig nieuws te ontdekken".

De regenperiode was nu op St. Eustatius duidelijk aanwezig.

dit heeft ertoe geleid dat er plantensoorten ontdekt zijn die nog niet van Statius bekend waren. De identificatie van de planten werd tevens vergemakkelijkt omdat vele in bloei stonden en ook omdat veel planten vruchten droegen.

De hele opzet van het recente onderzoek is dat een aantal raaien gelegd worden, waarin een gradient zit — dat kunnen gradienten zijn — die belangrijk kan zijn voor een eventuele verklaring waarom een bepaalde vegetatie daar voorkomt en uit welke soorten een dergelijke vegetatie is opgebouwd.

Het gaat hierbij niet alleen om de hogere planten maar ook om de mossen (hiervoor is drs. Van Slageren heeft ruim honderd collecties mossen gedaan en verwacht hieruit zo'n 50 verschillende soorten te halen!

Het feit dat drs. Harrie Sipman, de enige specialist in Nederland van de korstmossen, zijn vakantie indeelde naar de aanwezigheid van de groep op de Bovenwinden, maakte het onderzoek nog completer. Hij vond een groot aantal korstmossen waarvan helemaal niets bekend was.

De bijdrage van de fysiograaf, dr. Pieter Augustinus, kan tweeledig gezien worden. In de eerste plaats is het zinvol vegetatie niet alleen los te beschouwen maar duidelijk bekijken wat voor relaties er zijn met een aantal abiotische factoren zoals bodem, helling, klimaat, grond-

SINT EUSTATIUS — De helling van de Quill, tussen filandendons, lianen, mossen, korstmossen, peha-metingen, etc... en "stinging netels". Van links naar rechts drs. Sipman, prof. dr. Stoffers, drs. Van Slageren, dr. Augustinus en mej. Rouweler.



PROF. DR. STOFFERS

waterhuishouding, etc. Naar aanleiding van deze factoren heeft de fysiograaf geprobeerd een aantal bodemprofielen langs een helling te leggen, zo wel bij de vulkaan De Quill als bij de heuvels in het noordelijk deel van Statius, omdat er een bepaald verband bestaat tussen bodems en hellingen. Geboort wordt dat dit verband zich doorzet in de vegetatie. Veranderingen van bodem, helling en klimaat weerspiegelen zich snel in de vegetatie.

Hiernaast speelt zich een andere zaak, men beschikt over een computerprogramma wat heel nauwkeurig hellingen kan verwerken. Hellingen zijn belangrijke dingen, ze ontwikkelen zich onder invloed van processen die bepaald worden door het heersende klimaat. In een regenrijk klimaat met veel plantengroei doet regen ogenschijnlijk weinig aan het oppervlak

maar dringt vooral naar binnen toe. Bij het Statiaanse klimaat, met toch wat drogere periodes, kan regen veel veranderingen teweeg brengen, kan gronddeeltjes meenemen, kan gemakkelijk langs het oppervlak afspoelen. Over lange periodes, tot 10.000 jaren of meer, krijgt men wisselingen van klimaten die teruggevonden kunnen worden in de vorm van de helling. Vaak subtiele gegevens die met het blote oog nauwelijks waarneembaar zijn maar die wel aan de dag gebracht kunnen worden bij consequent innemen van een aantal hellingen en met goede statistische verwerkingen. Op bepaalde hoogtes komen dan bepaalde knikken.

De eventuele correlatie tussen het fysisch geografische aspect en het botanische kan pas gezien worden wanneer alle gegevens verwerkt zijn in Nederland. Het zoeken van dergelijke correlaties is in het verleden met succes op de Benedenwindse Eilanden gedaan, of het op Statius ook lukt is nog een open vraag.

Wat op St. Eustatius van belang is, is dat een deel van het eiland in cultuur gebracht geweest is, inclusief een deel van de hellingen van de Quill. Daar is dan niet alleen een vegetatie weggehaald omdat daar tijdelijk agrarische produkten gekweekt zijn, maar tevens kwam er een verandering in de bodem, waardoor de mogelijkheid dat de oorspronkelijke bebouwing terug kon komen duidelijk werd vermindert. Vandaar dat de groep de raaien zo hoog mogelijk trachten door te zetten om van het gestoorde ook in het ongestoorde terrein terecht te komen.

Hellingen

Tussen het eerste bezoek in 1953 en nu heeft prof. Stoffers een 12-tal nieuwe planten, kruiden en bomen ontdekt. Later moet tijdens de identificatie nog uitgemaakt worden of dit inderdaad nieuwe soorten zijn, althans nieuw voor St. Eustatius. De bevindingen van de groep zullen waarschijnlijk gepubliceerd worden via de Studiekring Suriname en de Nederlandse Antillen.

Prof. dr. Stoffers legt tenslotte de nadruk op de realisering van een nationaal park op St. Eustatius; de Quill kan dat bij uitstek zijn! De drie Benedenwindse Eilanden hebben elk reeds een eigen nationaal park, duidelijk typerend voor elk eiland. Dit kan ook voor de Bovenwinden tot stand gebracht worden: Saba zou in zijn geheel geconserveerd moeten worden, Statius dus zijn Quill en St. Maarten die aspecten die niet gelden voor



MEJ. ROUWELER

Saba en Statius. Als botanicus juicht hij het toe wanneer mogelijkheden geschapen worden om het identieke van elk eiland



DRS. VAN SLAGEREN

geconserveerd te kunnen krijgen, zodanig dat deze karakteristieke stukken gehandhaafd kunnen blijven in de biotoop, in de vegetatie waarin dit thuis hoort.

Korstmossen expert Sipman accentueert dit met name ten aanzien van korstmossen: "De Quill is een van de weinige plekken waar het bos nog vrijwel oorspronkelijk aanwezig is".

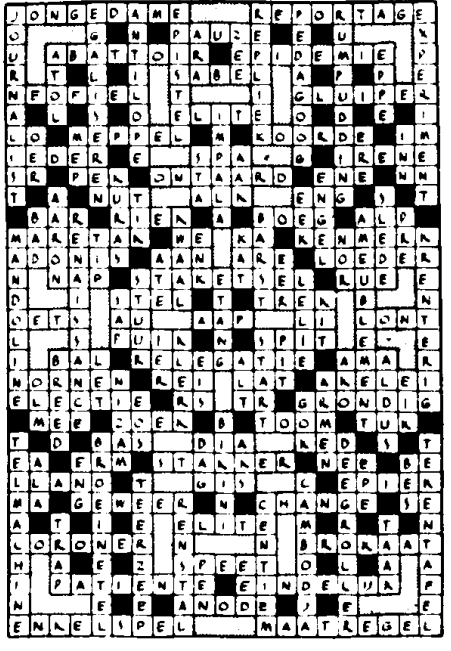
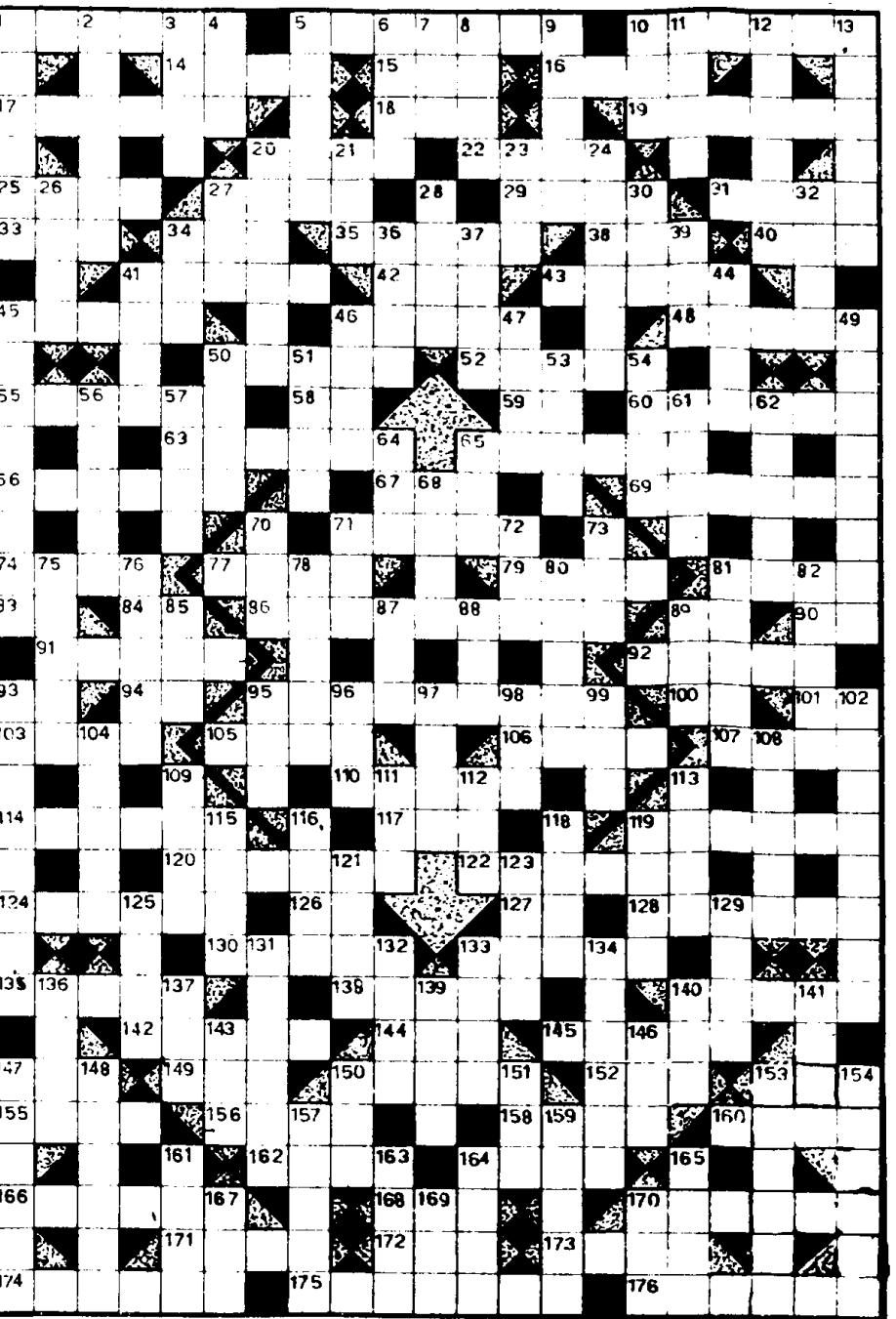
Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. vast-hecht; 5. gewerdolk; 10. rivier; 14. beest; 15. vroegere Spaanse koning; 16. emmertje; 17. boomwol; 18. Verenigde Staten van Amerika; 19. voelspriet; 20. oningewijde; 22. strook; 25. insecteneter; 27. vrucht; 29. fijingmalen schelpen; 31. graansoort; 33. watering; 34. knaagdier; 35. god van de onderwereld; 38. groente; 40. gesloten; 41. genoeg-voldoende; 42. roem; 43. voetpunt; 45. bezoeking; 46. zoutig vocht; 48. tafelfles; 50. barst; 52. deel van het jaar; 55. lichaamszwakte; 58. meervoud; 59. familielid; 60. raadsel; 63. lapje rund/kalfsvlees; 65. krijts-machtonderdeel; 66. geldsom; 67. bijbels figuur; 69. damesjapon; 71. vuur; 74. richtsnoer; 77. vervoermiddel; 79. plaats in Noord-Brabant; 81. teleurgesteld; 83. ontheemde (afk. Eng.); 84. oude lengtemaat; 86. slagwapen; 89. voorvoegsel; 90. regerings-reglement; 91. Godsdienst; 92. uitstekend; 93. dierengeluid; 94. persoonlijk voornaamwoord; 95. paardeziekte; 100. voor de vuist; 101. toets alleen; 103. klap; 105. vreemde munt; 106. verdikking-gezwel; 107. sprakeeloos; 110. winterkost; 114. wet-teljik; 117. plaats in Gelderland; 119. euvel-mankement; 120. uitgebrande steenkool; 122. ondiert; 124. deel van een breuk; 126. klein kind; 127. vogel; 128. vol-maakt; 130. eenjarig dier; 133. opslagplaats; 135. Duitse grens-plaats; 138. rondwentelend lichaam; 140. legerplaats; 142. vaart; 144. insect; 145. rede; 147. familielid; 149. afslagplaats bij golf; 150. rentmeester; 152. ondericht; 153. oude vochtmaat; 155. val-klap; 156. voertuig; 158. plaats in N-Afrika; 160. vleesgerecht; 162. punt; 164. dom; 166. mening; 168. vlug; 170. vertegenwoordiger-handelaar; 171. meer in Amerika; 172. kunsttaal; 173. sport van een ladder; 174. werelddeel; 175. betrekking-verhouding; 176. klaaglied.

web; 36. ondeskundige; 37. treu-zelaar; 39. brandje; 41. betrek-king; 44. richtingslijn-uitgezet-lijn; 45. kleefband; 46. afval van suikerbieten, als veevoer ge-bruikt; 47. vulkanisch gesteente; 49. breuk (van een lichaams-deel); 50. grote hoop; 51. selde-rij; 53. natuur-karakter; 54. kam-peergerei; 56. vader of moeder; 57. soort weefsel (mal.); 61. soort verlichting; 62. boordse; 64. vroeger; 65. laag-gemeen; 68. flakkerende vlam; 70. deel van het lichaam; 71. projectiel; 72. lichtte slaap; 73. veerkracht; 75. poeder - uit bestanddelen van opium afkomstig; 76. flauw-lusteloos; 78. gewel; 80. rivier in Oostenrijk; 81. scherp-puntig; 82. muze van het minnedicht; 85. vernis; 87. verkeerd; 88.

plaaageest; 89. vreemde munt; 93. afzondering-afsluiting; 95. recht stuk van een vaart; 96. sta-pel; 97. stap; 98. kloosterover-stel; 99. deel van de mond; 102. lekker; 104. insectenwapen; 108. kleur; 109. loog; 111. troef-kaart; 112. belemmering; 113. ruilmiddel; 115. vreemde munt; 116. steun; 118. mop; 119. vrou-weljk dier; 121. eikeschiller; 123. kleur; 125. ovenkrabber; 129. azijn; 131. plaats in Italië; 132. plaats in Italië; 133. heer-ser over Venetië; 134. borrel van scheepsvolk; 136. traag-lang-zaam; 137. keurig; 139. gemeen volk(volkstaal); 140. oude vrouw; 141. gewoonterecht; 143. snijwerktuig; 146. tel-woord; 147. vermenging van vloeistoffen door een wand; 148.

trant-wijze; 150. deel van het jaar; 151. bedorven; 153. talent; 154. vrouwelijk dier; 157. kunstenaar; 159. water in Zuid-Holland; 161. ver beneden - onder; 163. jong; 164. ironie; 165. deel van de hals; 167. jaartelling; 169. gravin van Holland; 170. rivier in Schotland.



WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 15 augustus 1980:

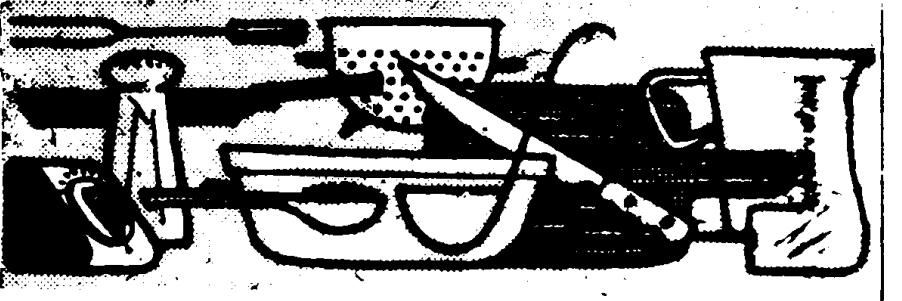
Zuster Gregoria, Santa Cruz 39, Aruba

Zij kan haar prijs (fl. 25,-) ophalen bij de Redactie Amigoe Aruba, Nassaustraat 110.

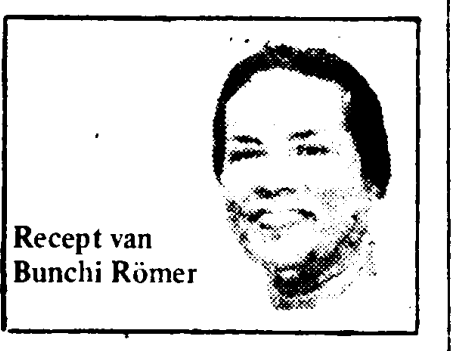
Oplossingen van deze week dienen vóór 4 september 1980 in het bezit te zijn van de Redactie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór woensdag 3 september 1980 in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n en op St. Maarten: Vance James.



Pudin di pan i bakoba



Recept van Bunchi Römer

Oven: 350 Tijd: ong. 45 minuten

- Benodigd:**
- 4 sneetjes oud brood
 - 4 eetlepels boter of margarine
 - 1 cup peach nectar
 - 2 eierdooiers (geklutst)
 - 1/4 cup suiker
 - 2 cups bakoba
 - 1/2 theelepel kaneel
 - 1/4 theelepel mace of nootmuskaat
 - 1/4 theelepel allspice
 - een paar korrels fijngestampte cardamomzaad
 - 1/2 theelepel vanilla essence
 - 1 eetlepel rozijnen of geconfijte vruchten
 - 2 eiwitten
 - 1/4 theelepel cream of tartar
 - 1/4 cup suiker

- Bereidingswijze:**
1. Snij het aan beide kanten met boter of margarine besmeerde brood in blokjes.
 2. Vermeng de nectar met de geklutste eierdooiers en 1/4 cup suiker en voeg hierbij het brood.
 3. Voeg hierbij de in schijven gesneden bakoba, alsook de specerijen, de essence en de geconfijte vruchten.
 4. Giet de pudding in een beboterde vorm en bak ze in de voorverwarde oven voor ongeveer 35 minuten.
 - 4a. Klop ondertussen het eiwit met de vanilla essence, de cream of tartar en de 1/4 cup suiker tot een stijve, luchtige merengue en bedek hiermee de nog hete pudding.
 5. Zet de pudding weer terug in de oven voor ongeveer 10 minuten.

Grote maatschappijen maken winst tijdens en vlak na oliecrisissen

Het schaakspel rond de olieprijsen

EEN LITER BENZINE is onlangs in enige Europese landen een paar cent goedkoper geworden. Een dergelijke prijsverlaging komt niet erg aan bij de Zeven Zusters. Zoiets is niet meer dan het verplaatsen van een pion op het schaakbord van hun macht. De Zeven Zusters is de ogenschijnlijk goedmoedelijke aanduiding van de zeven grote olieconcerns in de wereld. In werkelijkheid staat die naam voor een conglomeraat van machtige ondernemingen die de levens van miljarden wereldburgers beheersen. Ondernemingen zijn het die niet zelden aan het eind van een jaarverslag met trots kunnen melden dat hun winsten met 423,200,181 of 429 procent zijn gestegen.

Nog nooit sinds het ontdekken van aardolie zijn de voorraden zo groot geweest als juist nu; volgens opgaven van het Internationaal Energieagentschap in Parijs beschikken de twintig rijke westerse landen op dit moment over ruim 374 miljoen ton olie. Nog nooit, op een enkele uitzondering tijdens de eerste oliecrisis na, zijn de winsten van de oliemaatschappijen zo exorbitant hoog geweest en zo snel gestegen binnen een jaar tijd. Dit terwijl in de hele wereld het credo van de economieën en de regeringsleiders slechts gebaseerd lijkt te zijn op een bekende kreet: Haal de broekriem aan.

MACHT

De hele prijzenpolitiek van de Zeven Zusters is slechts gebaseerd op één bekende kapitalistische wet, die overigens ook door niet kapitalisten wordt gebruikt als het om olie gaat: Scharste veroorzaakt hoge prijzen; groot aanbod leidt tot prijsverlaging. De oliemaatschappijen hebben als rechtgeaarde ondernemingen daar nog een slagzin aan toegevoegd: Als er geen scharste is zorg je dat er scharste komt.

En juist met dat laatste zijn de maatschappijen al jaren bezig.

Zelfs nu hun macht tanende lijkt te zijn door de toenemende invloed van de Olieproducerende landen (Opec) presteert een man als James Lee, president directeur van Gulf het eind vorig jaar nog te zeggen: "De Opec is een goede zaak. Ze bewijzen ons goede diensten door de olieprijsen zo op te drijven". Een uitsluiting van een onbekende topman in het oliebedrijf zoals die enige jaren geleden in het blad Newsweek verschenen bewijst nog meer: „In het Midden-Oosten opereren we onder de vlag van de vijand". De man zei dat nadat de Opec in oktober 1973 de olieprijsen met zeventig procent had verhoogd. Op zich bewijst dat niets, maar de topman deed zijn uitspraak na de vraag of de oliemaatschappijen van te voren wisten van deze enorme prijsverhoging. Overigens was dat niet de enige opmerking waarmee enigszins uit de school werd geklapt.

Een directeur van een dochteronderneming van Shell zei nog voor de oliecrisis van 1973, dat die crisis zou komen en dat er op ruime schaal aan voorraadvergroting werd gedaan. Doel van dat alles was een hogere prijs voor olieproducten te krijgen. De man zei dat in een discussie over de winsten van de oliemaatschappijen en op een moment, dat misschien alleen politiek zeer ingewijden een vermoeden konden hebben van de naderende politieke crisis die aan de olieschaarste van 1973 vooraf ging.

Het opdrijven van de prijzen kan natuurlijk leiden tot een tijdelijk overschot. De olie-bunkers in de hele wereld, ook die in Rotterdam liggen boordvol. De voorraad is zelfs zo groot, dat olietankers met een capaciteit van 200.000 ton en meer op zee liggen wachten. De meeste schepen schijnen op dit moment te liggen wachten in Japan. Volgens de internationale persbureaus liggen daar nu schepen met in totaal 30 miljoen vaten olie aan boord. Omgerekend in liters komt dat neer op 4800 miljoen liter olie. De Amerikaanse havens in de Golf van Mexico schijnen een 'gode tweede te

zijn met ook om en nabij de 30 miljoen vaten olie waarvoor geen opslagcapaciteit meer voorhanden is. De oliemaatschappijen trekken hun olie rechtstreeks van de olieproducerende landen. In enkele gevallen zoals in Italië en Frankrijk is ook de overheid bij deze handel betrokken. In ruil voor bijvoorbeeld militaire leveranties garandeerden de olieproducenten het betrokken land de levering van enige miljoenen vaten olie. Slechts vijf procent van de gewonnen olie wordt via allerlei omwegen en tussenhandelaren op de vrije markten aangeboden. De Rotterdamse spotmarkt is de belangrijkste van de vrije markten. De oliemaatschappijen gebruikten de vrije markten om scharste te creëren. Voor de eerste oliecrisis in 1973 gebruikten de maatschappijen de spotmarkt uitsluitend om overtollige voorraden te verkopen. Daarna gingen de maatschappijen ook kopen, veel kopen zelfs, zo veel kopen, dat ze zelfs aparte maatschappijen oprichtten die zich uitsluitend bezig hielden met de handel op de spotmarkt. Zo heeft Shell voor die handel de dochteronderneming Petra, Esso heeft Impco en BP kent dochter Anro.

Wanneer dergelijke maatschappijen met veel kapitaal achter zich grote voorraden op de spotmarkt gaan opkopen leidt dat natuurlijke tot forse prijsverhogingen van de noteringen op de spotmarkt. Het gevolg daarvan hebben we verleden jaar kunnen zien toen tientallen kleine oliehandelaren Nederland in het gedrang kwamen en enkele zelfs het ministerie van Economische Zaken om steun vroegen. Maar aan alle voorraadadvorming komt een eind. Zo ook nu.

In de olietanks kan werkelijk geen druppel meer bij. Het eerste wat gebeurt is dat de dochters van de Zeven Zusters geen olie meer kopen op de spotmarkt; de noteringen kelderen. Dat dit nu is gebeurd, is kennelijk een kleine misrekening van de oliemaatschappijen, want wat is het „normale" gevolg van het hamsteren?

WINSTMAKEN

De Opec kijkt bij het vaststellen van de contractprijzen voor de levering van olie naar de noteringen op de vrije markt. Scharste en hoge prijzen op die markt zorgen dus voor een prijsstijging van de ruwe olie en daarmee voor een „opwaarderen" van de voorraden ruwe olie die de maatschappijen in huis hebben. Shell heeft alleen al in het eerste kwartaal van dit jaar door het opwaarderen van de voorraden een winst geboekt van 800 miljoen gulden. De hogere prijs voor ruwe olie leidt onherroepelijk tot een prijsverhoging en tot nu toe hebben de Zeven Zusters altijd kans gezien om hun consumentenprijzen onevenredig sterker te laten stijgen dan hun inkooprijzen. De winst is dus tweeledig. Miljarden liters ingekocht voor de oude prijs worden ineens meer waard, en door alles een beetje erger voor te doen dan het in werkelijkheid is kunnen de maatschappijen er nog een schepje bovenop gooien. Tel uit je winst.

Zo rekende consumenten Kontakt op bases van officiële gegevens onlangs uit, dat de consumentenprijzen voor olie

met 1,75 dollar meer per vat van 159 liter omhoog gingen dan volgens de stijging van de Opecprijzen nodig was geweest. Op jaarbasis betekent dit alleen al voor Nederland een winst van elf miljard gulden.

SPELLETJE

Voor al in Nederland is het makkelijk dit spelletje te spelen. Bij het vaststellen van de olieprijsen houdt het ministerie van Economische Zaken sinds 1975 rekening met de prijzen op de spotmarkt.

Voor die tijd werden de prijzen vastgesteld na onderhandelingen tussen overheid en maatschappijen. Omdat nu de vijf procent van de totale olieaanvoer, die de maatschappijen volledig zelf in de hand hebben en waarvan zij de noteringen zelf kan sturen, meetellen heeft dat ook gevolgen voor de vaststelling van de prijzen voor de consument. Als we kijken naar de kale benzineprijs, dat wil zeggen zonder belasting, dan blijkt dat de maatschappijen in Nederland afhankelijk van het soort aardolieproduct zeven tot ruim tien cent per liter meer krijgen dan in veel andere Europese landen. De oliemaatschappijen varen hier wel bij en ze doen niets liever dan de Platt's noteringen op de spotmarkt te vergelijken met de consumentenprijzen. Esso doet dat regelmatig in haar eigen blad Essobron. Deze maatschappij schijnt dan voorbeeld met een staatje waaruit blijkt dat in 1978 de open marktnotering voor superbenzine steeg met 56,2 procent, terwijl de prijs aan de pomp „slechts" steeg met 8,5 procent.

Een andere praktijk die de Zeven Zusters er op na houden is het verkopen van zo veel mogelijk olie aan landen als Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland, omdat de overheid in die landen geen maximum stelt aan de brandstofprijzen. In de wintermaanden van 1979 becijferde de Internationale Roadtransport Union, dat de oliemaatschappijen alleen al door deze selectieve verkoop 50 miljoen dollar winst per dag boekten.

DREIGEMENTEN

Het is ook een bekend feit, dat Italië, waar de olieproducten altijd goedkoper waren dan in de rest van Europa, onder druk is gezet. De maatschappijen dreigden niet meer te leveren als ze in Italië niet minstens zo veel winst konden maken als in andere landen. En hoewel Italië de oliebevoorrading van het land officieel in eigen hand heeft, kan het toch niet buiten aankopen bij de Zeven Zusters. De pressie die op dit land is uitgeoefend verklaart ook de stijging van de benzineprijzen in Italië. (Wie dergelijke dreigementen eens op zijn gemak wil nalezen moet in een bibliotheek maar eens de nummers van bijvoorbeeld

Petroleum Intelligence Weekly doorlezen). Eerlijkheidshalve moet daarbij verteld worden, dat de Italiaanse regering zelf ook een handje heeft meegeholpen, omdat het net als zo veel andere regeringen tot de ontdekking kwam dat hogere prijzen kunnen leiden tot minder verbruik en dus tot energiebesparing. Daarnaast is net als in Nederland de brandstoffenhandel door zijn hoge belastingen een spaarpotje voor de overheid.

Wie mocht denken dat het fenomeen oliecrisis en de daarbij behorende problemen pas sinds 1973 hun intrede hebben gedaan in de economie komt bedrogen uit. De oliemaatschappijen hadden het al voor 1920 regelmatig over dreigende olietekorten en de noodzaak van prijsstijgingen. En iedere keer weer volgde op de echte of gemaakte oliecrisis prijsverhogingen en een stijging van de winsten van de Zeven Zusters. Oliecrisissen maken, ja, dat is niets te veel gezegd. Niet voor niets zijn bijvoorbeeld Esso en Shell in het verleden meermalen veroordeeld wegens trustvorming. Juist die trustvorming was een manier om de olieprijsen op te drijven. In

...op de Antillen zijn er geen plannen om de benzine-prijzen te laten zakken. Ironisch genoeg wordt daarover harde strijd geleverd tussen de overheid en vooral Shell Curacao om de prijs van benzine ingaande 1 januari volgend jaar juist flink te verhogen, aangezien de huidige prijs volgens de maatschappij ver beneden de kostprijs ligt....

1920 beheersten de Brits-Nederlandse maatschappij Shell en een aantal kleinere nu niet meer bestaande maatschappijen de olie in Iran wat toen nog Perzie heette. Dat was een doorn in het oog van de Amerikaanse maatschappijen. Deze maatschappijen zorgden voor een oliecrisis door minder te leveren aan de consument. De daarop volgende rantsoenering leidde tot een enorme politieke druk op de Amerikaanse regering. De oliemaatschappijen deden daar een schepje bovenop met de mededeling, dat Amerika niet langer genoeg olie had om in de eigen behoefte te voorzien en dat dus buitenlandse oliebronnen aangewend moesten worden voor de Amerikaanse markt. Het ge-

volg van dit paniekzaaien was dat de Amerikaanse regering de Britten en de Nederlanders onder druk zetten; Shell en de kleine maatschappijen moesten hun belangen in Iran voortaan delen met de Amerikanen.

Die zelfde maatschappijen grendelden enige tientallen jaren later de markt in Amerika zelf weer af voor de olie uit het Midden-Oosten. Ze moesten wel, want een man als de legendarische Paul Getty was naast de oliemaatschappijen begonnen met de import van olie uit het Midden-Oosten. Hij behoorde niet tot het kartel van de Zeven Zusters en ging van het al even kapitalistische principe uit dat wanneer je omzet maar groot genoeg is je met minder winst genoeg kunt nemen.

Getty bood dus olie aan onder de prijs die de Zeven Zusters berekenden. In 1958 kregen de grote oliemaatschappijen via hun lobby hun zin. Alleen maatschappijen die zelf konden raffineren mochten nog olie in Amerika importeren. Dat gaf de maatschappijen de kans om enerzijds de olieprijsen in Amerika kunstmatig hoog te houden en anderzijds de

mogelijkheid om hun activiteiten in andere werelddelen uit te breiden. Het was dan ook in die tijd dat begonnen werd met de bouw van de grote olieraffinaderijen in Rotterdam, Amsterdam en andere grote Europese havensteden. Het geld voor die investeringen leverden de Amerikaanse consumenten. De maatschappijen kochten de olie indertijd nog voor een paar dubbeltjes in het Midden-Oosten, maar om de „concurrentie" met de in Amerika gewonnen olie teniet te doen gold aan de andere kant van de haringvijver een minimumprijs van twee dollar per vat van 159 liter. Waar de winst en de extra winst vandaan kwam is dus duidelijk. Over dit soort praktijken zijn boeken vol geschreven, want de Zeven Zusters zijn de maatschappijen die overbleven nadat de rush naar de eerste olievelden in Amerika zijn ontstaan.

En net zoals dat met het goud het geval was: slecht weinigen vonden echt olie, velen leefden van de handel en de speculatie er omheen, terwijl uiteindelijk slechts enkelen echte winst maakten.

Chin A Sen snijdt links en rechts de pas af

Chin A Sen in de persoonlijke sfeer moeilijk hebben gelegen, gezien de banden van vriendschap die onder andere dateren uit de tijd dat beiden



CHINA-SEN

Desi Bouterse de wegen naar extreem-links en behoudend establishment afgrendelde door zowel zijn vroegere medestrijders Sital en Mijnaals, alsook kopstukken uit het bewind van vóór de 25ste februari op te sluiten.

Ook bij de tweede ingreep legde majoor Bouterse de bestuurlijke taken ogenblikkelijk in handen van een burgerregering.

Opvallend is, dat het nieuwe kabinet-Chin A Sen onlangs ingreep het Chin A Sen mogelijk gemaakt het kabinet te reorganiseren. Vlak voor het bezoek van minister De Koning, ongeveer zes weken geleden, begon Chin A Sen daar al mee, omdat hij inzag dat bepaalde ministers niet door het bolwerk van bureaucratie konden heenbreken, waardoor zijn in de regeringsverklaring gedane beloften in gevaar kwamen.

Algemeen werd toen

aangenomen, dat hij een te drastische reorganisatie van zijn kabinet wel wenste, maar uit de weg ging om het imago van Suriname als stabiel staat aan de vooravond van onderhandelingen met Nederland niet in de waagschaal te stellen.

Intusschen worden op dit moment in Suriname op grootschaal Nederlandse topambtenaren vervangen. Het meest typerende na de ingreep van Bouterse is dat bij de samenstelling van het nieuwe kabinet niet een militair, maar een burgerminister is geworden van legere en politie: mr. drs. A. R. Haakmat. De positie van Mr. Haakmat, voormalig inspecteur van het onderwist te Amsterdam en voor oudere abonnees bekend als iemand die op gezette tijden bijdragen aan deze krant leverde, is ingrijpend gewijzigd. Enkele maanden geleden vertrok hij als derde lid van het in Nederland actieve trio Chin A Sen-Neijhorst-Haakmat, als vertrouwensman en persoonlijk adviseur van minister-president Chin A Sen naar Suriname.

Een toen al niet te onderschatten functie, die nu is omgezet en uitgebreid tot die van vice-minister-president, minister van justitie, leger en politie en buitenlandse zaken.

Chin A Sen, Bouterse en Haakmat vormen het nieuwe krachtige trio, waarvan de toekomstige ontwikkelingen in Suriname lijken af te hangen.

FRANS VAN KLAVEREN (Overgenomen uit NRC-Handelsblad)